Perşembe
6
TEMMUZ
1939

TAN EVİ
Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN. İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
BEŞİNCİ YIL — No. 1411
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

Muallimlerin ve mektep talebesinin en kuvvetli yardımcısı, çocuğun en zengin kütüphanesidir. Çocuğunu seven her babanın yavrusuna verebileceği en güzel hediyedir. Müessesemiz tarafından neşredilmiştir. Evinizde bir tane bulundurunuz.

Hatayın Büyük Günü

Ordumuzun Hataya Girişi Yıldönümü Münasebetiyle Dün Antakya ve İskenderunda Büyük Merasim Yapıldı

Antakya, 5 (TAN Muhabirinden) — Türk ordusunun Hataya girişinin yıldönümü bütün Hatayda büyük tezahüratla tesit edilmiştir. Lise meydanında büyük bir geçit resmi yapılmış ve tribünde bugün şehrimize gelen Korgeneral Muzaffer, Fevkalâde Murahhasımız Cevdet Açıkalın, Albay Şükrü Kanatlı, Fransız Albay Collet, hükûmet ve Parti erkânı hazır bulunmuşlardır.

Askerimizin geçit resmi pek muhteşem olmuş ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Kahraman askerimizi jandarma alayı, izciler, mekteppliler, spor klüpleri ve esnaf teşekkülleri takip etmiştir. Merasimde Parti, şehir ve gençlik namına nutuklar söylenmiştir.

Korgeneral Muzaffer, bugün tebrikleri kabul etmiştir.

Bütün şehir ayaktadır. Gece binlerce kişi muazzam fener alayları tertip etmişlerdir. Şehir tarifi kabil olmıyacak bir sevinç içindedir.

Yıldırım Harbi

Yazan: Aka Gündüz

Asırlardanberi açılan harp meydanlarının hepsinde at süren, kılıç üşüren bir ailenin.. sonra Türk harbiyesinin.. daha sonra Makedonya siperlerinin.. ve en sonra yakın mazi cephelerinin bir çocuğu sıfatiyle düşünmek ve mütalea yürütmek hakkımızdır. Bu bakımlardan çizmeden yukarı çıkmış olmuyoruz. Kaldı ki harp işlerini dünya ölçüsünde bir salâhiyetle konuşmak hakkını elinde tutan çelik bir millete mensubuz.

Bu kısa girişi niçin yaptık? Son günlerde beratsız ihtira edilen (yıldırım harbi) tabirinin mahiyetine bir göz gezdirmekteki hak ve salâhiyetimizi bildirmek için yaptık.

Yıldırım harbı denilen nesne dahi; iki saatlik Anadolu gezintisi, 4 saatlik Ukrayna seyahati, yarım saatlik Tunus, Cezair baskın, şu kadar saatlik Libya - Mısır yürüyüşü gibi sırf ve sadece bir fantasmagorie'dir, başka bir şey değil.

Böyledir de durup dururken niçin böyle korkulu hayal oyunları oynatılmıya çalışılıyor? Yıldırım, paratönersiz yerlerde sahiden tehlikeli bir şeydir. Sulhcü milletler için harp te o mahiyettedir. Ikisi bir araya gelir ve tantanalı bir eda ile ortaya atılırsa epeyce korkunç görünen bir manzara çizilmiş olur.

Kafaları dar, yürekleri zayıf, pençeleri kabzesiz olanlar için gerçekten ürkülecek bir ihtimal ve manzara .. Fakat Balkanlar için ve sulh cephesi için asla.

Bu devrin yüz yirmi veya yüz elli bin kişilik ordusunun ne kudrette bir (orta cüzütam) olduğunu takdir edenlerdeniz. Fakat bu kudretin bir yıldırım harbı yapamıyacağını da bilenlerdeniz. Çok misaller hatırlamak mümkündür.

Anibal bir yıldırım harbı yapmak niyetile Romaya dayandı Antuvan bir yıldırım akınile Iskenderiye kıyılarına ayak bastı. Napolyon bu tarzda gittiği Moskovadan yıldırım yemişlerin süratile döndü. Ciyolitti, Nitti ve arkadaşları yıldırım harbı ile Bingazi - Tobruk - Trablus sahillerinde kakılakaldılar; Balkan Harbı çıkmasaydı neticenin ne olacağını sayın Mareşal Badogliyo daha iyi bilir. Yıldırım taarruzları; kumandasızlığa ve ordusuzluğa rağmen Edirnede çatladı, Çatalca önünde yüzgeri etti. Moltkenin torunu ile Falkenhayn kahraman küçük Belçikayı yıldırımladılar ama, Marn paratoneri önünde söndüler. Habsburgun yıldırımları kahraman küçük Sırp ordusunun önünde iki senelik bir aksaklığa uğradı.

Şarkî Prusyaya yıldırımvari inen çar orduları Mazori bataklıklarında kaldı.

Çanakkale yıldırım taarruzu dokuz ay sürdükten sonra yağı bitmiş kandile dönüştü.

Bütün bunlar hep [illegible]

(Sonu; Sa. [illegible])

Millet Meclisinin Dünkü İçtimaı

Müstakil Grup Reis Vekili, Haricî Vaziyet ve Ticaretimiz Hakkında İki Sual Takriri Verdi

Ankara 5 (Tan Muhabirinden) — B. M. Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında toplanarak ruznamesinde bulunan maddelerden ikinci müzakereleri yapılacak olan lâyihaları tasvip etmiş ve diğerlerini de müstaceliyet kararlarile müzakere ederek kabul eylemiştir.

"Millî Piyango" idaresi teşkiline ait kanun müzakeresinde sorulan bir suale cevaben bütçe encümeni mazbata muharriri Sırrı, verdiği cevapta bu kanun ile Tayyare Cemiyetinin piyangoya ait evrak, ayniyat ve sairesini yeni idareye devretmekte olduğunu, Tayyare Cemiyetinin üçüncü şahıslarla olan muamelelerinin [illegible] Tayyare Cemiyeti ile halledileceği, yeni teşkil edilmekte olan "milli Piyango" idaresine eski piyango idaresinin tasfiye vazifesi verilmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Bu izahatı müteakıp kanunun maddeleri okunmuş ve tasvip edilmiştir.

B. M. Meclisi bugünkü toplantısında kabul ettiği kanunlarla başka hiç bir ticarî muamelede bulunmıyarak yalnız kendi yakacağı kömürü almak üzere Zonguldak ve Ereğli limanlarına gelen bilûmum gemilerin sıhhî muameleye tâbi tutulmakla beraber alınması lâzım gelen sıhhat resmi ile vize resminden muaf tutulmaları, evlenme işlerine ait bilûmum evrakın Maliye Vekâleti tarafından tab ve ihzar ettirilerek

(Sonu: Sa. 10, sü. 5)

Millî Şefimiz

Dün Ankarada Talebe Kampını Gezdiler

Ankara, 5 (TAN Muhabirinden) — Milli Şefimiz İnönü saat on birde refikaları ve maiyetleri erkânı ile birlikte Gazi Lisesinin Söğüdözünde kurduğu kampı teşrif etmişlerdir.

Cümhurreisimiz Nizam kapısında mektep müdürü Necati Aksu, kamp komutanı yüzbaşı Arif Güvenç, nizam karakol nöbetçileri ve kıtayı muntazıra tarafından karşılanmışlardır.

İnönü, çadırları gezmişler, talebe ile konuşmuşlar ve ayrı ayrı iltifat etmişlerdir.

Reisicümhurumuz kampta gördükleri fevkalâde intizamdan dolayı kamp komutanına memnuniyetlerini izhar etmişler ve talebenin (sağol) sesleri arasında kampı terketmişlerdir.

Valiler Parti Başkanlığı Vazifesinden Ayrılıyor

Her Vilâyette Daimî Parti Müfettişlikleri İhdas Ediliyor, Yeni Başkanlar Seçilecek

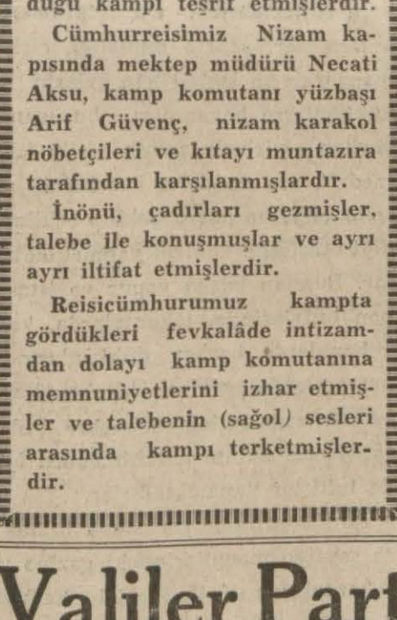

Genel Sekreteri Fikri Tuzer

Ankara, 5 (A.A.) — Genel Başkanlık divanının üç yıl evvelki kararile birleştirilmiş olan Parti ve hükûmet faaliyeti, partinin beşinci büyük kurultayınca tanzim ve kabul edilen nizamname hükümlerine uyularak genel başkanlık divanının 7.6.939 tarihli kararile tefrik edilmiştir.

Yeni kararın tatbiki hakkında Parti Genel Sekreterliğince vali ve C. H. P. Başkanlıklarına tebligat yapılmıştır.

Valilere ve Halk Partisi başkanlarına yapılan tebliğ

Vali ve C. H. P. Başkanlığına

Parti faaliyeti ile hükûmet idaresi arasında daha ameli bir beraberlik temini için genel başkanlık divanınca ittihaz edilmiş olan 18.6.936 tarihli kararın ref'i ve beşinci büyük kurultayca yeniden tanzim edilmiş olan nizamname hükümlerinin yerine getirilmesi hakkında 7.6.939 tarihin-

(Sonu Sa: 10, Sü: 5)

Polonya Danzig İçin Protesto Gönderecek

Danzig için hazırlanan protestoyu gönderecek olan Polonya Başvekili General Skladkowski

İngiliz Kabinesi İçtimaında Danzig İşini de Görüştü

Almanlar Danzig'te Tahşidatı Arttırıyorlar

Londra, 5 (Hususî) — İngiltere kabinesi bugünkü toplantısında Danzig meselesi ile meşgul olmuştur. Burada katiyetle anlaşıldığına göre Lehistan hükûmeti, Danzigte Almanlar tarafından alınan askerî tedbirleri protesto edecektir. Bugünkü kabine içtimaında, İngiltere ile Fransanın bu protestoya iştirak edip etmemeleri bahs mevzuu olmuştur.

Polonya Cümhurreisinin de iştirak ettiği mühim içtima

Ayni mesele bugün Varşovada Cümhurreisi, Başvekil ve Mareşal Smigli Ridzin iştirakiyle konuşulmuş ve konuşmalar geç vakte kadar devam etmiştir.

Alman mahafilinin tevil ve ısrarı

Alman mahafili ise Danzigte hiç bir askerî tedbirin alınmadığı üzerinde ısrar ediyorlar. Mareşal Göringin gazetesi olan Nasyonal Zeitung, İngiltere Hariciyesinin bütün

(Sonu Sa. 10, Sü. 6)

Bulgar Başvekili Köseivanof Alman İktısat Nazırıyle bundan evvelki görüşmesinde

Köseivanof

Dün Berlinde Hitlerle Bir Saat Görüştü

Berlin, 5 (A. A.) — Bulgar Başvekili, bugün buraya gelmiş ve istasyonda mutad merasimle Almanya Başvekili, Hariciye nazırı, Hariciye yüksek memurları ve kordiplomatiğin bazı azası tarafından karşılanmıştır.

Köseivanof, bir müddet sonra, yanında refikası ve kızı olduğu halde, Belvü sarayına gitmiş ve orada da devlet reisliği dairesi şefi Meissner tarafından selâmlanmıştır. Bulgar başvekili, müteakiben Von Ribbentropu ziyaret etmiş, Von Ribbentrop da biraz sonra Belvü sarayına gelerek Köseivanofun bu ziyaretini iade eylemiştir.

Köseivanof, Hitlerle bir saat görüştü

Hitler öğleden sonra, Köseivanofu kabul eylemiştir. Von Ribbentropun da hazır bulunduğu bu kabul resmi, bir saat kadar sürmüştür.

Köseivanof Berlin dönüşü Yugoslav Başvekili ile görüşecek

Belgrat, 5 (A. A.) — Berlinden avdetinde Köseivanof, ağlebiihtimal Bled'de durarak Yugoslavya başvekili Zetkoviç ile görüşecektir.

Bulgar başvekilinin Slovanyada kâin Brod'daki yazlık sarayında naip prens Pol tarafından kabul edilmesi ihtimali vardır.

Kont Ciano, Fransız Elçisini kabul etti

Roma, 5 (A. A.) — Kont Ciano, bu akşam Fransız büyük elçisini ka-

(Sonu, Sa: 10; Sü. 4)

Bir İtalyan Filosu Şarkî Akdenize Çıkıyor

Roma, 5 (A. A. — İkinci İtalyan filosu, şarkî Akdenizde bir cevelân yapmak üzere pazar günü hareket edecektir.

Ağustos bidayetine kadar devam edecek olan bu cevelân esnasında filo Libyayı ve Ege denizi limanlarını ziyaret edecektir. Filoya amiral Mini kumanda etmektedir.

İngiliz Bahriye Nazırı Değişiyor

Londra, 5 (Hususî) — Daily Mail gazetesinin istihbarına göre eski Harbiye Nazırı Mister Churchill'in yakında Bahriye Nazırlığına tayin edilmesine muhakkak nazarı ile bakılmaktadır.

İNGİLİZ - FRANSIZ - SOVYET MÜZAKERELERİ

Mütekabil Garantiler İçin Henüz Uyuşulamadı

Londra, 5 (Hususî) — İngiliz kabinesi, bugün iki defa toplanarak İngiliz - Fransız tekliflerine karşı Sovyet teklifleri ve Danzig meselesi ile meşgul olmuştur. Kabinenin sabahki toplantısı 2,5 saat, öğleden sonraki toplantısı da aşağı yukarı bu kadar devam etmiştir.

İngiliz mahafili, Sovyetler tarafından gösterilen nikbinliğe iştirak etmemek fikrinde olduklarını söylemektedirler.

Kabinenin sabah celsesi, bilhassa Moskova müzakerelerine hasredilmiş gidir.

Mister Chamberlain Avam Kamarasında sorulan bir suale cevaben Moskova müzakerelerinin uğradığı güçlüklere bir tarafın sebebiyet verdiğini söylemiş ve tafsilât vermekten çekinmiştir.

Fransa - İngiltere son teklifleri hazırlıyorlar

Havas Ajansı bildiriyor: Fransa ve İngiltere Hariciye Nezaretleri, aralarında sıkı bir temas halinde, üç taraflı pakt hakkındaki Fransız - İngiliz projesi ile alâkadar olarak Molotofun sorduğu suallere pek yakında verecekleri cevabı tetkik eylemektedir.

Daha dün geceden itibaren, Fransa Hariciye Nezareti, İngiliz Hariciye Nezaretine Fransız hükûmetinin fikirlerini bildirmiş ve İngiliz kabinesi, bugün öğleden sonra yaptığı toplantıda Fransız fikirleri üzerinde de görüşmüştür. Bugün ise Bonnet, iki defa Corbin ile uzun telefon muhaveresi yapmıştır. Fransanın Londra büyük elçisi, bu muhaverelerde, İngiliz görüşlerini Parise bildirmiştir.

(Sonu: Sa. 10, sü. 2)

PENCEREMDEN

İnanılmaz Şeyler!

Yazan: M. Turhan TAN

Ezope, malûm olduğu üzere tarihin unutulmak denilen hakiki ölümden istisna ettiği şahsiyetlerden biridir. Hüdayinâbit, fakat dehası sabit bir filozoftu. Tuhaflıkları ile Diyojeni biraz andırır. Lâkin derin düşünceleriyle onu ekseriya geride bırakır.

İşte bu kendi kendini yetiştirmiş filozof, ulemadan geçinmekle beraber safsatadan başka bir şey bilmeyen garip huylu bir adamın kölesiydi. Çok işler başarır ve daima hakarete maruz kalırdı. Hayatına, devrin kanunları mucibince, tasarruf hakkını taşıyan efendisinden güler yüz gördüğü nadirdi. Halbuki o haşin adamın bir çok potlarını o tamir ederdi. Yüz karası sayılabilecek hatalarını o düzeltirdi. "Üstelik çocuklarına lalalık, mutfağında aşçılık ve ev dışına ait işlerde uşaklık yapardı.

Bir gün bu insafsız efendi kalabalık bir mecliste sarhoş oldu, abuk sabuk konuşmağa koyuldu. Kendisini dinleyenler arasında fırsat bulup ta hücuma kalkmak ve onu mahcup etmek isteyenler vardı, can kulağı ile sarhoşu dinliyorlardı, hücum vesilesi olabilecek bir ipucu arıyorlardı. Ezope da meclisteydi hazırdı, kapı dibinde duruyordu, esef duya duya efendisinin yâvelerine kulak veriyordu.

Sarhoş adam, o hezeyan silsilesi arasında bir münasebet getirdi:

— Ben, dedi, ben denizi de içebilirim. Çünkü inanılmaz işleri başarmak için yaratılmışım.

Dinleyenler bu saçma üzerine kahkaha koparınca herif canlandı:

— Denizi içemezsem, dedi, namussuzum. Sözümün ciddiliğinden şüphe edenlerle de şimdi bahse hazırım. İşte yüzüğümü ortaya atıyorum. Yarın erkenden onu şu yeminimin delili olarak bana getiriniz, arkasından da denizi nasıl içtiğime şahit olunuz.

Zevzek sarhoş sabahleyin ağır bir humar içinde uyandı, geceki rezaletlerini düşünmeğe daldı ve nasıl potlar kırdığını Ezoptan öğrenince telâşa düştü:

— Aman dostum, dedi, beni kepaze olmaktan kurtar, yahut bu şehirden kaçır.

Ezop ona tesliyet verdi, düşmanlarına karşı nasıl davranacağını öğretti ve bir gün sonra herif, kendini yeminine göre hareket etmek üzere deniz kenarına götüren bir kalabalığa şu sözleri söyliyerek - alkışlar içinde - yakasını kurtardı:

— Ben size denizi içebilirim, dedim. Denize akıp duran ırmakları, dereleri, çayları, da içerim, dedim. Onun için siz denize dökülen bu suların evvelâ mecralarını değiştiriniz, sonra benden ahdimi yerine getirmekliğimi isteyiniz.

*

Şükran imzası ile matbaamıza gönderilen dikkate değer bir varakada da şöyle deniliyor: "Haydarpaşa lisesinde olgunluk imtihanı vermek üzere başka mekteplerden gelen talebeye sorulan sualler arasında şunlar da vardır:

A — Maden arama Enstitüsünde kaç ecnebi mütehassıs vardır?

B — Sakaryadan kaç teneke su çıkar?

C — Türkiye maden istihsalâtını tonilâto mıktarına göre sırala ve söyle!

Biz bu varakaya inanmadık, inanmak istemedik, fakat Ezop'u da hatırlamaktan geri kalamadık.

Rumen Gemilerinin Tamirleri Tamamlandı

Tamir edilmek üzere bundan bir müddet evvel limanımıza gelen Rumen denizaltı ana gemisiyle Defina tahtelbahiri bu gece sabaha karşı Haliçten çıkmışlardır.

Köstence adlı denizaltı ana gemisiyle Delfina tahtelbahirinin tâmirleri bitmiştir. Bugün Büyükada açıklarında tahtelbahirlerin dalma tecrübesi yapılacaktır.

DAHİLÎ HABERLER

Orta Okul Muallimlik İmtihanı

Maarif Vekâleti, orta tedrisat mekteplerindeki muallim ihtiyacını karşılamak maksadıyle bir eylûlde İstanbul üniversitesinde bir imtihan açmağa karar vermiştir. İmtihanlar Türkçe, Tarih - Coğrafya, Riyaziye, Tabiiye, Fransızca, Almanca ve İngilizce kollarından olacaktır.

İmtihanlar, tahrirî ve şifahî olmak üzere iki şekilde yapılacaktır.

Riyaziye ve tabiiye imtihanları fen fakültesinde, Tarih - Coğrafya, Türkçe ve lisan imtihanları da edebiyat fakültesinde yapılacaktır. İmtihan talimatnamesine göre her lise mezunu ile iki sene meslekte çalışmış her muallim mektebi mezunu bu imtihanlara girebilecektir. Bu hususta İstanbul maarif idaresine yapılacak müracaatlerin 15 ağustos tarihine kadar Maarif Vekâletine gönderilmiş olması şarttır.

Müracaatlerin kabul edilebilmesi için hüsnühal varakası, sıhhat raporu, nüfus tezkeresi sureti, dört adet fotograf ve bir istida ile maarif idaresine müracaat etmek şarttır.

Mektep sergileri

Ders senesinin bitmesi münasebetiyle her ilk mektepte birer resim ve elişi sergisi açılmıştır. Bu sergiler, ilk tedrisat mıntakası müfettişleri tarafından gezilmekte ve muvaffak olunmuş eserler tespit edilmektedir. Bu tespit işi ikmal edildikten sonra her mektep sergisinden seçilecek muvaffak olunmuş eserlerden mürekkep olmak üzere birer mıntaka sergisi açılacaktır.

Ekalliyet mektepleri

Ecnebî ve ekalliyet mekteplerinden bir kısmı, çalıştırdıkları Türk muallimlere aylardanberi maaş vermemektedirler. Maarif idaresi bunların malî vaziyetleri hakkında tetkikat yaptırmaktadır. Malî vaziyetleri, bir mektebi idare edemiyecek derecede bozuk olan cemaat ve heyetlerin, yeni ders senesi başından itibaren mektep işletmelerine ve tedrisat yapmalarına müsaade edilmiyecektir.

Çekirge Mücadelesi Muvaffakıyetle Bitti

Geçen sene olduğu gibi bu sene de Çatalcadan Silivriye kadar çekirge istilâsı baş göstermiştir. Sıçrayacak hale girmiş olan çekirgelerle mücadele için vilâyet hususî muhasebesinden tahsisat alınarak mahallîne gönderilen ziraat mücadele memurlarının gayreti ile çekirgelerin yüzde sekseni imha edilmiştir. Çarşaf, ve oranya ilâcı ve kısmen mazotla yakmak suretiyle yapılmakta olan mücadelenin bir haftaya kadar muvaffakıyetle başarılacağı ümit edilmektedir. Çekirgeler geçen sene bağları mahvetmişti. Ekinler tamamen hasat edildiği için bu sene yalnız soğanlarla kavun ve karpuzlar için biraz zararları olmuştur.

Beş Milyon Liralık İstikrazın İlk Taksiti Belediyeye Verildi

Belediyenin, Belediyeler bankasından borç alacağı beş milyon lira için yapılan mukaveleye göre, belediye, alacağı beş milyon liraya gümrükten alınmakta olan yüzde on muamele vergisini karşılık olarak göstermiştir. Ancak bu husus için henüz Şehir Meclisinden salâhiyet alınmamıştır. Şehir Meclisi ağustos ayı içinde toplantıya davet edilerek bu hususta salâhiyet istenilecektir.

Maamafih, belediye ile banka arasındaki anlaşma bitmiştir. Aradaki mukaveleye göre banka 2.460.000 lirayı 939 senesinde, 2.540.000 lirayı da 940 senesinde belediyeye verecektir. İlk sene zarfında vereceği paranın 400 bin lirasını teşrinievvelde, 200 bin lirasını temmuzda, 500 bin lirasını eylûlde, 200 bin lirasını birinciteşrinde, 360 bin lirasını birincikânunda, 500 bin lirasını martta, 500 bin lirasını da nisanda verecektir. Bu taksitler, belediye namına İş Bankasında açılmış hesabı cariye yatırılacaktır. Temmuz taksitine mahsuben dün İş Bankasına 160 bin lira gönderilmiştir.

İki sene zarfında belediyeye verilecek olan bu beş milyon liradan 3.150.000 lirası imar plânı mucibince yapılacak istimlâk işleri için mütedavil sermaye olarak tefrik edilecektir. Bir milyon lirası otobüs mübayaatına, mütebakisi de süt ve ekmek fabrikaları inşaatına tahsis edilecektir.

Taksim kışlası

Belediye muhasebecisinin son Ankara temaslarında Taksim kışlasının belediyeye devri işi de intaç edilmiştir. 2290 numaralı kanunun 8 inci maddesine göre kışlaya ait arsa parasız olarak belediyeye devredilecektir. Kışlanın bina kısmı ise cüzî bir bedelle belediyeye satılacaktır. Bu hususiyetteki anlaşmaya göre kışlanın Cümhuriyet âbidesine bakan köşesinden Ayaspaşadaki köşesine kadar devam eden 900 metrelik cephesi üzerinde, yeni imar plânına tevfikan yapılacak modern dükkân ve mağaza inşaatı, tramvay caddesi üzerindeki 2400 metrelik cephesinde yapılacak, inşaat hazineye ait olacak ve bu inşaat hazine tarafından yaptırılacaktır.

Yeri stadyoma tahsis edilecek olan ve Dolmabahçedeki Hasahırlarda bulunan ve Maliye Vekâletine ait olan kırtasiye deposu İzmitteki kâğıt fabrikasının yanına nakledilecek. evrakı matbua anbarı da şehir dahilinde tedarik edilecek diğer bir binaya taşınacaktır.

Belediye stadyomun inşaatı için üç sene zarfında, Beden Terbiyesi Direktörlüğü emrine bir milyon lira verecektir.

Beyoğlunda yapılacak hastane

Beyoğlunda yapılacak hastanenin plânını deruhte eden mimar Valter dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Belediye fen heyeti müdürü Nuri, Beyoğlu belediye hastanesi sertabibi Fikret ve Valterden mürekkep bir heyet dün öğleden evvel Cerrahpaşa hastanesinde bir toplantı yaparak yeni hastanenin plânı üzerinde görüşmüşlerdir. Yeni hastane, Şişlide tramvay deposu ile Mecidiye köyü arasında, belediyeye ait arazi üzerinde inşa edilecek ve beş katlı, 1000 yataklı olacaktır. Şimdilik elde mevcut olan para ile yalnız 500 yataklı kısmı inşa edilecektir.

Hastanenin tramvay deposu ile Mecidiye köyü arasında yapılması dolayısiyle Prost tarafından hazırlanmış olan bu semtlere ait imar plânında tâdilât yapmak zarureti hasıl olmuştur.

Mimar Valter, bu hastaneden başka Taksimde yapılacak olan Şehir Tiyatrosu binasiyle Halkevi binasının plânlarını da hazırlıyacaktır. Şehir Tiyatrosu için inşa edilecek binanın Ayaspaşada şimdiki jandarma karakolunun yerinde, Halkevi binasının da tiyatronun karşısına gelen köşede yaptırılması kararlaştırılmıştır.

İstimlâk edilecek binalar

Beyazıt İnkılâp müzesinin önündeki dükkânlarla Yerebatan sarayının önündeki adanın ve bir de Büyükadada, üzerinde su deposu inşa edilecek olan Kadıören tepesinin istimlâki hakkında verilen menafii umumiye kararı Dahiliye Vekâletince tasdik edilerek dün belediyeye tebliğ edilmiştir.

Refi Bayar Kalbinden Muztarip

Kabataştaki Satie binasının satışından doğduğu iddia edilen yolsuzluk tahkikatı dün tevakkuf devresi geçirmiştir.

Sorgu hâkimi dün Satie şirketi merkezinden alınan dosya, defter ve vesaik hakkında ehlivukufun verdikleri raporları ve bazı suçluların evlerinden ve yazıhanelerinden alınan kâğıtları ve defterleri tetkik etmiş ve yeniden bazı şahitlerin çağrılmasına karar vermiştir.

Refi Bayara, kalb hastalığından muztarip olduğu için doktorlar bir aylık istirahat tavsiye etmişlerdir.

Refi Bayarın bu vaziyette Üsküdar müstantikliğine de gelemiyeceği anlaşılmıştır.

Esasen Refi Bayar müddeiumumilik tarafından malûmatına müracaat edilirken iki defa kriz geçirmiş ve doktor çağrılarak tedavi ettirilmişti.

Hatayda Yapılacak Merasime Sporcular da Gönderilecek

Ankara, 5 (A.A.) — Hatayın ana vatana ilhakı dolayısile 22 temmuz günü Hatayda yapılacak umumî gençlik ve tezahürata Beden Terbiyesi Genel direktörlüğü de üç bölge yüzücülerini Iskenderuna göndererek yüzme müsabakaları yaptırmak suretile iştirak ettirecektir. Ankara, Seyhan ve İçel bölgeleri yüzücüleri ile Hatayli yüzücüler 22 temmuz ve 23 temmuz günleri Iskenderunda muhtelif yüzme ve su topu müsabakaları yapacaklardır. Birincilere su sporları federasyonu tarafından Hatay bayramı hatırası olarak mükâfatlar verilecektir.

Bu müsabakalar ayni zamanda ana vatan sporcularının Hatayli kardeşlerile ilk temasını teşkil ederek yekdiğerile tanışmalarına vesile olacaktır.

Ücretli Memur Sandığı

Belediye kadrosunda ücretle çalışan memurlara yardım etmek üzere bir sandık teşekkül etmiştir. Sandık nizamnamesine göre belediye ve hususî muhasebe kadrosunda ücretle çalışan her memur bu sandığa aza olmağa mecburdur.

Ancak nizamnamenin bir maddesi bu gibi memurların şikâyetini mucip olmaktadır. Bu maddeye göre her memur bir defaya mahsus olmak üzere aldığı ilk ücretin yarısını sandığa terkedecektir. Memur, herhangi bir sebeple olursa olsun bu kadrolardan ayrılırsa bu para kendisine iade edilmiyecektir.

İnkılâp Kütüphanesi

İnkılâp kütüphanesindeki tasnif işi bitmiştir. Kütüphane pazartesi günü saat 17 de açılacaktır.

Evvelki Gece Fırtınada Acıbademde Bir Eve Yıldırım Düştü

Bir kaç gündenberi hüküm süren yakıcı sıcaklardan sonra evvelki akşam hava birdenbire bozmuştur.

Evvelâ hafif olarak esmeğe başlayan şimal rüzgârı gece yarısından sonra şiddetli bir fırtına hâlini almış, Karadenizde hayli tahribatı mucip olmuştur. Şehrin bazı semtlerine yıldırımlar düşmüştür.

Fırtına esnasında İstanbul oldukça heyecanlı saatler yaşamıştır. Bilhassa Kadıköy ve Kızıltoprak taraflarında oturan bazı kadınlardan bayginlık geçirenler bile olmuştur.

Günlerdenberi otuz birden aşağı düşmeyen hararet derecesi dün on sekize kadar düşmüştür. Fakat bu pek az devam etmiş öğleden sonra havanın açması ile beraber suhunet de yavaş yavaş yirmi beşe kadar yükselmiştir.

Fırtına esnasında Adalar, Kalamış, Moda, Kadıköy ve Boğaziçi sahillerinde bağlı bulunan motör ve kayıklar karaya vurmuşlar, bir çokları hasara uğramışlardır.

Acıbademde Tekke sokağında muallim Galibe ait köşkün bacasına yıldırım düşmüş, bacayı yıktığı gibi evin bütün elektrik tesisatını da bozmuştur.

Üniversite, Türk Şairini Tebrik Etti

Türk şairi Mehmet Emin Yurdakulun yetmişinci dönüm yılı münasebetiyle Üniversite namına Rektör Cemil Bilsel şaire şu telgrafı çekmiştir:

Tarihi tarih yapan vakalara ermiş veya karışmış olan, Türklüğü bütün büyüklüğü ile ve en güzel diliyle duyuran yüksek özünüze yetmişinci yılları münasebetiyle Üniversitenin ve kendimin en iyi dileklerimi sunarım.

Rektör Cemil BİLSEL

Şair Mehmet Emin Yurdakul, bu telgrafa şu cevabı vermiştir:

Yetmişinci yıldönümüm münasebetiyle Türklüğün irfan ve fazilet mabedi olan ve bir altın devri yaratacak asil Türk gençliğini mihrabı önünde toplıyan aziz üniversiteden gelen tarihi ses bu faniye ölmezler ruhunu sunmuştur. Ben de bu kutlu mihrabın önünde saygı ile durarak kalb ve ruhum dudaklarımda olduğu halde şükran sesimi önde siz olduğunuz halde bütün irfan ve fazilet timsali üniversitelilere yükseltirim.

Mehmet Emin YURDAKUL

Büyükada Su Şebekesi

Büyükadada yapılmakta olan su şebekesi ikmal edilmiştir. Maltepeden suyu nakledecek tankların yanaşacağı iskele de itmam edilmiştir. Mübayaa edilmiş bulunan motörler temmuz sonunda gelir gelmez suyun tevziatına başlanacaktır.

Belediye Müfettişleri Halka Mahsus Yerleri Teftiş Ediyorlar

Belediye müfettişleri tarafından yapılmakta olan grup teftişlerine devam edilmektedir. Bu teftişlerde müfettişler, şehrin temizliği, çirkin manzaraların izalesi için evlerin ve dükkânların boyanması hususunda verilen emirlerin tatbik edilip edilmediği, ana caddeler üzerindeki arsalar etrafına duvar çekilip çekilmediği etrafında kontrol yapmaktadırlar. Bundan başka vapur ve istasyon büfelerinde, lokantalarda, kahvehanelerde, berber dükkânlarında, hamamlarda, gazino, birahanelerde ve plâjlarda tatbik edilmekte olan târifelerle halkın aldatılmaması için de teftişler yapmaktadırlar.

Bu kontroller esnasında bilhassa sayfiye mahallerindeki gazino ve lokantalarda târife harici halktan para alan bir çok müessese tecziye edilmek üzere tespit edilmiştir.

Bu gibi müesseselerde tatbik edilecek târifelere bu hafta içinde son şekil verilecektir.

Târifeler, encümenin tasdikinden geçtikten sonra aynen tatbik ettirilecektir.

SUAL

SORUNUZ, CEVAP VERELİM

CEVAP

S — Cemiyetlere ait kanunu medenideki umumî hükümlerden başka bir kanun var mıdır?

C — 3512 numaralı ve 26.6.938 tarihli cemiyetler kanunu vardır ve bütün cemiyetler bu yeni kanuna uymuş bulunmaktadır. 26.6.939 tarihine kadar bu kanuna uymamış olan cemiyetler hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

●

S — Muharrirler ne için namı müstear kullanırlar?

C — Kendilerine mal etmek istemedikleri eserler imzasız kalmasın diye namımüstear kullandıkları gibi, herhangi bir sebeple yazı yazamamak vaziyetinde kaldıkları veya bir mesele hakkında şahsen mütalea beyan etmeyi münasip görmedikleri zaman da namı müstear kullanırlar.

●

S — Mussolini kaç yaşındadır. Hal tercümesi nedir?

C — Mussolini 1883 te Predappio kasabasında doğduğuna göre bugün 56 yaşındadır. Babası fakir bir demirci, annesi ilkmektep hocalığı yapan fakir bir kadındı, Mussolini kollejde okumuş, ilkmektep muallimi olmuş, birkaç ay muallimlikten sonra İsviçreye gitmiş, bir taraftan Fransızca öğrenmiş, diğer taraftan amelelik yaparak geçinmeğe çalışmıştır.

Fakat orada ihtilâl propagandası yaptığı için kovulmuştur. Bir aralık gazetecilik yapmak istemişi fakat muhtelif kereler hapse mahkûm olmuştur. Umumî harpte cephede çalışmış, ehemmiyetli bir yara alarak ordudan ayrılmıştır. 1919 da da Faşist cemiyetini kurmuştur. 1922 de Roma üzerine yürümüş ve Mussolini iktidar mevkiine geçerek diktatörlüğünü ilân etmiştir. Bu suretle İtalyada fertlerin hakları devlete geçmiş, hürriyet yerine otorite hâkim olmuştur. Bundan sonra Mussolini dört defa suikaste maruz kalmış, dördünde de kurtulmuştur.

S — Trenlerdeki tehlike işareti ne zaman kullanılabilir ve tren kırk kilometre süratle giderken makinist treni kaç metre mesafede durdurabilir.

C — Tehlike işareti, tehlike, kaza, can kaygusu gibi ahvalde çekilir ve makinist bu işareti duyar duymaz treni durdurur. Tren iki metre mesafede durur.

●

S — Ameli fotografcılık hakkında en iyi eseri nerede bulabilirim?

C — Ankara caddesindeki kitapçılarda ve Yedi Gün idarehanesinde.

TAKVİM ve HAVA

6 Temmuz 1939
PERŞEMBE

7 inci ay	Gün: 31	Hızır: 62
Arabî: 1358		Rumî: 1355
Cem. evvel: 19		Haziran: 23
Güneş: 4.35	— Öğle:	12.18
İkindi: 16.19	— Akşam:	19.43
Yatsı: 21.46	— İmsâk:	2.16

Hava Vaziyeti

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınana malûmata göre, hava yurdun Karadeniz kıyıları, Trakya, Kocaeli ve Orta Anadolu bölgelerinde mevzii yağışlı, Doğu Anadoluda bulutlu, diğer bölgelerde açık geçmiş, rüzgârlar umumiyetle Şimalî istikametten orta kuvvette, Trakya ve Kocaelide kuvvetlice esmiştir.

Dün İstanbulda hava kapalı ve öğleden evvel yağmurlu geçmiş, rüzgâr Şimalî istikametten saniyede 7 — 9 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1014,3 milibar idi. Sühunet en yüksek 25,1 ve en düşük 18,5 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN.

Suriyede

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Suriyede uzun ve müzmin buhranlar devam ediyor. Onun için Suriyede buhrandan değil, fakat buhranın son safhasından bahsetmek gerektir. Alınan malûmata göre Suriye buhranının en son safhası, mezhebî taifelere muhtariyet verilmesinden ileri geliyor. Dürzî, Alevi gibi namlar taşıyan bu taifelere muhtariyet verilmesi Suriye hükûmetini rahatsız etmekte ve Suriye hükûmeti bu hattı harekete karşı gelmek istemektedir. Suriye hükûmetine göre bu ayrılığın sebebi, Fransanın siyasetidir. Yoksa bu taifeler Suriyelilerden ayrılmak lehinde değildir! Hâdiseler ve vakalar bu noktai nazarı teyide yardım etmemektedir. Çünkü Suriye hâlâ kendi kabuğuna çekilmiş mezhebî taifeler memleketidir. Ve bu mezhebî taifelerden her birinin hedefi, kendi çerçevesi içinde yaşamak, mezhebî hayat ve faaliyetini haricî müdahalelerden korumaktır. Bu mezhebî taifeler henüz bu dar çerçevenin mahbesinden kurtulmuş değildir. Gerçi bunların içinde bu çerçeveleri parçalamış kimseler vardır. Fakat bunların tesiri, henüz umumileşmemiştir. Meselâ Dürziler içinde, Dürzilik kelimesini tamamiyle ortadan kaldırmak istiyen, hattâ Dürzilik dağına Arap dağı adını veren uyanık Dürziler vardır. Fakat bunlar dahi mezhepdaşlarını ikna edememiş, ve hepsine ayni fikri aşılıyamamış bulunuyorlar.

Suriyede taife ruhunun milliyet ruhuna yerini bırakacağı sıra, herhalde uzak olmasa gerektir. Fakat taifecilik zihniyetini yıkmak kolay değildir; bilâkis güçtür ve ancak millî ruhu uyandırmakla mümkündür. Bu ise Suriyede henüz yaşanmıyan bir devirdir.

Suriye milliyetçiliğinin bu tekâmülü süratle geçirmesi Suriye birliği namına en hayırlı inkişafı teşkil eder. Belki de bugünkü buhranlar [illegible] yardım edecektir.

★

Berlin radyosunun

gülünç neşriyatı :

Artık Berlin radyosunun Arapça konuşan kiralık dilinin en bellibaşlı işlerinden biri, dilini ve vicdanını kiralıyan efendilerinin Tan gazetesi aleyhindeki neşriyatını anlatmaktır. Bunlara göre Tan gazetesi bir Yahudi gazetesidir ve onun için mihverciler aleyhindedir. Bu zavallı propaganda, bu bir çift sözle, Yahudilik aleyhtarlığı isnadiyle kendini herşeye cevap vermiş sanmaktadır. Berlin radyosunun bize Yahudi ve iftiracı demesine mukabil biz hasep ve nesebimizi gösteren şecerelerle Türk oğlu Türk olduğumuzu ispata lüzum görmeyiz. Çünkü öz Türklüğümüzden zerre kadar şüphemiz yoktur. Berlin radyosu ise istediği kadar şüphe edebilir. Fakat Berlin radyosunun bir sualine cevap vermek istiyoruz.

Berlin radyosu evvelce de anlattığımız gibi hergün Kur'anı Kerim okutarak neşriyata başlıyor ve böylece Müslümanların takdis ettikleri bir kitabı, kendi propagandasını yürütmek için bir vasıta ve âlet olarak kullanıyor.

Biz onun bu hilesini evvelce teşhir etmiş ve safdil Arapları bu tuzağa düşmekten korunmıya davet etmiştik.

Şimdi de Berlin radyosu bize soruyor:

Kur'an okutmıyalım da Tevrat mı okutalım?

Cevap veriyoruz:

Hakikî Almansanız, Arap ve Müslüman maskesi takarak değil, hakikî Alman olarak karşımıza çıkınız!

Mareşal Fevzi Çakmağın Dün Yaptığı Teftişler

Eskifoça, 5 (TAN Muhabirinden)— Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, refakatlerinde İkinci Ordu Müfettişi Orgeneral İzzettin Çalışlar, İzmir Valisi ve Müstahkem Mevki Komutanı oldukları halde bugün saat 13 de Foçaya gelmişlerdir. Buradaki ordu birliklerini teftiş etmişler ve akşam İzmire dönmüşlerdir.

SON HABERLER

Amerikaya Gönderilen Altınlar

Avrupa Devletlerinin Gönderdikleri Altınlar Bir Buçuk Milyarı Buldu

Nevyork, 5 (A.A.) — İngiltere ve diğer memleketler hesabına Amerikan bankalarına yatırılan harp ihtiyat akçası bir milyon altın dolardan fazladır. Amerikan banka mahfillerinde tarihte harp ihtiyat akçası olarak bu kadar mühim bir meblâğ yatırıldığının görülmediği söylenmektedir.

Avrupa devletleri hesabına Amerika ve Kanadaya gönderilen ihtiyat altınları bir buçuk milyara baliğ olmaktadır. Altın sevkiyatı bilhassa geçen eylûl buhranından sonra artmağa başlamıştır.

Haziran 1939 da ecnebi hesapları namına Amerikaya 250 milyon dolar girdiği tahmin edilmektedir. Bu para Amerikan hazinesi hesaplarına geçirilmemekle beraber Federal Reserve Bankta depo edilmiştir.

Malî mahfillerin kanaatine göre bu ihtiyat paranın büyük bir kısmı bitaraflık kanunu müsait bir şekil aldığı takdirde harp zuhurunda harp malzemesi mübayaasına yarıyacaktır.

Reasüransa Verilen Sigorta Primleri

Dün sigortacılar dairei merkeziyesinde yapılan içtimada yangın ve nakliyat sigortalarında mevcut olan yüzde 75 Reasürans miktarının Millî Reasüransın bu işlerde temin etmekte olduğu menfaatin kendisine başka suretle tediyesi mukabilinde mezkûr şirketin de muvafakatini almak suretile yüzde 50 nisbete tenzili için ittifakla karar verilmiştir.

Amerikadaki Alman Gençleri Antifaşist

Nevyork, 5 (A.A.) — Alman gençliği kongersi ittifakla kabul ettiği bir karar suretinde mahiyeti komünist, faşist, nazi ne olursa olsun diktatörlüğün her şeklini takbih etmektedir.

Kongre âzası kahir bir ekseriyetle memleket istilâya uğradığı takdirde gönüllü yazılmağa karar vermiş ve Roosevelt'in tekrar intihabını talep etmiştir.

Başvekilin Teşekkürü

Ankara, 5 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam, kabotajın Türk bayrağına intikali yıldönümü ve denizciler bayramı münasebetile resmî ve hususî müesseseler, teşekküller ve bir çok zevat tarafından gönderilmiş olan tebrik telgraflarına karşılıklı tebriklerile teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını memur etmiştir.

Çin - Japon Muharebeleri

Çinliler dün bir şehri zaptettiler, Japonlar ağır zayiat verdiler

Çungking, 5 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Çinliler dün akşam Hankeu'nun batısında Yinçano şehrini zaptetmişlerdir. Ağır zayiat veren Japonlar gayri muntazam bir şekilde ricat etmektedirler.

Sahil çarpışmaları

Çunking, 5 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Dün bir Japon grupu yeniden Fu-Tsien'e çıkmak istemiş ise de üçte ikisi imha edilerek mütebakisi kaçmıya muvaffak olmuştur.

Diğer bir Japon müfrezesi de Uen-Çeu yakınında karaya çıkmış, fakat Çinlilerin anî taarruzuna uğrıyarak mevcudunun yarısını karada bıraktıktan sonra açıkta demirlemiş olan harp gemisine çekilmiye mecbur edilmiştir.

Çinliler ilerliyor

Hong-Kong, 5 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Şansi vilâyetinde bulunan Çin kıtaatı Li-Şe istikametindeki ileri hareketinde mühim tarakkiler kaydetmişlerdir.

Japonlar madenlere el koyuyorlar

Hong-Kong, 5 (A.A.) — Çin ajansına göre, Japonlar mühimmat imaline yarıyacak olan bütün maddelere cebren el koymaktadırlar. Bu maddeleri kaçırmıya ve saklamıya teşebbüs edenler hakkında 100 yen veya üç ay hapis cezası tatbik edilmektedir.

Bütün küçük Japon şehirlerinde demir telgraf direkleri ahşap telgraf direklerile değiştirilmektedir. Yakında, Tokyo, Ozaka ve diğer büyük şehirlerde de ayni şey yapılacaktır.

İngiliz - Japon ihtilâfı

Tokyo, 5 (A.A.) — Ingiliz büyük elçisi Sir Robert Craigie, halen Japon hükûmetile müzakere halinde olduğunu ve Ingilizlere karşı yapılan fena muamelerere pek yakında nihayet verileceği ümidinde bulunduğunu bildirmiştir. Craigie: "Bu meseleler ancak müzakere yoluyla halledilebilir. Bir felâkete müncer olabilecek şiddet tedbirleri ile halledilemez,, demiştir.

Japonya eski taleplerine rücu ediyormuş

Paris, 5 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde Mme. Tabouis yazıyor:

"Londraya Tokyodan hayret uyandırıcı haberler gelmiştir. Anlaşıldığına göre Japonya hükûmeti Tientsin meselesinin halli için müzakereye girişmeyi kabul ettikten sonra gene eski taleplerine rücu etmiştir.

Japonya hükûmeti, şimdi İngiltere sefirine Tientsin askerî makamlarınınkinden daha geniş bir mutalebat programı tevdi etmeğe hazırlanmaktadır. Gelecek Perşembe günü başlaması kararlaştırılan müzakerelerin acaba hiç mi başlamıyacağı keyfiyeti Londrada suale şayan görülmektedir.,,

Mısır Hariciye Nazırı Sofyada

Sofya, 5 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Başvekil muavini Nedef tarafından Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Yahya Paşa şerefine dün akşam bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette Balkan elçileri de hazır bulunmuşlardır.

Ziyafeti müteakip söz alan Nedef, iki memleket arasındaki devamlı ve iyi dostluk münasebetlerile karşılıklı hürmet ve riayeti kaydeyledikten sonra takviyesini dilediği sıkı iktısadî münasebetlere bilhassa işaret eylemiştir.

Çekoslovakyada Bir Beyanname

Nevyork, 5 (A.A.) — Beynelmilel Nevyork sergisindeki Çekoslovakya komiseri George Janecek, dün Çekoslovakyada gizliden gizliye elden ele dolaşan bir tamimin suretini neşretmiştir.

Tamimde halka, Alman istilâsına karşı yapılan pasif müdafaanın, prensipleri anlatılmakta ve direktifler verilmektedir.

Tamimde ezcümle şöyle denilmektedir:

"Bin senelik bir mazisi olan sekiz milyonluk bir milletin serbestçe yaşamak hususundaki meşru hakkına inanınız.,,

Bir Alman ve Bir Leh Gemisinden Haber Yok

Bir Yarışa İştirak İçin Giden Gemilerden Bir Haber Alınamıyor

Stokholm, 5 (A. A.) — Gotland adası civarında yedi temmuzda yapılacak olan yarışlara iştirak etmek üzere cumartesi günü Danzigten hareket eden "Avela -Russalka" ismindeki Leh gemisiyle "Pirol" adındaki Alman gemisinin âkıbetinden endişe edlimektedir. Bu gemiler, henüz yerlerine gitmemişlerdir.

İzmirdeki Fırtınanın Yaptığı Tahribat

Izmir, 5 (A.A.) — Geçen cuma günkü fırtına esnasında Kemalpaşa kazasile mülhakatında vukua gelen zarar ve ziyan hakkında alınan resmî malûmata göre, orta, aşağı ve yukarı Kızılca köylerile Oran ve Kavaklı ve Öteyaka mevkilerinde yaz mezruatını teşkil eden, bağ, zeytin, tütünün yüzde 15 i ve bazı mıntakalarda tamamı mahvolmuştur.

Armutlu nahiyesinde zarar ikinci derecededir. Kızılca köyünün muhtelif mevkilerinde 1050 hektarlık sahadaki mezruat yüzde yüz, 51 hektar genişliğindeki diğer bir mıntakada ise yüzde 50, 43 hektarlık üçüncü bir mıntakada da yüzde 15 zarar görmüştür.

Kaymakam, ziraat memuru ve Kızılay reisi zarar ve ziyanı tesbit ile meşgul olmaktadırlar. Bu köylerin zararı iki üç yüz bin lirayı geçmekte ve hasara uğrıyan bağların ancak iki üç sene sonra iyi mahsul verebileceği anlaşılmaktadır.

Ödemişteki zayiat

Izmir, 5 (A.A.) — Cuma günü vukua gelen fırtına hakkında mülhakatten gelen haberler dolu ve kasırga sahasının ilk tahminlerden geniş olduğunu göstermektedir.

Alınan resmî malûmata göre, Ödemişte yağan dolu 70 hektarlık bir sahaya ekilmiş olan tütünün yüzde dok sanını, 20 hektarlık sahadaki mısırın yüzde yirmisini ve 40 hektarlık sahanın da yüzde on beşini tahrip etmiştir.

Dolu ile ayni zamanda esen fırtına 300 incir ağacını yıkmış ve iki bin kadar zeytin ağacının da dallarını kırarak hasara uğratmıştır.

Ayni fırtına Foçanın Bağarası ve Geren köylerindeki bağlarda yüzde 20 derecesinde tahribat yapmıştır.

Bayındır mıntakasına da dolu düşmüşse de buradaki hasaratın ehemmiyeti olmadığı anlaşılmıştır.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

● Hitler, Danzig'de geçen hafta kat'î bir hamle yapmağa karar vermişti. Fakat Fransa ve İngiltere, gizli istihbar teşkilâtı vasıtasiyle Hitlerin bu kararından geçen cuma akşamı haberdar oldular. Bunun üzerine derhal Danzig'de her hangi bir harekete müsaade etmiyeceklerini ilân ettiler ve bu kararlarını da Berline bildirdiler. Bunun üzerine Hitler plânını değiştirmeğe mecbur oldu. Ve geçen günlerin buhranlı anları bu suretle atlatıldı.

★

● *Almanyadaki kanaate göre dünya 25 Temmuzla 5 Ağustos arasında yeni bir buhranla karşılaşacaktır. Almanyada orduda bütün mezuniyetler lâğvedilmiştir. Bugün Almanyada seferber halde 1,750,000 asker vardır. Ay sonuna kadar da 50 yaşına kadar bütün kur'a efradı silâh altına alınacaktır.*

★

● Hitlerin şimdiki plânı şudur: Alman devlet reisi, ilk fırsatta Danzig'e gidecektir. Her Almanın Danzig'e gitmesinde bir mahzur olmadığı için, Hitler de bu ziyaretini evvelden haber vermeğe mecbur değildir. Danzig'de bir nutuk söyliyerek şehrin Almanyaya ilhakını ilân edecektir. Alman askerleri hududta bulunacak, fakat şehre girmiyecektir. Bu suretle Polonya bir emrivâki karşısında bulunmuş olacaktır. Almanya şimdi Varşovayı kollamaktadır. Polonya zâaf eseri göstermeğe başladığı gibi plânın tatbikine geçilecektir.

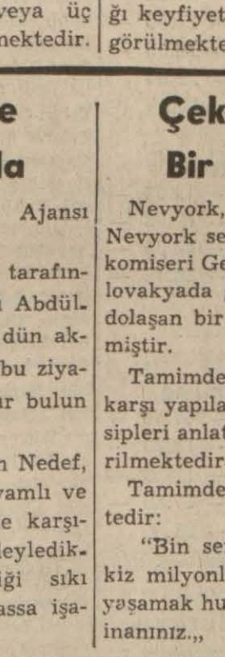

★

● *İngiltere Rusyaya son teklifinde 12 hükûmete garanti verilmesine muvafakat etmiştir. Bu memleketler şunlardır: Belçika, Hollanda, İsviçre, Lüksemburg, Polonya, Türkiye, Romanya, Yunanistan, Letonya, Litvanya, Estonya ve Finlândiya.*

★

● İngiliz, Trade Union'ları ve Labour Party mensupları Almanlara hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bu beyanname gizli ve resmî radyolarla söylenmiş, broşürler halinde Almanyadaki gizli teşkilât tarafından Alman işçilerine dağıtılmıştır. Bu beyannamede deniliyor ki:

"Neye birbirimizi öldürelim. Tereyağ hepimiz için toptan iyidir. Bir harbe sürüklenmek felâketine katlanmıyalım. Kimse Almanya ile harp etmek istemiyor. Harbi istiyen başınızdakilerdir. Bundan dolayı, sizin için harp tehlikesi dışardan değil, içerden gelmektedir,,

FELEK

Kümeste Sükûnet!

Yazan: B. FELEK

Oturduğumuz yazlık yerde bir komşumuz var. Çiftlik tertibi bir yerde oturuyor.

Pek te çiftlik değil ama şöyle on, on beş dönüm yeri, bir iki ineği ve bir kalabalık kümesi var.

Geçende ziyaretine gittim. Bana yerini gezdirdi. Ahırları asrî. Herşeyin olduğu gibi ahırın da asrisi oluyormuş. İnekler pek farkında değil.

Ahırlardan sonra kümesi ziyaret ettik. Çiftlik sahibi anlattı:

— Kümesimle iftihar ederim. Yirmi tane Ligorno, on beş tane Varna tavuğum, üç Nemse, dört Hacıkadın, iki Greze, üç Hind horozum vardır. Hindilerimin dördü babadır. Şu ördekler yeşilbaştır.

Ötekiler âdi ördek. Ha! Unutuyordum. Beç tavuklarımın güzelliğine doyum olmaz.

— Bunların hepsi ayni yerde mi yatarlar.?

— Tabiî. Ayni kümeste yatarlar. Yalnız gıdaları ve mizaçları birbirine uymaz. Ördekler su ister, tavuklar çöplük, hindiler ve kazlar tarla ararlar.

Karpuz zamanı kazlar için bir bayramdır.

Ördeklerim çamurda solucan buldular mı sevinçlerinden uçarlar. Bunların bu âlemleri benim pek hoşuma gider. Akşam olunca kazlar sürü ile, ördekler küme halinde, tavuklar horozların ardından küme se girerler. Kimisi tüner, kimisi gözünü kapayıp boynunu kanadının altına sokar, gecelerler.

Azizim. Ben bu kümes hayvanlarına bakıyorum da kümesteki bu sükûnete imreniyorum doğrusu.

Siz de bilirsiniz ki; kaz da yumurtlar, tavuk da... Lâkin her ikisinin yumurtası ne hacmi, ne çeşnisi itibariyle birbirinin ayni değildir.

Buna rağmen hepsi ayni kümese yumurtlar ve hepsi ayni kümeste kuluçka olur, yavrularlar. Hiç patırdı çıkmaz. Kimse kimsenin yavrusuna, palazına, civcivine ilişmez. Hattâ tuhaflık olsun diye tavuk altına konmuş ördek yumurtaları, civciv olunca ördek yavrusu tabiati icabı suya dalar, kuluçka tavuk arkasından biraz gıdaklar... Ama ördeği tabiî meylinde serbest bırakır.

Piliçler ise ördek kardeşlerinin bu su sporuna bakıp onları takip etmek istemezler. Hulâsa, kümes şaşılacak, ibret alınacak bir ahenk içinde devam eden bir âlemdir. Ben bir kümese bakarım, bir de Avrupadaki ehenksizliğe, sonra da kümese gıpta ederim. Ne dersiniz?

Haksız mıyım?

Komşumun bu sözlerini size nakledişim onlara az çok inandığıma delil teşkil etmez mi?

Hakikaten kümes sükûneti, Avrupayı gürültüye boğmak isteyenlere bir nümune olabilirdi. Eğer niyetleri sükûnet olsaydı.

Kozanda Bir Genç Kardeşini Öldürdü

Kozan, (TAN) — Eski Kabasakal köyünde dün feci bir aile kavgası olmuştur. Bu köyde oturan bir genç, kız kardeşini bir yumrukta öldürmüştür. Hâdisenin mahiyeti şudur:

Salâhattin Öztürk adındaki genç, ihtiyacına binaen annesinden istediği parayı alamayınca kızıyor, evde bir dil kavgası başlıyor. Bu sırada kız kardeşi Ferdane, "anneni boşuna üzme ayıp değil mi sana,, diyerek müdahale etmek istiyor. Buna kızan Salâhattin kardeşi Ferdanenin karnına bir yumruk atıyor ve kız olduğu yere düşüyor.

Biraz sonra komşular yetişiyor, yere düşen Ferdaneyi kaldırıyorlar. Fakat kızın öldüğü anlaşılıyor.

İş zabıtaya aksetmiş ve Salâhattin tutulmuştur.

Işin acı tarafı Salâhattinin henüz 1 aylık evli olması ve kız kardeşinin de kucağında henüz altı aylık bir çocuğu bulunmasıdır.

Mahkemelerde

Çaldığı Paralarla Hovardalık Etmiş

Suçlu İsmail, Komşusu Zehranın Paralarını Nasıl Çaldığını, Nasıl Sarfettiğini Anlatıyor

Asliye birinci ceza mahkemesinin dün öğleden evvelki celsesini tamamen alan karışık bir altın ve kâğıt para davasına başlandı.

Suçlu Iran konsoloshanesi kavvası Ibrahimin oğlu Iran tebaasından Ismail, davacısı da Iran sefarethanesinin eski memurlarından Mahmudun kızı Zehra...

Ikisi de eski Iran sefarethanesi binasında oturuyorlar. Oda komşusudurlar. Ismail mevkuftu. 2266 plâka numaralı otomobilin şoförü Halit te suç ortağı olarak mahkemeye gelmişti.

Kavvas Ibrahim, Çengelköyünde yazlık bir köşk kiralamış eski ve merhum meslektaşının karısı olan Zehrayı da davet etmiş:

— Gel de bir kaç gün köşkte hava al, demiş.

Mayısın on altıncı günü Zehra Çengelköyüne gitmiş. Zehraya kocasından 400 kâğıt lira ile 12 Osmanlı altını miras kalmış. Zehra kâğıt paraları ikişer yüz lira halinde iki paket, altınları da bir çıkın yapmış, bunları bir mektep çantasına koymuş beraber götürmüş.

Orada ev sahibinin karısına:

— Çantamda para vardır. Iyi bir yere koyalım, demiş. Onlar da yatak odasının duvarına asmışlar. Döneceği zaman Zehra çantayı eline almış, bazı yerlerinin söküldüğünü ve delindiğini görmüş, ev sahibine karşı bir nezaketsizlik olur diye hiçbir şey söylememiş. Üstün körü şöyle bir bakmış. Çıkınları da çantada görünce hiç ağzını açmamış, eski sefarethanedeki odasına dönmüş, paraları sayınca 25 lirasının aşırılmış olduğunu görmüş. Bir hafta sonra Ismailin annesi, kendisini ziyarete gelince vaziyeti anlatmış ve İsmailin annesi:

— Madamki bizim evde çalınmıştır. Allah aşkına kimseye söyleme, biz ödiyelim. Bizim oğlan yapmış olacak, demiş.

Biraz sonra Ismail ile babası Ibrahim de Zehralara gelmişler.. Hâlâ anlaşılamıyan bir sebepten dolayı Ibrahim oğlunun sırtındaki yeni elbiseleri soydurmuş, ona eski bir elbise giydirmiş ve yeni elbiseleri de saklamak üzere Zehraya vermiş.

Ondan sonra Ismail ortadan kaybolmuş, Zehranın kızı bunun dama çıktığını ve orada gizlendiğini sezmiş. Zehra da dama çıkmak istemiş, fakat Ibrahim ve karısı türlü bahanelerle buna mâni olmuşlar.

Bu sırada Zehraya Irandan bir mektup gelmiş, okutmak için Fındıklıya kadar gitmiş, giderken aşağı kattaki Müzeyyene:

— Eğer Ismail gelirse beni beklesin, demiş.

Yarım saat sonra dönmüş. Odasına girmiş. Duvarda Ismailin elbisesini görmeyince hemen yatağının ve yastığının altına bakmış. 400 kâğıt lira ile 12 altın liranın da yerinde yeller estiğini görünce düşüp bayılmış.. Komşular polis çağırmışlar.. Iş tahkik edilmiş, fakat Ismail bulunamamış. Davacının iddiasına göre, Ismailin anası ve babasının bu hırsızlıktan haberleri var.

Polis, Ismaili aramıya başlamış. Günlerden sonra yakalamış, üstünü aramış, hiçbir şey bulamamış. Ismail sorguya çekilince şunları söylemiş:

— Ben Zehranın kapı kilidini keserle kırdım. Içerideki elbisemi alacaktım. Elbiseyi aldım. Giyerken kar yolanın üstüne oturmuştum, yere bir gümüş lira düştü. Karyolayı kaldırınca altında 37 lira kâğıt para ile 9 Osmanlı altını buldum. Paraları alınca eğlenmek istedim. Eminönünde şoför Halidi buldum. Sonra bir kız yakaladım. Hünkâr suyunda, Mecidiyeköyünde, Floryada, Hacı Osman bayırında bu parayı Halitler ve kadınlarla yedik. Halide de para verdim.

Suçlu, dün mahkemede hâdiseyi itiraf ediyor. Yalnız kapıyı kırmadığını söylüyor ve çaldığı para miktarının da itiraf ettiği kadar olduğunu söylüyordu. Ikinci suçlu şoför Halit te vaziyeti şöyle anlattı:

— Bir gün ben yemek yiyordum. Hiç tanımadığım bu Ismail otomobiline binmiş, muavinim Hayri korne çaldı. Gittim. Ismail Beşiktaşa çek dedi. Oraya gittik. Ismail bir eve girdi, bize kahve, çay gönderdi. Sonra Mecidiyeköyüne çıktık. Orada sokakta bir kadın yakaladı. Otomobile aldı:

— Hünkâr suyuna çek, dedi. Oraya gittik.

Bize ve kadına bira ısmarladı. Tavla oynadılar. Sonra Ismail:

— Maltepeye geçelim, dedi. Araba vapuru için bilet aldı. Vapurda yer yoktu. Geçemedik. O gün saatimiz 12 lira 80 kuruş yazdı. Paramı aldım. Ikinci gün yine beni buldu. Otomobille Mecidiyeköyüne kadar gittik, döndük. 2.5 lira aldım.

Üçüncü günü yine geldi. Beraber Zambak sokağına gittik, oradan iki kadın aldı, birisinin adı Sevimdi Büyükdereye, Alman bahçesine, Floryaya gittik. Sabaha kadar gezdik. Saat 4.5 ta Taksime döndük. Kadınları evlerine bıraktık. Ismailin gidecek yeri yokmuş, 18 lira da bana borcu vardı. Ben otomobili garaja çektim. Ikimiz de içinde uyuduk. Sabahleyin bana iki altın lira verdi. Bunu Beyazıtta Nuriye bozdurdum. On lira aldım. Gerisini kendisine verdim. Ertesi gün benim mütebaki paramı getirdi.

Mecidiyeköyünde de Ismail, ben ve Hayri fotoğraf çektirdik. Ben kendisini eskiden tanımazdım.

Suçlu Ismailin avukatı, İsmailin Halidi eskidenberi tanıdığında ısrar etti. Bundan sonra polis Ihsan, benzinci Nuri, polis Behlûl şahit olarak dinlendiler. Polis Ahmetle Vahit gelmemişlerdi.

Muhakeme, gelmiyen şahitlerin çağırılması için tehir edildi.

İnhisar İdaresini Dolandırmışlar

Gülhane hastanesinin ve Istanbulda bulunmıyan mevhum bir askeri levazım satın alma müdürlüğünün başlıklı kâğıtlarını ve mühürlerini taklit ederek inhisarlar idaresinden 29.158 lira değerinde sekiz bin kilo saf ispirto aldıkları için tevkif edilen inhisar memuru Abdullah, kolonyacı Dimitri ve Ahmetle sahte başlıkları, mühürleri kazan çinkografçı Ropen ve Yakobun muhakemeleri dün ağır ceza mahkemesinde neticelendirildi.

Suçlulardan Abdullah, Dimitri ve Ahmet beşer sene onar ay hapse ve yirmi beşer bin yüz altmışar lira ağır para cezası ödemiye, üçer sene memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm edildiler. Ropenle Yako hakkında beraet kararı verildi.

Kararda izah edildiğine göre hâdise şöyle olmuştur:

Ambar memuru Abdullah, kolonyacı Dimitriyi bulmuş, ona bastırılacak kâğıtların ve yaptırılacak mühürlerin nümunelerini vermiş ve çizmiş. Dimitri bunları hazırladıktan sonra, Abdullah bir de satış talep ilmühaberi doldurtmuş. Dimitri bu ilmühaberi Ahmetle, inhisarlar idaresine göndermiş, Ahmet orada Ramazan isminde bir hademeyi bulmuş, ona 20 kuruş vererek evrakın muamelesini yaptırmış, sonra da 105 kuruştan iki bin kilo saf ispirto almıştır. Bu ispirtonun hariçte fiyatı 300 kuruştur. Bu iş dört defa tekerrür etmiş ve inhisarlar idaresinden tam 29.158 liralık ispirto almışlar, bunun için yalnız 3998 kuruş ödemişlerdir.

Ispirtolar Ahmedin evine götürülüp burada kolonya yapılarak satılıyormuş. Suçlular yakalanırken Dimitrinin üstünde 900 ve Ahmedin üstünde de 40 lira para ve Ahmedin evinde de 929 kilo ispirto bulunmuştur.

Mahkeme bunların da müsadere olunarak verecekleri cezaya mahsup edilmesine karar verdi.

Adalar İçin Yaz Tarifesi

Köprüden Büyükadaya

7.00 — 8.20 — 8.45 — 9.15 — 10.15 — 11.30 — 13.30 — 15.00 — 16.15 — 17.15 — 17.30 — 18.00 — 18.20 — 19.15 — 20.35 — 21.30

Ayrıca cumartesi günleri: — 13.25 — 19.30 — 24.00

Büyükadadan Köprüye

5.40 — 6.38 — 6.40 — 7.00 — 7.15 — 7.45 — 8.45 — 9.45 — 11.15 — 13.15 — 14.30 — 15.15 — 16.35 — 17.45 — 18.30 — 18.50 — 19.50.

Cumartesi günleri: 14.50 — 21.15

Köprüden Heybeliye

7.00 — 8.20 — 8.45 — 9.15 — 10.15 — 11.30 — 13.30 — 15.00 — 16.15 — 17.15 — 18.00 — 18.20 — 19.15 — 20.35 — 21.30

Cumartesi günleri ilâve olarak: 13.25 — 19.30 — 24.00

Heybeliden Köprüye

5.53 — 6.53 — 7.13 — 7.28 — 7.50 — 8.58 — 9.58 — 11.28 — 13.28 — 14.43 — 15.28 — 16.48 — 18.43 — 19.03 — 20.03

Cumartesi günleri ilâve postası: 15.00 — 21.25

Köprüden Kınalı ve Burgaza

7.00 — 8.45 — 10.15 — 11.30 — 13.30 — 15.00 — 16.15 — 17.15 — 18.20 — 20.35 — 21.30

Cumartesi günleri ilâve postası: 19.30 — 24.00

Burgaz ve Kınalıdan Köprüye

6.10 — 7.10 — 7.45 — 9.15 — 10.15 — 11.45 — 13.45 — 15.45 — 17.05 — 18.15 — 19.20 — 20.20

Cumartesi günleri ilâve postası: 21.40

Şirketi Hayriye Yaz Tarifesi

Köprüden Sarıyere

6.05 — 7.05 — 8.05 — 9.45 — 11.30 — 13.15 — 15.00 — 16.45 — 17.55 — 18.40 — 19.20 — 20.35 — 21.35

Cumartesi günleri ilâve postası: 13.45 — 24.15

Sarıyerden Köprüye

5.39 — 6.34 — 6.49 — 7.24 — 8.02 — 8.34 — 10.14 — 11.59 — 12.19 — 13.44 — 15.29 — 16.29 — 17.29 — 18.59 — 20.49 — 22.04

Cumartesi günleri ilâve postası: 19.49 — 1.04

Köprüden Beykoza

6.25 — 8.05 — 9.00 — 9.15 — 10.45 — 11.00 — 12.30 — 12.45 — 13.25 — 14.15 — 14.30 — 15.50 — 17.45 — 17.50 — 18.25 — 18.45 — 19.15 — 20.37 — 21.30

Cumartesi günü ilâve postası: 24.15

Beykozdan Köprüye

5.40 — 6.50 — 7.25 — 7.30 — 8.20 — 8.35 — 9.35 — 10.25 — 11.00 — 12.10 — 12.45 — 13.55 — 14.30 — 15.40 — 16.15 — 17.35 — 17.50 — 19.15 — 19.50 — 21.35

Cumartesi günleri ilâve postası: 20.20

Köprüden Büyükdereye

5.55 — 6.05 — 7.05 — 8.05 — 9.45 — 11.30 — 13.15 — 15.00 — 16.45 — 18.45 — 17.55 — 18.40 — 19.15 — 19.20 — 19.30 — 20.35 — 21.35

Cumartesi günü ilâve postası: 13.45 — 24.15

Büyükdereden Köprüye

5.45 — 6.40 — 6.55 — 7.30 — 7.55 — 8.10 — 8.40 — 10.20 — 12.05 — 12.25 — 13.50 — 15.35 — 16.35 — 17.35 — 19.05 — 20.55 — 22.10

Cumartesi günleri ilâve postası: 19.55 — 1.10

Şamlılar Köyü Vakası

Kânunusaninin 26 ıncı gecesi Şamlılar köyünün kahvehanesinde bir muhtar intihabı yüzünden çıkan köy kavgası davası dün ağır ceza mahkemesinde neticelendirildi.

Suçlular Gaffar, İbrahim, Refik, ve Kadirdi. Bunlar şekerci Ahmedin ayağını kırmışlardı.

Davacı şekerci Ahmet on beş bin lira da tazminat istiyordu. Mahkeme Ibrahim, Refik ve Kadiri birer sene altışar ay, Gaffarı da bir sene iki ay hapse mahkûm etti. Suçlular, ayrıca şekerci Ahmede 200 lira tazminat vereceklerdir.

Posta ve Telgrafta Yeni Terfi ve Tayinler

80 Liradan 90 Liraya terfi edenler:

Yüksek Fen heyeti âzasından Mehmet Ali Özkardeş, Telefon İşleri Reisi Hasan Kâzım Aktan, İstanbul P. T. T. Müdürü Mazhar Deriner, İstanbul Telefon Müdürü Niyazi Tezer.

70 Liradan 80 liraya terfi edenler:

Baş Müfettiş Tevfik Dinçel, Telefon İşleri Reis Muavini Kemal Kalmuk, Mühendis İbrahim Şükrü Esgün, Mühendis Emin Sözen, Fen Müfettişi Abdullah Zühtü.

55 Liradan 70 Liraya terfi edenler:

Levazım Müdürü Sâkin Gökdoğan, Posta İşleri Reis Muavinlerinden Eyüp Sabri Arserim, Nazmi Erkmen, Telgraf İşleri Reis Muavini Hikmet Tekebaş, Telefon İşleri Reis Muavini Cevdet Altan, Fen Müfettişi Hüseyin Hüsnü, Ali Fuat Akan, Eşref Taşkın, Reşit Gürsoy, Seyhan P. T. T. Müdürü Kenan Onat, Kocaeli P. T. T. Müdürü Şükrü Acar.

45 Liradan 55 Liraya terfi edenler:

Hukuk Müşavir Muavini Tahsin Çetin, Telefon İşleri Reis Muavini Nuri Ekel, Fen Müfettişi Halil Hilmi Evgin, Hilmi Argun, İstanbul P. T. T. Hukuk Muavini Tahir.

40 Liradan 45 Liraya terfi edenler:

Fen Müfettişi Halil Edip Onat, Zihni Kısagörek, Halil Arıkan, Hayrettin Cıdar, İsmail Hakkı Tanışment, Telgraf İşleri Şube Müdürü Baha, Eskişehir P. T. T. Müdürü Ömer Nurzat, Fen Müfettişi Ali Rıza Ünsal.

35 Liradan 40 Liraya terfi edenler:

Gümüşhane P. T. T. Müdürü Abdülbaki, Fen Müfettişi Hasan Süreyya, Hayrettin, İbrahim Güvendeğer, Fen Müfettişi Sadık Müeyyet, Abdülkadir Önderman, Müfettiş Salâhattin Yener.

30 Liradan 35 Liraya terfi edenler:

Müfettiş Celâl Başarır, Müfettiş Muavini Behçet Sözer, Telefon İşleri Şube Müdür Muavini Semahat Korman, Müfettiş Muavini İhya Sonoğlu, Reşat Önal, Necmi Özkazancı, Şerif Tiyanaşan, Süleyman Çanga, İstanbul Posta servis şefi Nurettin Ergün.

25 Liradan 30 Liraya terfi edenler:

İstanbul Telgraf servisi şefi Salâhattin Peksun, Edirne Telgraf servisi şefi Eşref Gider, Çorum Merkez Şefi Numan Şengül, Kocaeli Merkez Şefi Bekir Sıddık Güner, İstanbul Telgraf servisi Şefi Nazmi Maral, Telgraf servis şefi Süleyman Sükûti.

20 Liradan 25 Liraya terfi edenler:

Sivas Memuru Hasip Erdenir, İstanbul Nakliye Memuru Mustafa Nazif, Recep, Telgraf Memuru Yusuf Çamlıbel, Konya Telgraf Memuru Etem Yüksel, İstanbul Nakliye memuru Şevket Özgör. Telgraf memuru Alî Haydar Bayeri, Konya memuru Hikmet Işlar, İstanbul memuru Tevfik Yücel, Edirne memuru Ali Atım, İstanbul Posta memuru Hüseyin Hayri, Telgraf Memuru İbrahim Hakkı Gülyüzlü, Lûtfi Tinç, Bursa Telgraf memuru Şakir Sümer, İstanbul Paket memuru Hüseyin Fevzi Erman, Posta memuru Tevfik, İzmir Memuru Ali Kemal Gönenç, İstanbul Posta memuru Salih Zeki, İzmir Telgraf Memuru Zeynel Abidin, İstanbul Telgraf memuru Muharrem Akın, Ali Galip Özçiçek, İsmail Hakkı Sönmezateş, Nevşehir memuru Seyit Mehmet, İstanbul Nakliye memuru Cafer Sadık Kökezoğlu, Karşıyaka memuru Mansur Arat, İstanbul Telgraf memuru Hasan Hilmi Özlü, İzmir Paket Memuru Saffet Adalı, İstanbul Paket memuru Ahmet Necip Ertosun, Cide memuru Sadık Fırat, İstanbul Telgrat Memuru Agâh Över, Fehmi İnan, İzmir Memuru Fahrettin Karaşahin, Bursa memuru İhsan Kartal, İstanbul Telgraf memuru Zeki Önol, Bandırma Memuru Faik Özen, Sürmene memuru Ali Rıza Yavu, Edirne memuru İbrahim Fehmi, İstanbul Posta memuru Mehmet Lûtfi, Telgraf memuru Ali Haydar, İzmir Paket memuru Hüseyin Ali Değer, İstanbul Posta Memuru Ali Haydar, Ardahan Memuru Hüsamettin, İstanbul Posta memuru Hikmet, Ankara Posta Memuru Mehmet Sezai Akın, Edirne memuru Ahmet Nuri Ertuna, İstanbul Telgraf memuru Ali Osman Ersöz, Hüseyin Enver Baro, Merzifon memuru Ömer Naci Beyen, İstanbul Telgraf Memuru İsmail Zühtü Günay, Ahmet Tevfik Orkont, Kırklareli memuru Hayrettin Ülker, İstanbul Telgraf Memuru Rifat Marsel, Ali Rıza İnalkut, Mehmet Tevfik, Bursa memuru Faik Durmaz, İstanbul Telgraf Memuru Ahmet Hamdi Küçükaydın, Mehmet Kemal Ersen, Anadoluhisar memuru Mehmet Cemal Demirel, İstanbul Telgraf memuru Mehmet Emin Güngören, Yozgat memuru Ahmet Faik Paycıoğlu, Kastamonu memuru Esat Şen, Kayseri Memuru Bekir Sıtkı Öncül, Beyoğlu memuru Hilmi, Kayseri Memuru Şükrü Erdem, İzmir Posta memuru Lûtfi Energi, Bursa memuru Halit Palimeren Bornova memuru Edip Gökçe, İstanbul Paket memuru Kadri Derici, Diyarbakır Telgraf memuru Faik Özyurt, İstanbul Telgraf memuru Sepkatullah, Paket memuru Ekrem Özberk, Adil Kocabaş, İzmir Telgraf memuru Ekrem Onur, Tekirdağ memuru Serafettin Sönmez, Tekirdağ memuru Neşhet Keçeci, İstanbul Posta memuru Mustafa Hulûsi, İzmir Posta memuru Kemal Behem, İstanbul memuru Abdurrahim Saim, Diyarbakır memuru Saip Öcal, Ankara Posta memuru Ahmet Nadir, Elâziğ Posta memuru Sabiha Bayanay, İstanbul Telgraf memuru Sadettin Namor, Seyhan Memuru Mehmet Nuri, Erzurum memuru Hasan Refet, Maraş memuru Bahaettin Erdem, Bursa memuru Nuri Utku, Maraş memuru Pulat Kılıç, Van memuru Nedim Özalp, Sivas memuru Mustafa Nazım Edremit memuru Nedim İntepe, Bunarbaşı memuru Hulûsi, Van memuru Şevket Çaldağ, İzmir Telgraf memuru İbrahim Hayrettin, Erzurum memuru Halil Bingöl, İzmir Paket memuru Hakkı Saylamı Konya memuru Hilmi Babacan, İzmir Paket memuru Ali Süreyya Akatan, Hasan Basri İleri, Ordu memuru Avni Erkin, Maraş memuru Şakir Döker, Elâziğ memuru Bekir Tığcı, Erzurum memuru Salih Kaygusuz, Ortaköy memuru Kâzım Nami Demirbilek, İzmir Telgraf memuru Ali Rıza, İbrahim Vasfi, Adana memuru. Salih, İstanbul memuru Tayyip Yüzak, Ankara Posta memuru Mustafa Adıgüzel, Ali Rıza Öğüt, Rifat İmamoğlu, Lûtfi Erdeğer, Muhittin Sevilen, Abdulkadir Selâhattin, Mehmet Şevket, Telgraf memuru Azmi Hosma, Posta memuru Şevket Eronlu, Ali Şefik, Telgraf memuru Hüsnü Erdem, Telefon memuru Azmi İnceoğlu, Posta memuru İbrahim Halil, Samsun Memuru Hüseyin Hüsnü Tercan, Bursa memuru Vehbi, Gelibolu memuru Bican Derinsoy, Üsküdar memuru Hidayet, İstanbul Telgraf memuru Eyüp Arım, Galata memuru İbrahim Cafer, İstanbul Telgraf memuru İsmail Hakkı, Emine Saadet Tan, Asiye Hulfet, İstanbul Paket Memuru Fethi Engin, Galata memuru Ahmet Nedim, Posta memuru Abdül Cemil. Paket memuru Ali Kemal, Mustafa Hilmi Beyoğlu memuru Mehmet Muhtar, İstanbul Paket memuru Ali Remzi Çamlıca, Kadıköy memuru Ali Kemal, İstanbul Beyazıt memuru Mehmet Murat, Nakliye memuru Ahmet Hamdi, Beyazıt memuru Ali Feridun, Beşiktaş memuru Mehmet Muzaffer, Tophane memuru Ahmet Hayri, İstanbul Paket memuru Hayrettin Sökmen, Galata memuru Faiz, Beyoğlu memuru Ali Haydar, Galata memuru Cemal, İstanbul Telgraf memuru Rauf Şemsettin, Heybeliada memuru Mehmet Şerafettin, İstanbul Paket memuru Fatma Münevver, İstanbul Telgraf memuru Mehmet Hilmi, Tevfik, Paket memuru Hüseyin Hikmet, Üsküdar memuru Mehmet Hulûsi, İstanbul Aksaray memuru Mehmet Tevfik, Amasya memuru Hüseyin Hüsnü, Ankara Telgraf memuru Sadettin Ermiş.

17,5 Liradan 20 Liraya terfi edenler:

İzmir Telgraf memuru Kemal Büke, İstanbul Telgraf memuru Baki Süleyman, Diyarbakır memuru Hayri Ceyhan, Ayvalık memuru Hüseyin İhya, Konya memuru Şükrü Kaya, Gebze memuru Hakkı, İstanbul Telgraf memuru Fevzi Tuncer, Galata memuru Kâmil Eke, Ayancık memuru Necati Meriç, İstanbul Paket memuru Fatma Müyesser, Posta memuru Vahap, Muş memuru Ahmet Nuri, Akhisar memuru İbrahim Çevik, İstanbul memuru Ahmet, Ankara Telgraf memuru Ahmet Uslu, Posta memuru Hamit, Konya memuru Ömer Naim, Ankara Telgraf memuru Mustafa Nail, Erciş memuru Sabri, Eskişehir İstasyon memuru Sabri, Ankara Posta memuru Nazmi Necati, Niğde memuru Hüseyin Avni, Develi memuru Osman Taşkın, Aksaray memuru Asım Yalçın, Kayseri Memuru İzzet Aydın, Yozgat memuru Sezai Eriç, Konya memuru Bahriye Köker, Elâziğ memuru Eşref Baliğ, Ürgüp memuru Hüseyin Avni, Urla memuru Fehmi Öztürk, İstanbul Telgraf memuru İsmail Hayrettin, Ekrem Benur, Posta memuru Hikmet, Telgraf memuru Rifat Doğanay, Konya memuru Emin Çorakçıoğlu, Adana Telgraf memuru Hamdi Cin, Havza memuru Galip Özcan, İstanbul Posta memuru Şefika, Karadeniz memuru Arif Başaran, İstanbul Posta memuru Mehmet Sait, Bayburt memuru Ahmet Görün, Erzincan memuru Sabri Belker, Edremit memuru İsmail Yenice, Lüleburgaz memuru Hüsamettin, Ankara Telgraf memuru Sami Besler, Turgutlu memuru Esat Barbaros, Sivas memuru Hakkı Tanyolaç, Ankara Telgraf memuru Necati Subaşı, İstanbul Posta memuru Ayşe Beraat, Mustafa Sıtkı, Galata memuru Hikmet Ataç, Mersin memuru Mes'ut Kâmil, Bucak merkez şefi Şükrü Akçay, Adana Posta memuru Şevki Korşat, Bursa memuru Zühtü Aras, Erzincan memuru Turhan, İzmir Posta memuru Veysel, Trabzon memuru Kâzım, Eskişehir memuru Osman Özcan, Hulûsi Sakarya, Akif Gülen, Beyoğlu memuru Şakir, Niyazi Onurel, İstanbul Nakliye memuru Şükrü Öztüzün, Büyükada memuru Cemalettin, Beyoğlu memuru Safi Hüsnü, İstanbul Nakliye memuru Bahaettin Yücebay, Kadıköy memuru Niyazi, İstanbul Telgraf memuru Sabri Uzunoğlu, Nuri Tutaner, Nakliye memuru Şaban Çelebi, Beyoğlu memuru Fatma Adalet, Beyoğlu memuru Celâlettin Atakan, İstanbul Paket memuru Hüsnü Evren, Telgraf memuru Şemsettin Abrar, Mersin memuru Rüştü Okul, Ankara Posta memuru Etem Akgün, Telgraf memuru Recep, Faruk Gündoğan, Muttalip, Posta memuru Tevfik Öğüt, Cemil, Telgraf memuru Recep Akçaoğlu.

16 Liradan 17,5 Liraya terfi edenler:

İzmir Telgraf memuru Niyazi Akınlı, Elâziğ memuru Cemal Özkul, Zonguldak memuru Cemalettin Özdeğer.

Baş Müvezzi ve Hat Bakıcıları:

174 Baş Bakıcı, Baş Müvezzi ve Müvezzi birer derece terfi ettirilmişlerdir.

Yeniden Tayinler

Emekli İstihkâm Albayı Abdullah Öker Ankara Radyosu Müdürlüğüne, Maliye Vekâleti Varidat Mümeyyizlerinden Hukuk mezunu Salâhattin Müfettiş Muavinliğine, Eminönü Mal Müdürlüğü Muhasebe memuru Mihri İstanbul P. T. T. Muhasebe şefliğine, Seyfettin Özdemir Radyo Makinistliğine, Lise mezunlarından İsmail Çetin Hüdaverdi Posta İşleri Reisliği memurluğuna, Hopa Eski memuru Fuat Gümüşhane memurluğuna, Mustafa Galata memurluğuna, Ali Şentürk Telgraf İşleri Reisliği memurluğuna, Fikri Esen Ankara Telefon Muhasebe memurluğuna, Sıhhat Vekâleti memurlarından İbrahim Hesap İşleri Tetkik memurluğuna, Nafıa Vekâleti Su İşleri memurlarından Nurettin Ataol Hesap İşleri şefliğine, Mehmet İzmirli Evrak ve İstatistik Müdürlüğü memurluğuna, Kâzım Atılgan Erbaa memurluğuna, Cemal Erkol Ankara muhasebe memurluğuna, İhsan Öner Gümüşhane memurluğuna, Mustafa Arığ Posta İşleri Reisliği memurluğuna, Yozgattan Yusuf Mersin memurluğuna, Siirtten Lasın Eruh memurluğuna, Muzaffer Güven Posta İşleri Reisliği memurluğuna. Tayin edilmişlerdir.

Nakledilenler:

Yeşilköy Merkez şefi Nafi Bakırköye, Bakırköy Merkez şefi Baha Yeşilköye, Erenköy Merkez şefi Saim Fatih Merkez şefliğine, Geyve merkez şefi Ahmet Sezai Erenköye, Demirci merkez şefi Muhtar Afrin Bursaya, Keskin memuru Ahmet Turan Demirci Şefliğine, Menemen merkez şefi Hasan Ragıp Nazilli merkez şefliğine, Nazilli şefi Faik Önder İzmir Telgraf servisi şefliğine, Çinga Merkez şefi Kemal Behisli Merkez şefliğine, Ankara Posta memuru Nail servis şefliğine, Edip İnal İstanbul Telgraf memurluğuna, Atiye Posta memurluğuna, Adana memuru Enver Dinar memurluğuna, Pınarbaşı memuru Hulûsi Trabzon memurluğuna, İzmir Telgraf memuru Cevdet Karşıyaka memurluğuna, Karşıyaka memuru İbrahim İzmir Telgraf memurluğuna, Ceyhan memuru Rıdvan Ankara Muhasebeciliği memurluğuna, Kastamonu Muhasipliği memuru Ahmet Oğuz Hesap İşleri Müdürlüğü Tetkik memurluğuna, Kastamonu memuru Adil Mudanya memurluğuna, İstanbul Telgraf memuru Sadi Yalova memurluğuna nakledilmiştir.

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9456 Kcs.	20 Kw.

Perşembe, 6. 7. 1939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Neveser peşrev. 2 — Sadettin Kaynak — Neveser şarkı — Hicranla harap oldu sevda. 3 — Salâhattin Pınar — Nihavent şarkı — Hâlâ yaşıyor. 4 — Kemençe taksimi. 5 — Nihavent şarkı — Körfezdeki dalgın suya. 6 — Neşetkâr — Mahur şarkı — Gücendim ben sana. 7 — Mahur saz semaisi. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 — 14 Müzik (Karışık program — Pl.)

19 Program. 19.05 Müzik (Tenor Mccormack'ın söylediği iki melodi — Pl.) 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Ziraat saati) 20.30 Türk müziği: 1 — Ferahfeza peşrevi. 2 — İsmail Hakkı Bey — Ferahfeza beste — Çağlayan cuyi sirişkle. 3 — İsmail Hakkı Bey — Ferahfeza şarkı — Ateşi aşkım. 4 — İshak Varan — Ferahfeza şarkı — Seyretmek için. 5 — İsmail Hakkı Bey — Ferahfeza şarkı — Mehtapta güzel olur. 6 — Ferahfeza saz semaisi. 7 — Mehmet Nasip — Hicazkâr şarkı — Görmezsem eğer sevdiceğim. 8 — Refik Fersan — Rast şarkı — Yaktı cihanı ateşin. 9 — Halk türküsü — Karşıda kara yonca. 10 — Oyun havası. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar — R. 21.30 Müzik (Opera arayaları — Pl.) 22 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — J. Breuer — İtalyan şarkısı. 2 — J. Strauss — Bizde (Vals) 3 — Leopold — Çigan bayramı. 4 — Karl Blume — Göl kıyılarında. 5 — Vilfred Kjaer — Serenad. 6 — W. Czernik — Güzel sanatlar töreni (Uvertür). 7 — Franz Doello — Parisin Madlen sokağında. 8 — Max Schönherr — Alp köy lülerinin dans havaları. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband — Pl.) 23.55 — 24 Yarınki program.

YENİ NEŞRİYAT :

YENİ ADAM — Haftalık Yeni Adamın 236 numaralı deniz sayısı çıktı. Bu hafta Yeni Adam'da İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Hüsamettin Bozok, Ahmet Hamdi, Adnan Cemil, Hakkı Toklu, Yunus Kâzım, Reşat Kaynar, İlhami Bekir, Fuat İzer, Enver Naci imzalı yazılar ve resimler, iç sosyete, dış sosyete, kültür haberleri vardır. Bu mühim fikir ve sanat gazetesini tavsiye ederiz.

Çocuk Esirgeme Kurumu Kongresi

İstanbul Çocuk Esirgeme Kurumu senelik kongresini akdetmiş ve merkez heyeti âzalıklarına: Profesör İnhan, Reşit Çavdar, Dr. Fethi Erden, İbrahim Sabir Yücesoy, Hüsamettin Sunol, Hayriye Kırdar, Tevfik Kut, Refika Hulûsi Behçet, Dr. Mustafa Talât Özkan, Dr. İbrahim Zati Öget, Profesör Şemsettin Günaltay, Dr. Ali Şükrü Şavlı, Bürhanettin Develioğlu, Dr. Kudsi Halkacı, Raşit Gökdemiri intihap etmiştir.

Dün toplanan merkez heyeti aralarından Profesör İnhanı reis, Reşit Çavdarı ikinci reis, Doktor Fethi Erdeni umumi kâtip, Diş tabibi Hüsamettin Sunol'u muhasebeci, doktor Ali Şükrü Şavlıyı veznedar olarak seçmiştir.

6 Temmuz 939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi
1400	Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750	"	6 Ay	1500 "
400	"	3 Ay	800 "
150	"	1 Ay	300 "

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Mebuslarımızı Bile Huduttan Çeviriyorlar

Türk - Fransız anlaşmasından sonra İtalyanlar artık ölçü - süz konuşmağa ve ölçüsüz işler yapmağa başladılar.

İtalyan matbuatının Fransa ve Türkiyeye hücumlarını tabii buluyoruz. Arap memleketlerini aleyhimize tahrik etmek istemelerini bile izah mümkündür. Propagandayı üçüncü bir harp silâhı olarak kullanan totaliter devletlerin Hatay meselesini bir propaganda mevzuu olarak işlemelerinde fevkalâde bir hal yoktur.

Hattâ, bu husumetlerini, emperyalist maksatlarını açıktan açığa ilân etme derecesine varmalarını da anlıyoruz.

Fakat henüz siyasî ve iktısadî münasebetlerimiz normal bir şekilde devam ederken, elinde diplomatik pasaport bulunan bir mebusumuzu huduttan içeri koymazlarsa, bunun üzerinde durmak hakkımızdır.

Memleketimizde bir çok İtalyan vardır. Hergün de memleketimize bir çok İtalyan gelmektedir. Bunların gelip burada oturmalarına muhalefet etmek aklımızdan bile geçmemiştir. Çünkü Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşması, Türkiyenin İtalyaya karşı hudutlarını kapa[illegible] ve totaliter devletlerle münasebetlerini kesmesi demek değildir. Nitekim bu totaliter devletler Sovyet Rusya, İngiltere veya Fransa ile de münasebetlerini kesmemişlerdir. O halde bir Türk mebusunu huduttan çevirmek ne demektir?

İtalyanların bu hareketi en basit diplomasi adabına muhaliftir. Ve hükûmetimizin lâzım gelen teşebbüslerde bulunacağına şüphemiz yoktur.

*

İstanbulun İmarına Mâni Olan Kuvvet

İstanbulu imar etmek isteyen her adamın karşısına çıkan gayri mesul fakat kararları katî ve değişmez bir kuvvet var: Asârı âtikayı koruma teşekkülü.

Bu heyetin nazarında İstanbulun her binası, her sokağı, her taşı ya âsarı atikadandır, ya tarihî kıymeti haiz dir, yahut yadı tarihisi olan bir şeydir. Yol açmak istersiniz, yol üzerinde bir çeşmeye tesadüf edilir, asarı âtikadandır, derler, yıktırmazlar. Belki de hiç bir kıymeti olmıyan küçücük bir çeşme yolunuzu tıkar. Bir yeri imar etmek istersiniz, oradaki falân binada falan paşa oturmuştu, derler. Hareketinize mâni olurlar. Şehir içinde kımıldamanıza, iş yapmanıza imkân yoktur. Bu yüzden Sultanahmette Adliye sarayı iki senedenberi bir türlü inşa edilememiş, mahkemeler, postahane binasında perişan bir halde kalmağa mahkûm olmuştur.

Şimdi de Taksim meydanındaki su terazisinin tarihî kıymeti haiz olduğunu iddia ederek Taksim meydanının açılmasına mâni olmak istiyorlar.

Bu misal de gösteriyor ki, İstanbulu imar için bu âsarı atika meselesi bir defaya mahsus olmak üzere halledilmek lâzımdır. Bunu Roma bizden evvel halletmiştir. Roma bu bakımdan İstanbula çok benzer. Romada da eski Roma devrinden kalma bir çok âsarı atika vardır. İtalya Romayı medenî ve modern bir şehir haline koymak istediği zaman ayni müşküllerle karşılaşmış ve bu meseleyi kökünden halle mecbur olmuştur. İstanbul belediyesi, Roma belediyesinin bu meseleyi nasıl hallettiğini tetkik ederek bu davayı halletmenin yolunu aramalıdır. Yoksa, şehri imar etmenin imkânı yoktur.

Hâdiselerin Içyüzü

ALMANYA. HARBİ NASIL HAZIRLIYOR?

Her şehrinin caddelerinden böyle mütemadi askerî kıtalar ve tanklar geçen gûya sulhteki Almanya

Yazan:

Madam Tabouis

Geçen pazartesi akşamı, Her Hitler, Lehistana karşı takip edeceği siyaset hakkında, büyük nazi liderlerine hıtaben beyanatta bulundu. Her hafta cumartesi günleri Berchtesgadende, Münihte veya Berlinde toplantılar yapmak adettir.

Ve bu toplantılarda Himler, Hess, Von Ribbentrop, Göring, Göbbels ve Keitel, en yakın mesai arkadaşları bir haftalık talimat alırlar, fakat bu toplantı müstesna bir kıymeti haizdi.

Berlindeki yabancı müşahitlerden Parise gelen malûmat, Hitlerin 17 hazirandanberi mühim faaliyetlerde bulunduğunu gösteriyor.

Hitler, haziranın 17 ve 18 inde arkadaşlarına Alman umumî seferberliğinin yirmi temmuza kadar ikmalini istediğini, İngiltere ile Fransa üzerinde siyasî tazyık yaparak herhangi askerî hareket te bulunmaktan men için bu işin tamamiyle gizli tutulması lâzım geldiğini izah etmiş, aksi takdirde Lehistanla hiç bir müzakereye girişmiyerek meselenin hallini büyük bir harbe bırakacağını ilâve etmiştir.

•

Hitler bu son noktayı da izah ederek Lehistana her tarafından hücum edeceğini, demokrasilerin seferberlik yapmalarına kadar bir kaç hafta içinde bu işi bitireceğini söylemiştir.

Hitler, Rusların üçler anlaşmasını imzalamakla beraber Fransa ile İngiltereden daima şüphe ederek onların garbe sirayet etmiyecek bir harbe iştiraklerinden emin olmıyacakları kanaatindedir.

Yine Hitlere göre, Stalin, Chamberlain ile Daladienin kendisiyle Rusyayı altüst edecek bir anlaşmaya varmalarından daima şüphe edip duracaktır.

Bunun neticesi olarak Hitler 18 haziranda İngiltere ve Fransanın katî Alman hareketi karşısında, harbin ilk üç haftasında mutedil müdahale ile iktifa ederek Almanya tarafından sulh teklif olunduğu takdirde sulhü kabul edeceklerini anlatmıştır. ,

Bu suretle büyük bir harbin önü alınacak, Hitler de Lehistan hakkındaki emellerini tatmin etmiş olacaktır.

Pariste haber alındığına göre, Göbelsten başka Hitlerin bütün arkadaşları bu planı tasvip etmiş bulunuyorlar. Yalnız Göbelsin demokrasilerin vaziyeti ve hakikî kuvveti hakkında daha esaslı malûmat sahibi olduğu anlaşılıyor.

Demokrasileri adamakıllı ürkütmek ve bunları büyük bir harbe girişmekten alıkoymak için evvelâ Londra, sonra Parise biner bombardıman tayyaresi göndermenin muvafık olup olmıyacağı da konuşulmuştur. Bu tayyarelerin her biri elektrikle işleyen üçer yüz yangın bombası taşıyacak ve bunların yüzde doksanı dahi hedefe varmadığı takdirde diğerleri kâfi derecede tahribat yapmağa imkân bulacaklardır.

Hitler, Hess, Ribbentrop, bilhassa Himler bu yolun en muvafık yol olduğunu söylemişlerse de Göbels ile Göring, Lehistana taarruz sırasında, demokrasilerin harbe karışmalarına imkân vermemek lâzım geldiğini anlatmışlardır.

Fakat geçen pazartesi günü Hitler, bu plân dairesinde hareket edildiği takdirde büyük bir harbin önüne geçilemiyeceğini, anlatarak "Almanya, yüzde yüz askerlik devrine henüz başlamıştır. Artık bir takım müsaadeler ve imtiyazlarla iktifa edemeyiz. Tam muvaffakıyet için çalışmalıyız" demiş daha sonra da şu sözleri ilâve etmiştir:

"Büyük harbin önüne geçmeğe imkân yoksa da şikâyetlerimizi teker teker bertaraf etmeğe devam etmeliyiz. Maksadımız demokrasilerin mukavemetini yıkmak olduğu için mihverin menfaatleri hesabına mutalebatta bulunmalı ve son darbeyi hazırlamalıyız."

Fakat Hitlerin bu beyanatı soğuk bir şekilde karşılanmışsa da Alman propagandası derhal bu yolda faaliyete geçmiştir.

Geçen pazartesi günü yapılan toplantıda Hitler, Lehistana her taraftan hücum lehinde olduğunu söylemekle beraber evvelâ Danzig, sonra Koridor, yukarı Silezya ve Ukrayna meselelerinin halline taraftar olduğunu izah etmiştir. Çünkü İngilterenin Danzig yüzünden bir harbe girişmiyeceği kanaatinde bulunduğunu anlatarak Danzigin istirdadı ile miralay Beckin sukut edeceğini, garanti paktının kıymetten düşeceğini, daha sonra Koridor ile yukarı Silezyanın alınacağı ve Ukraynaya otonomi verileceğini ilâve etmiştir.

Bundan da Daladier ve Halifax tarafından söylenen son nutukların Almanyada hiç bir tesir bırakmadığı göze çarpıyor.

Hitler daha sonra harbe girmeden zafer kazanmak yolunun henüz kapanmadığını, onun için mihverin bütün kuvvetlerini toplayarak Roma ve Berlinin bütün diplomatik kaynaklarını faaliyete geçirmek lâzım geldiğini söylemis ve nihavet Lehistanın askeri kuvvetini asgarî hadde indirmek lâzım geldiğini, onun için Lehistana tâbi olan Ukraynaya muhtariyet verileceğini anlatarak sözlerini bitirmiştir.

Geçen perşembe günü Himler ile Göring, Danzig hakkında konuşmuş ve Lehistanı tecavüz le itham olunacak bir vaziyete sokmağa karar vermişlerdir. Bunların ikisi, Danzig halkının iltihakını ilân etmeleri üzerine Hitlerin Danzige nasıl gidecekleri meselesi üzerinde de uyuşmuş bulunuyorlar. Himler ile Göring, bir iki hafta devam edecek propaganda ile Avrupanın Danzig yüzünden harbe girmemeğe karar vereceğini ve Lehlilerin Çekler gibi baş eğeceklerini ve bu suretle Lehistanın bütün Alman metalibini kabul edeceğini işaa edeceklerdir.

Hitler bütün bu plânın harfi harfine tatbik olunacağından o derece emin ki, kış olimpiyatlarını hazırlamak için spor liderlerini kabul etmiş ve bunlara emirler vererek oyunların "sulh bayramı" için hazırlanmasını da söylemiştir. Ayni gün Göringin gazetesi olan National Zeitung "Kış olimpiyatları" hakkında kocaman bir yazı yazarak bunların bir sulh bayramı ve Alman sulhcülüğünün hakikî sembolü olacağını kaydetmiştir.

•

Herriot şu sözleri söyler:

"Almanlar, maddî vakalarını tanımakta yanılmazlar. Fakat hasımlarının manevî kuvvetini ölçmekte yanılırlar."

Parisliler, bu hakikate her zamandan fazla inanıyorlar Çünkü Lehliler Danzigin ilhakından bahsolundukça hassasiyet kesilmekte ve ona göre hareket etmektedirler.

Acaba Hitler Fransanın müdahalesinden sonra da ayni şekilde hareket eder mi?

Bunu bilmiyoruz. Fakat Fransız erkânıharbiyesi Hitlerin planını temmuz sonunda tatbika başlayacağını tahmin ederek ona göre hareket etmektedir.

Parisin inancına göre, Almanyanın harp başlar başlamaz ilk hedeflerinden biri Aaland adalarını işgal etmektir ve amiral Reeder haftalardanberi bu işle meşguldür. Almanyanın Helsingfors ve Stokholmdaki ataşeleri bu adalarda avlanıyorlar. Maksat Baltık'ın bütün geçitlerine hâkim olmaktır.

Almanya, İngiltereye karşı yaptığı hazırlıkları tamamlamakla meşguldür. Anlaşılan Almanyanın Honover vilâyeti İngiltereye karşı yapılacak hava hareketlerinin üssü olacaktır. Buranın limanlarından her birinde 80 tayyare bulundurulmakta ve bu tayyarelerin sayısı 500 ü geçmektedir. Buralardaki tayyare karargâhları 300 bombardıman tayyaresini barındırabilecek mahiyettedir. Honoverdeki tayyarelere Cassel ve Gosslar'daki tayyareler ilâve olunduğu takdirde bunların sayısı üç bini aşmaktadır.

Buna rağmen, sulhe en büyük hizmetin üçler misakını imzalamak olduğu muhakkaktır. Belki o zaman Hitler işin tehlikesini anlar.

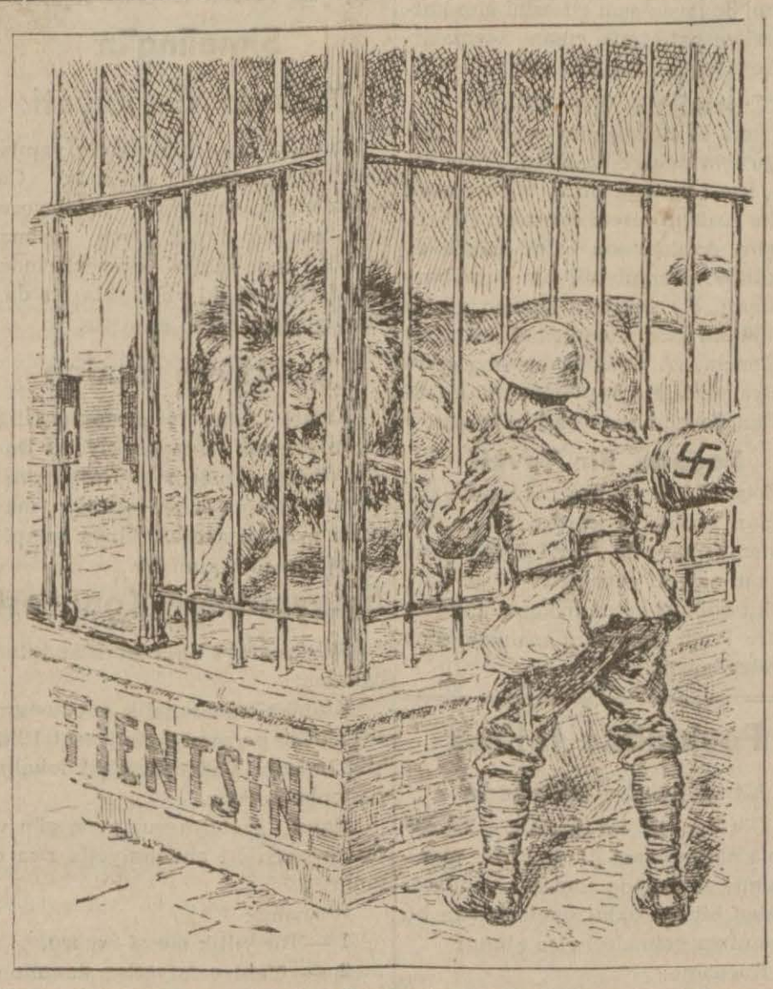

Uzak Şarktaki Tien - Sin hâdiselerinin içyüzü: Almanya, Japonyayı kendi kafesinde sâkin oturan İngiliz arslanına sataşmıya kışkırtıyor. (İngiliz Karikatürü)

GÖRÜŞLER

Matbuat Kongresi

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Matbuat kongresi bir kaç güne kadar Ankarada toplanıyor. Matbuatın kültür hayatında oynadığı rolü burada tekrar etmek, yağmurlu havada sokaklar çamur olur gibi bir malûmu tekrarlamaktan ibaret olur. Fakat matbuatın oynadığı bu mühim role mukabil, en çok ihmal edilmiş bir unsur olduğunu söylemek te, - çok defalar söylenmiş bir hakikati tekrarlamak olmasına rağmen - zaruridir.

İşçiyi korumayı istihdaf eden bir iş kanunu vardır, memurların sigortasını, hayatlarının ve mesai saatlerinin, ücretlerinin emniyet altına alınmasını temin eden bir memurin kanunu, hayat seviyelerine yardım gayesiyle memurin kooperatifi ve sair himaye teşkilâtları vardır. Zabitlerin istikbalini temin edecek tekaüdiyeleri birbirleriyle içtimaî münasebet tesis edecekleri klüpleri, meslekî rabıtalarını kuvvetlendirecek teşkilâtları vardır.

Muharrirler, memleketin tahrir ve kültür hayatında çalışan fikir amelesi, hayatlarına emniyet, mesaisine intizam verecek kanunlardan mahrum oldukları gibi, matbuatı memleketin şerefiyle mütenasip bir organizasyon halinde toplayan bir teşekkülden de mahrumdurlar. Filvâki İstanbulda bir Matbuat Cemiyeti vardır. Bu cemiyetin Beyoğlunda bir binası da vardır. Fakat bu cemiyet bütün mesaisine rağmen bu kadar senelik hayatında matbuatın menfaatlerine ve ihtiyaçlarına lüzumu kadar cevap verecek şekilde inkişaf etmemiştir.

Bunun sebeplerini araştırmıyorum. Bu sebepleri araştırmak, fikir ve yazı adamlarına muhtaç oldukları maddi manevî kolaylıkları göstermek, toplanacak olan matbuat kongresinin vazifesidir. Yalnız bu cemiyeti kuranlarla beraber, memleketin kültür hayatiyle alâkadar her ferdin derin bir ıstırabı vardır.

Fikir adamı, bilhassa İstanbulda meşhur olan "Babıâli" ye düşen her yazıcı, bütün hayatını bu sokakta tükettikten sonra hastalık, işsizlik, ölüm anında her türlü yardım ve himayeden mahrum olan, yahut en a yardım gören vatandaştır.

Matbuat, sosyal bakımdan organize değildir. Gazetecilerin, yazıcıların birleşip konuşacakları, ecnebî memleketlerden gelen meslektaşlarına, memleketin matbuatını toplu bir halde gösterecek modern bir klüpleri olmadığı gibi, meslekdaşlarının mesai hayatında maruz kaldıkları müşküllere cevap verecek, bunları himaye edecek kanunî bir salâhiyetleri de yoktur. Yazıcı, Babıâliye havadan düşer, ve ölünceye kadar havada yaşar. Pek çok kereler, bütün ömrünü bu sahada tüketen adamın cenazesini, bir imamla üç hamal götürür. Neden sonra haber alan meslekdaşları, el oğuşturup, "vah vah!" diye ıstırapla boyunlarını bükerler.

Matbuatın artık modern bir şekilde organize edilmesi zamanı gelmiştir. Malûmu tekrar olmasına rağmen, yine tekrar edeceğim, matbuat, bu memleketin terakkisinde rolü olan her unsur kadar, belki biraz fazla halka ve memlekete ilim, fikir, bilgi ışığını tutan rehberdir. Bu kuvveti ihmal, memleketin terakkisini ihmal olur.

Matbuat kongresinden bu esas meselelerle beraber teferruatını pratik bir şekilde halletmesini dileriz.

MEMLEKETTE TAN

Kütahyada Kiraz Bayramı Yapıldı

Bayram Şenlikleri Arasında Hususî Bir Güreş Tertip Edildi, Fakat Pehlivanlardan Biri Öldü

Kütahyadaki kiraz bayramında teşhir edilen ve ikramiye kazanan kirazlar

Kütahya, (TAN) — Asırlardanberi devam eden kiraz bayramı, bu sene ilk defa olarak vilâyetçe bir esasa bağlanmıştır.

Kiraz bayramı olarak kabul edilen 1 ve 2 temmuz günleri, Çamlıca denilen yer, halkla dolup boşalmış, her tarafa çadırlar kurulmuş, belediyenin bu bayram vesilesile aldığı otobüs, durmadan halk taşımıştır.

Yapılan ilânların gönderildiği civar vilâyet ve kazalardan da bir çok halk gelmiştir.

Simav ve Emet kazalarının köylerile vilâyet merkez köylerinden getirilen kirazları yetiştirenler arasında bir müsabaka tertip olunmuştur. Birinciliği, Kütahyanın Aydoğdu köyünden Hasanın kirazları kazanmış, ve Hasana 30 lira verilmiştir.

Ikinciliği Simavdan ve Kütahyanın köylerinden ayrı ayrı iki kişinin kirazları kazanmış ve kendileri yirmişer lira almışlrdır. Üçüncülüğü de Çamlıcanın hemen yanındaki Ova köyünden Korucuk isimli köylünün kirazları kazanmış ve sahibine on beş lira mükâfat verilmiştir. Ayrıca on iki kiraz sahibine de muhtelif hediyeler verilmiştir.

Bundan sonra vilâyetçe davetlilere kuzu ziyafeti verilmiştir.

Bir güreş kazası

Kiraz bayramını Kütahyalılara zehir eden müessif bir hâdise de olmuştur. Eğlence programı haricinde olarak, Köprüörenden gelen pehlivan Arifin kardeşi ile lise talebesinden Hakkı güreşmiye başlamışlar, bir buçuk saat süren çetin bir boğuşmadan sonra, hatalı bir şekilde savrulan liseli Hakkının amudu fıkarisi kırılmıştır. Zavallı talebe hemen hastaneye kaldırılmışsa da ölmüştür. Cenazesi merasimle kaldırılmıştır.

Memleket hastanesinde

Uzun yıllardanberi Memleket hastanemizin sertabibi olan dahiliye mütehassısı Sait Keskin, Denizli Memleket hastanesine nakledilmiştir. Yerine, operatörümüz Ataman tayin olunmuştur

Üç İdam Hükmü İnfaz Edildi

Erzincan (TAN) — Yalçın Kayalar Alana götürdüğü karısını boğarak öldürdükten sonra bir çukura atıp üzerine taş doldurmaktan suçlu Başköy nahiyesinin Höyük köyunden Yuvanlı oğlu Baros, namı diğer Yaşar Ozdemir idam edilmiştir.

●

Kırklareli (TAN) — Evvelâ kendisi, sonra kardeşi namına istediği kızı alan Kadıköyünden Mustafa oğlu Şerifi öldürtmek için Karakoç köyünden 330 doğumlu Rifat oğlu Eyüp Taşa elli lira vererek onu pusuya teşvik etmekten suçlu Kadıköylü Ismail oğlu 305 doğumlu Musa ile ormanda tanıştığı Şerife, odun kesmekte yardım ettikten sonra bir balta ile onu öldürmekten suçlu Eyüp Taş idam edilmişlerdir.

Burdur Belediyesi Benzinden Resim Alıyor

Burdur (TAN) — Burada benzin, tenekesi 290 kuruştan satılırken, belediyenin koyduğu 15 kuruş resim üzerine 305 kuruşa çıkmıştır. Bu vaziyet karşısında şoförler, diğer vilâyetlerden benzin getirtmiye başlamışlardır.

Pazarda sıhhat kaideleri

Çarşıda kurulan hafta pazarına köylünün getirdiği yiyecek maddelerini yerlere serdiği nazarı dikkati celbetmiş, sıhhat direktörlüğü bunların masalar üzerinde ve her madde için ayrılmış olan pazarlarda satılmasını emretmiştir. Emrin tatbikine başlanılmıştır.

Göl plâjlarında

Havaların fazla sıcak yapması, halkımızı göl plâjlarına sevketmektedir. Belediye, buraları kiraya verirken, boğulma vakalarının önüne geçecek tertibat yaptırılmasını şart koştuğundan bunların vücude getirilmesine başlanılmıştır.

Eğitmen Mekteplerine Bina

Bozöyük (TAN) — Kazamızın 13 köyünde geçen yıl açılan eğitmen mektepleri binasızlıktan, talebeler de köy odalarında, camilerde okumaktan kurtulacaklardır. Maarif Vekâletinin verdiği plâna uygun olarak bu köylerin hepsinde köylü tarafından mektep binaları yapılmaktadır. Inşaat, gezici başmuallimler tarafından kontrol edilmektedir.

Kaza İle Ölüm

Bozöyük (TAN) — Dodurga nahiyesinin Erikli köyünde aza Mustafanın 4 yaşındaki kızı Ayşe, oynamak üzere Musanın oğlu 12 yaşındaki Hasanın evine gitmiştir. Hasan, babasının, duvarda asılı çiftesini alıp kurcalarken patlatmış, çıkan saçmalar Ayşeyi hemen öldürmüştür.

İzmirde Bir Ölüm

Izmir — Birkaç gün evvel kaybolduğu için polisçe aranılan, ikinci erkek lisesi üçüncü sınıf talebesinden Baha Ardıçın cesedi denizden çıkarılmıştır. Ayaklarının bağlı olması ve gözünde ehemmiyetli bir yara bulunması, bir cinayete kurban gittiği ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Gencin, (A.) adında bir kızı çıldırasıya sevdiği anlaşıldığından, bu cihetten de tahkikata başlanılmıştır.

Foçada Bir Tevkif

Foça (TAN) — Telgraf makbuzlarından birini, 75 kuruşu 15 kuruşa çevirmek suretile tahrif ettiği iddia olunan telgraf memuru Vasıf Can, tevkif edilmiş ve muhakeme edilmek üzere Izmir ağır ceza mahkemesine gönderilmiştir.

Fevkalâde İçtima

Altıok Gençler birliğinden:

Görülen lüzum üzerine 7.7.939 cuma akşamı saat 21 de birlik merkezinde fevkalâde toplantı yapılacağından birliğe dahil üyelerimizin bu toplantıya gelmeleri rica olunur

Ruzname:

1 — Yeni cemiyetler kanununa uygun olarak nizamnamenin tâdili.

2 — Yeni idare heyeti seçimi.

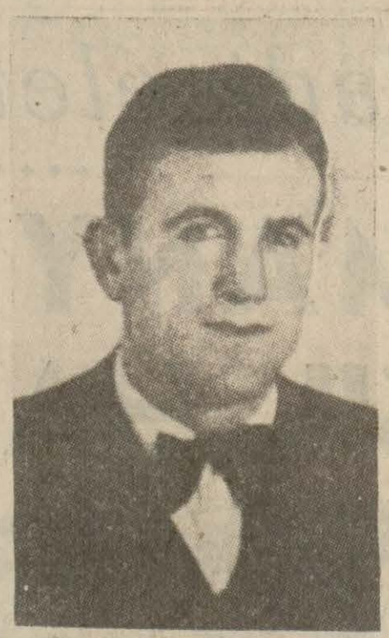

Dinarlı ile karşılaşmak istiyen Ali Ahmet pehlivan

Ali Ahmet Dinarlı Mehmetle Güreşmek İstiyor

Ali Ahmet pehlivanı güreş meraklıları iyi tanırlar. Bu seneki Kırkpınar güreşlerinde de kendini gösteren Ali Ahmet daha geçen gün Tekirdağlı ile yarım saatten fazla ayakta güreşmiştir.

Dün matbaamıza gelen genç pehlivanımız Dinarlı ile çarpışmak istediğini söyledi ve şunları ilâve etti:

"Ben de pehlivanım, merak ediyorum, şu sahada tatbik ettikleri tayyare ve sair garibime giden oyunları nasıl rakiplerine kabul ettirebiliyorlar. Bir de ayni oyunlar karşısında kendimi denemek istiyorum. Zannederim bu teklifim pek aykırı değildir. Çünkü bu seneki güreş hayatım bana Dinarlıya meydan okumak hakkını vermiştir.

Bu pazar Taksim stadına gideceğim. Bakalım teklifimi kabul edecekler mi?

TAN — Bu hususdaki kanaatlerimizi ve Pazar günkü güreşlere dair mütalâalarımızı bugün yerimiz olmadığından yarınki spor sütunlarımıza bıraktık.

Bu Haftaki Millî Küme Maçları

8 - 7 - 939 Cumartesi günü yapılacak maç

Taksim sahası: Demirspor - Vefa, saat 17,30, hakem Adnan Akın, yan hakemleri Şazi Tezcan ve Necdet Gezen,

*

9 - 7 - 939 Pazar günü yapılacak maçlar

Şeref stadı: Süleymaniye, Şişli - Hilâl, Kurtuluş, saat 15,30, hakem Refik Osman Top, yan hakemleri Fikret Kayral ve Bahaettin Uluöz.

Demirspor - Beşiktaş, saat 17,30 hakem Tarık Özerengin, yan hakemleri, Şazi Tezcan ve Sami Açıköney.

Şimeling'in Yıldırım Galibiyeti

Evvelki sene Amerikada yapılan cihan şampiyonluğu maçında Coe Luvizden belkemiğini zedeleyecek gibi fena bir dayak yiyen Alman boksörü ağır siklet boksörlerinden Adolf Heusu'i iki yumrukla bir dakika içinde mağlûp etmiştir.

Şampiyon Budge

Amatörlükten profesyonelliğe geçen meşhur tenis şampiyonu Donald Budge Amerikalı Vines'i profesyonel dünya şampiyonluğu maçında mağlûp ederek dünya şampiyonu unvanını almıştır.

Süleymaniye Kongresi

Süleymaniye Spor klübü başkanlığından:

Klübümüzün senelik adi kongresi 12.7.939 perşembe günü saat 18 de klübümüzün Veznecilerdeki lokalinde toplanacaktır.

Kayıtlı azaların muayyen gün ve saatte teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Ruzname:

1 — Bir yıllık mesai raporu,

2 — Yeni cemiyetler kanununa göre tadil edilen nizamnamenin müzakeresi,

3 — Yeni idare heyeti intihabı.

EKONOMİ

Hataydan Gelecek Ecnebi Malları Gümrüğe Tâbi

Hatayın anayurda iltihakı üzerine orada spekülâsyon maksadıyle toplanan malların yurdumuza sevki halinde piyasamızda yapacağı tesirleri nazarı dikkate alan hükûmetimiz. Hataydaki tüccarlardan, ellerinde bulunan malların mıktar ve kalitelerine dair birer beyanname almağa başlamıştır.

Ayni zamanda Hataydan yurdun herhangi bir şehrinde piyasaya sevkedilecek ecnebi menşeli malların mevcut gümrük tarifesindeki pozisyonlarına göre gümrük resminin alınması takarrur etmiş ve alâkadarlara bu yolda emirler verilmiştir. Hükûmetin bu kararı Hatayda ucuz fiyatlarla toplanmış olan şeker, kakao, kahve gibi ecnebi menşeli mallar üzerinde spekülâsyon yapılmasına mâni olacaktır.

Hatay vilâyeti gümrük teşkilâtının kurulması hazırlıklarına başlanmıştır. Hataya Istanbul gümrüklerinin en tecrübeli memurlarından 40 kadarı gönderilecektir. Bu memurların listesi yakında hazırlanacaktır. Hatay vilâyeti gümrüğü Iskenderunda kurulacaktır. Gümrük teşkilâtı bir müdürlük tarafından idare edilecek ve doğrudan doğruya Ankaraya bağlanacaktır. Müdürlüğe tayin edilecek zat henüz seçilmemiştir.

Alman Kliringi 1 Milyona Düştü

Türk — Amerikan ticaret anlaşmasının tatbikine geçildikten sonra piyasada ucuzluk beklenmişse de Amerikan mallarında anlaşmadaki gümrük tenzilâtı nisbetinde bir ucuzluk görülmemiştir. Son zamanlarda Amerika, Ingiltere ve Fransadan az mal geldiği gümrük kayıtlarından anlaşılmaktadır. Bununla beraber ihraç mevsiminde, yani birkaç ay sonra bu memleketlerden ithalâtımızın artacağı bildiriliyor.

Buna mukabil pek iyi işlemekte olan Alman kliringi, Alman mallarının Türk piyasalarında çoğalmasını ve dolayısile Alman mübayaatının da artmasını temin etmektedir.

Türk - Amerikan ticaret anlaşmasının iki memleket ticaret eşyasına bahşettiği geniş gümrük tenzilâtından, en ziyade müsaadeye mazhar devlet sisteminin tatbiki dolayısile, Almanya da istifade etmektedir. Alman mallarının piyasamızda çoğalması sebeplerinden biri de bu Ferasen Almanya kliringi son aylarda iyi işlemiye ve tediyatını da zamanında yapmıya başlamıştır.

Geçen haftalarda Almanyadan dokuz milyon lira alacağımız olduğu halde, yapılan ithalât artmış olduğundan kliring alacağımız son hafta içinde bir milyon liradan aşağı bir dereceye kadar inmiştir.

Almanyadan piyasamızda yeni bir firmaya gönderilen permi üzerine Keşan yapraklarından 30 bin kiloluk bir parti kilosu 65 kuruştan mübayaa edilmiştir. Yine Almanya için Izmirden üç yüz bin kiloluk büyük bir parti yapak satıldığı ve kilosu 53 — 60 kuruş arasında alındığı haber verilmiştir.

Almanya için yeniden tiftik muameleleri olmaktadır. 144 balya Iskilip ve Çorum derili malları kilosu 101 kuruştan satılmıştır. Yine Almanya için, dün yüz otuz bin kilo miktarında tiftik yüklenmiştir. Önümüzdeki hafta içinde yine bu miktarda yüklenmek üzere vapur angajmanı yapılmıştır. Yünlü çorap eskisi olarak yün ve fanilâ paçavrası halinde iki yüz elli bin kiloluk bir parti Almanya için satın alınmıştır.

Almanyada tütün aleyhinde propaganda

Almanyanın Türkiye ve Balkanlardan ithal ettiği tütünlerin miktarını azaltmak için Alman gençliği teşkilâtında tütün aleyhinde geniş propagandalar yaptırdığı anlaşılmıştır. Tütüne yeni olarak (kara duman) adı verilmiş ve (Alman milli servetini kara dumana feda etmeyiniz!) yollu propagandalar yapılmıştır. Diğer taraftan Almanyada mebzul olan bir nebatın yaprakları bir miktar en âdi tütünle karıştırılarak içilmiye başlanmıştır. Bu suretle tütünlerin en ucuzundan ve en adisinden ithal etmek suretile senelik tütün ithalâtını asgarî bir nisbete indirmek için çalışılmaktadır.

Yerli Mallar Sergisi

Yerli mallar sergisinin ihzarî komitesi dün toplanmıştır. Serginin muhtelif pavyonlarında yapılacak dekorasyonun teferrüatı ve sergiye müracaat edenlere verilen yerlerin ve pavyonların serginin umumî bakımdan güzel olması için itina edilmesi lâzım gelen noktalar tesbit edilmiştir. Yarından sonra Sanayi birliği ve sergi komitesi Galatasarayda faaliyete geçecektir.

Kontrplâk İmalâtı Fazla Görülüyor

Şehrimizde dört kontrplâk fabrikası faaliyette bulunmaktadır. Bu fabrikaların imal ettikleri kontrplâklar mevcut nizamname mucibince Ticaret odası tarafından damgalanmıştır. Damgalanan kontrplâkların bir sene zarfında tasfiye edilerek elden çıkarılması lâzım gelmektedir. Bir senelik müddet birinciteşrinde nihayet bulacaktır. Halbuki alâkadar fabrikacıların ellerinde asgarî iki senelik damgalanmış malları olduğunu ve bir taraftan da yeniden imalât yapıldığını ileri sürerek bu müddetin uzatılmasını istemektedirler. Diğer taraftan büyük sermayeli bir müessese tarafından yeniden Haliçte bir fabrika kurulmak üzere hazırlıklara başlanmıştır. Yeni fabrika kaplama ile kaplamalık kontrplâk imal edecektir. Kontrplâk sarfiyatı pek fazla olmadığı için stoklar artmaktadır. Söylendiğine göre, dört fabrikamızın bir senede imal ettiği kontrplâkları Balıkesirde tek başına bir fabrika 24 saatte imal eylemektedir.

Damgalanmıyan kaput bezleri

Kaput bezlerinin toptan ve perakende satışlarında halkın aldatılmaması için her topun iki ucuna damga vurulması hakkındaki karar üzerine Ticaret odası piyasadaki tüccarlara tebligat yapmıştı. Odanın tebligatı üzerine dokuz ticaret müessesesi ellerinde mevcut kaput bezlerinin miktarını odaya bildirmişlerdir. Oda bu müesseselere birer memur göndererek beyannamelerinde gösterdikleri bezleri damgalatmıştır. Damgalanan kaput bezlerinin miktarı 3900 toptur. Damgalanmadan kalmış olanlar hakkında ne yapılacağı hakkında vekâletten yeni talimat beklenmektedir. Bu işe ait rapor da Ticaret Vekâletine gönderilmiştir.

BORSA

5 — 7 — 939

ÇEKLER

Londra	5.93
Nevyork	126.675
Paris	3.355
Milâno	6.6625
Cenevre	28.5575
Amsterdam	67.2475
Berlin	50.815
Brüksel	21.535
Atina	1.0825
Sofya	1.56
Prag	4.34
Madrid	14.035
Varşova	23.845
Budapeşte	24.8425
Bükreş	0.905
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.5425
Moskova	23.9025

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu I, peşin	19.325
Türk borcu II, peşin	19.25
Ergani	19.20
Sivas - Erzurum III	19.87
1938 Hâzine tahv.	69.—

Nevşehirli Damat İbrahim Paşanın Zengin Eserleri

Nevşehir (TAN) — Damat Ibrahim paşanın buradaki eserlerinden olan eski medrese, şimdi hapishane olarak kullanılmaktadır. Istanbulda yaptırılarak getirilmiş gayet güzel mermer başlıklı sütunlarile zarif ve tarihî bir eser olan bu medrese, bakımsızlık yüzünden eski şeklini muhafaza edemediği gibi, hapishaneden ziyade müze olmıya lâyıktır. Alâkadarların bunu nazarı dikkate alması temenni ediliyor.

Kıymetli yazma eserler

Ayni yerde bulunan Damat Ibrahim Paşa kütüphanesi ise, vaziyetini muhafaza etmekte, dahili tezyinatı, Lâle devrini hatırlatmaktadır. Binasının güzelliğile mütenasip olarak, kütüphanede kıymetli eserler vardır. Yazma kitapları baha biçilemiyecek kadar nadirdir. Bilhassa Molla Cami külliyatı, Şeyh Sadi külliyatı, Ibni Ceriri, Taberi ve 632 de yazılmış "Sahihi cevheri,, eşkâl tesisi adlarındaki kitaplar, el yazısı ve tezhip itibarile nadirattandır. Bunlardan Molla Caminin külliyatı 979 senesinde yazılmıya başlanılmış, 985 hicrî tarihinde yazılması bitmiştir. 1324 büyük sayfadan ve 33,100 satırdan ibaret olan bu eser, 42 muhtelif risaleden mürekeptir. 13 sayfalık "Risalei Musiki,, de, Türk musikisinin zenginleşmesine yarayabilecek notalar vardır.

Kütüphanedeki eserler, mükerrer ve tek olarak, 2500 i bulmaktadır. Bunlardan 890 ı yeni harflerledir. Her taraftan yeni mecmualar gelmektedir.

Damat Ibrahim Paşa kütüphanesinin halıları tarihi kıymeti haiz olduğu gibi, yüzlerce yıl evel Türk tekniği ile yapılmış olan camları da şayanı dikkattir.

Aya Nikolanın İkamet Ettiği Tarihî Kilise

Kaş, (TAN) — Kasabamıza bağlı Üçağız köyü, hem emsalsiz tabii bir liman olması, hem de asarı atikasının kıymeti noktalarından tetkike değer bir yerdir. Tarihî Mira medeniyeti orada yaşamıştır ve bu medeniyetin yapıcılık kudreti, hâlâ bütün vuzuhile harabelerde görülmektedir.

Üçağız limanını kapayan Kakava adasile buraya âdeta bir adımlık mesafede olan Kale harabeleri ve denizde birer küçük ada halini almış eski çağ eserleri, hakikaten zengin tarih sayfaları halinde durmaktadır.

Kutu kutu içinde tabirine uyan şekilde kilitli bir liman olan Üçağızın kayaları, yakın bir tarihin hatırasını taşımaktadır. Son harplerden birinde cenup sahillerimizde hamaset hamleleri yaparken düşmanın çok faik donanmasından saklanmak mecburiyetinde kalan Hamidiye kruvazörünün mürettebatı tarafından kayalara bayrağımız oyulmuş bulunuyor.

Yine Kaşa yakın olan Eynihal köyünde de çok güzel bir mimari ile yapılmış ve bugün toprağa gömülmüş bir klise harabesi mevcuttur. Hazreti Isanın yerine kaldığını iddia ederek Ortodoksluk propagandasile ortaya atılan ve Rus çarından yardım gördüğü için o aralık Osmanlı imparatorluğunun başına bir gaile açmak istidadını gösteren Ayanicolas ismindeki papazın da kendisine ikametgâh yapmış olduğu bu klise tetkike değer bir mahiyettedir.

Ortodoks kliselerinde yüksek mevkii olan bu Ayanicolasın Demredeki klisede bulunan kemikleri Italyanlar tarafından Roma müzesine götürülmüş, birazı da Antalya müzesi müdürü tarafından bulunup Antalyaya götürülmüş bulunmaktadır.

TARİHTEN YAPRAKLAR

Genç Haydut Ihtiyar Vezire öğüt Veriyor

Yazan:
M. Turhan TAN

Avcı Sultan Mehmet, tahta çıkarıldığı gün henüz yedi yaşını doldurmamıştı. Hattâ cülûsundan sekiz gün sonra kılıç kuşanmak üzere Eyüp camiine giderken bindiği atın dizginini Büyük Imrahor tutuyordu. O gün üzerinde sarı renkli bir entari ve altın işlemeli kırmızı bir cübbe vardı. Sarığına yarım tavuk büyüklüğünde bir zümrüt konulmuştu. Alnına da - nazar değmesin diye - ocak isi ile bir çizgi çizilmişti.

Bu çocuk yüz milyona yakın halkın idaresini ele almış demekti. Bu müşkül işi başarabilmek için anasile büyük anasından ve birkaç harem ağasından ders alıyordu. Halbuki onlar devletin büyük bir çiftlik olduğunu ve halkın da sağmal ineklerden başka bir şey olmadığını zanneden cahil insanlardı.

Saray dışında devlet idaresile ilgili olan heyetin başında Sofu Mehmet Paşa bulunuyordu. Bir zümre ihtilâlinin sadrazamlığa getirdiği bu adam, doksan yaşına yaklaşmıştı. Ihtiyarlık hırsile alabildiğine para toplamak istiyordu. Aynı zamanda da birnevi (Atabey)lik davası güdüyordu. Kendisini Padişahın vasisi mevkiine koyarak hükümdar ağzı kullanıyordu.

Bunak veziri, bu hulyaya düşürenler yine hocalardı. Bütün rüzgârları kendi değirmenlerini döndürmek için kullanmakta çok mahir olan bu hocalar filân kitapta bir fetva yazılı olduğunu, o fetvaya göre padişah çocuk olunca, halkın bir vezire bel bağlıyabileceğini, o vezirin de vekil sıfatile hükümet edeceğini ve hakikatte sultanlığın vezire ait bulunduğunu söyliyerek herifi şımartmışlardı. Zavallı bunak bu uydurma fetvaya inanarak kendini padişah sayıyordu. Kubbe altına gitmiyordu, sarayında divanlar kurup fermanlar yazıyordu.

Sofu Mehmet Paşa, kulağına fısıldanan fetvaya o kadar inanmıştı ki, sipahilerin çıkardıkları bir ihtilâl üzerine saraydan davet olunduğu vakit açıkça kafa tuttu, gitmedi. Valide Sultan — azle delâlet eden bir muamele olmak üzere — mührü isteyince yine inat etti, mührü göndermedi. Yeniçeriler de onu iltizam ettikleri için saray mağlûp ve mahcup bir vaziyete düştü, emir dinlemiyen, azlini de kabul etmiyen veziri ister istemez yerinde bıraktı.

Devletin idaresi tamamile çığırından çıkmıştı. Askeri karışıklıkların biri bitmeden yenisi başgösteriyordu. Hazinede para yoktu. Giritte muharebe devam ediyordu. Bir hiç yüzünden Avusturya ile de harbe tutuşulmıya ramak kalmıştı. Avusturya elçisi tazelemesini istediği sulh ahitnamesini imparatora: "Sen,, denilmeyip "Siz,, denilmesini rica ediyordu. Babıâli kâtipleri ise padişahın kendisinden bahsederken "ben,, dediği halde imparatora "siz,, demesine imkân bulunmadığını ileri sürerek bu ricayı ısrarla reddediyorlardı. O yüzden az kaldı harp çıkıyordu. Yine Avusturya elçisi insaflı çıkıp ricasını geri aldı da tehlike giderilmiş oldu.

Anadoluda şakavetler, isyanlar ve gürültüler biribirini kovalıyordu. Son günlerde Kara Haydar oğlu ile Katırcı oğlu Ilgınla Akşehir arasındaki köyleri, ksabaları yakıp yıkmışlardı. Halkı soyup soğana çevirmişlerdi. Hükümdarlık tevehhüm eden bunak vezirin bu iki sergerde üzerine gönderdiği Anadolu valisi Ahmet Paşa mağlûp olmuştu, yakayı da ele vermişti. Kara Haydar oğlu esir ettiği veziri beraber gezdirmek istememiş ve:

— Bir takım bayır aşmazlara güvenip te candan geçmiş bir adamın önüne çıkılmaz. Bu bozgunluk sana Us bahası olsun. Haydi git, bir daha kullanamıyacağın askerle yenemiyeceğin düşman önüne çıkma!

Diyerek bırakmıştı. Fakat Katırcı oğlu, yoldaşının bu hareketini beğenmedi, Ahmet Paşayı yoldan çevirip öldürdü.

Şimdi yedi yaşındaki padişahın da, seksen yaşındaki vezirin de düşüncesi şu Kara Haydar oğlunu yakalamak, şu isyanı bastırmak ve Istanbuldaki dedikoduların önünü almaktı. Halk, bir haydudun devlet ordusunu bozmasından dolayı büyük heyecan gösteriyordu, saraya ve Babıâliye küfürler savuruyordu.

Kara Haydaroğlunu tutmak şerefini ne saray, ne de vezir kazandı. Çok büyük görünen bu işi Abaza Hasan adlı bir silâhşör başardı. Abaza Hasan vezirlerden biri hesabına Ispartaya gitmişti. Eşkıya reisi de başındaki kalabalık - la oraya geldi; şehir halkından üç bin kuruş (bugüne göre üç bin lira) vergi istedi. Abaza, diplomatça davrandı, bu parayı toplayıp vereceğini söyledi. Kara Haydaroğlu inandı, askerini köylere dağıttı, eğlenceye daldı. Abaza da biraz asker topladı, gafil sergerdeyi ansızın bastı, yaralı olarak yakaladı, İstanbula yolladı.

Artık Sofu Mehmet paşanın keyfine deyecek yoktu, seksen yedi yaşındaki bunak vezir genç bir adam gibi durduğu yerde oynuyordu. Kara Haydaroğlunun kendi yanına getirildiği gün, bir ecenbî hükümdar kabul edercesine hazırlıklar yapmıştı, divan kurmuştu. Eşkıya reisi ağır yaralı olduğu için pek bitkindi. Fakat erliğe kir sürmemek için dişini sıkıyordu; desteksiz yürüyordu. Halk, sadrazam sarayının önüne yığılmıştı, vezirler öldürüp ordular bozan haydudu seyrediyordu.

Kara Haydaroğlu gençti. Yirmi altı, yirmi yedi yaşlarındaydı. Başına sarı ipekten bir mendil sarmıştı. Sakalı yoktu, sarı bıyıkları henüz terlemiş gibi görünüyordu. Güçlükle salona girdi, hemen bir köşeye oturdu ve sert sert etrafına bakındı. Yer yer diz çöküp oturan küme küme insanlar ve hele başında mevlevî külâhı bulunan ihtiyar vezir onun tuhafına gidiyordu, solgun dudaklarına tebessüm getiriyordu.

Sadrazam, olanca vakarını takınarak, yaralı gence sordu:

— Yaptığın işleri beğendin mi? Şehir basıp halkı soymak nice olur, şimdi anladın mı?

Kara Haydaroğlu bunak vezirin sözünü kesti:

— Dede efendi, dedi, boş lâfı koy. Kişi gördüğünü yapar, aldığını satar. Ben de Kurdoğlu kurt - dum. Böyle yaşayacaktım, böyle geberecektim. Sen hemen bildiğini yap, çeneni yorma,

Ve birdenbire sesini yükseltti:

— Gün akşamlıdır dedem. Dün doğdum, bugün ölürüm. Ben ahrette eşeğimi bağlamadan sen de gelirsin. Yine buluşuruz.

Kara Haydaroğlunun sözü doğru çıktı, yedi yaşındaki padişahın seksen yedi yaşındaki veziri de o neşeli günden sonra çok yaşamadı, haydudun asılmasını takip eden ay içinde - fakat yeniçerile - rin talebi üzerine - azlolundu, Malkaraya sürüldü ve orada boğduruldu.

Sayfiye Mevsimi

Çocukları Nerelere Götürmeli?

Sayfiye hem büyükler, hem de küçükler için büyük bir ihtiyaçtır. Fakat bilhassa gerek bünye, gerek karakter itibarile her gün inkişaf etmekte olan çocukları sayfiyeye götürmeği düşünürken havası bünyelerine ve mizaçlarına uygun olan yeri seçmelidir. Çünkü bu esas nazarı itibara alınmıyarak gelişi güzel gidildiği zaman sayfiyeden hasıl olacak menfaat yerine zarar görmek ihtimali pek çoktur. Meselâ mizaç itibarile asabî olan bir çocuk sükûn verici ovalık bir yere götürülecek yerde dağlık veya yaylaya götürülürse asabiyeti büsbütün artar. Bunun için bu hususta salâhiyet sahibi bir doktorun çocukları durum ve mizaç itibarile muayyen tiplere ayırarak her birinin ne gibi yerlere götürülmesi lâzım geldiği hakkındaki tavsiyelerini dinlemek çok faydalı olur.

Sakin, bati, apatik ve âtıl çocukları deniz kenarına veya 1000—2000 metre yüksekliğe götürmelidir. Bu gibi yerler tahrik ve tenbih edici yerlerdir. Yorgun ve zayıf çocukları da 600 — 1000 metre arasındaki yerlere götürmelidir. Bu gibi yerler kuvvet vericidir. Asabî çocuklar ova, gürültücü olanlar göl mıntakalarına, heyecanlı çocuklar da ormanlık yerlerde sayfiyeye çıkarılmalıdır.

Şu Garip Dünya:

10 Milyon Dolar Drahoma

Amerikanın en engin kadınlarından Helen Monroz bir otomobil kazasından muzarip olmuştur. Baygın ve hayatından ümitsiz olarak götürüldüğü bir hastanede kendisine o anda kan zerkedilmesi lâzım gelmiştir. Fakat hastanede kanını vermeğe hiçbir kişi talip çıkmamıştır. Nihayet işsiz bir genç delikanlı bulunmuş. Böylelikle bu genç, milyoner genç kadının hayatını kurtarmıştır.

Otomobil kazasından üç ay sonra işsiz delikanlı ile hayatını kurtardığı genç kadının izdivacı gazetelerde ilân olunmuştur. Kadın, nişanlısına drahoma olarak 10 milyon dolar vermiştir.

•

Kuyruklu adam

Dünyanın yegâne kuyruklu insanı olan Can kendisini Nevyork beynelmilel dünya sergisinde teşhir etmek için Nevyorka gitmiştir. Bu seyahatte sivil polisler, detektifler kafileler halinde kuyruklu adamı muhafaza etmişlerdir.

Can, dört sene evvel Seylan adasında bir hususî İngiliz plantasion'u yanında bulunmuştur. Orada o, sepet örüyor ve yerlilerin tarlalarında çalışıyormuş.

Bu kuyruklu adam, insanla maymunun arasında bir mahlûka benziyormuş. Can, hayvanlar gibi uzun kuyruğiyle bir sigara kutusunu ve bir gazetenin yapraklarının açabiliyormuş. Yaşını kimse bilmiyormuş. Fakat görünüşte 18 inde olduğu anlaşılıyormuş.

•

Bedava elektrik

Cenubî Fransada Manâ köyünde yapılacak elektrik santralinden elektrik sarfiyatı için bu köy halkından ücret alınmıyacaktır. Elektriğin köye bedava verilmesinden maksat, elektriğin köylere ne kadar zarurî olduğunu göstermek ve Fransada köylerin elektrikleşmesine misal olmak içindir.

•

Casuslar tüneli

Fransız - Belçika hududunda Mondeşterivel yanında kaçakçıların bir dalaveresi meydana çıkarılmıştır.

Hududa yakın bir şatoda, evvelen büyük bir delik meydana çıkmış, bu delikten içeri girilince, bu deliğin büyük bir tünelin ağzı olduğu anlaşılmıştır. Tünel, Belçika ile Fransa arazisini birleştiriyormuş ve modern surette elektrik tesisatiyle işliyen vagonları, elektrik tenviratını ve su tesisatını ihtiva ediyormuş.

Tesbit edildiğine göre, bu tünel vasıtasiyle Fransa ile Belçika arasında eşya kaçakçılığı yapılıyormuş.

Fransız ve Belçika hükûmet erkânı, tünelin kaçakçılıktan başka casusluk işine de yaradığını tesbit etmişlerdir. Tünelde bir çok resimler, makineler, haritalar, filmler, plânlar, Fransız müdafaası hakkında malûmat veren muhabere evrakı vesaire bulunmuştur.

Kaçakçıların her iki memlekette de pek çok adamları bulunduğu meydana çıkmıştır. Şatoda yaşıyanlar tevkif edilmiştir. Mevkuflardan biri Fransız aktörü, bir diğeri Italyan ressamı, öbürü de Fransız muganniyesiymiş.

MÜSTAKBEL KADIN NASIL OLACAK?

"Müstakbel kadın,, ince belli, geniş ve atletik göğüslü, mevzun bacaklı olacaktır. Banyo elbisesinin üstü ve altı arasına, yıldız şeklinde, parlak, güzellik noktaları serpiştirilecektir. Endamının edasını, ve boyunu, daha esrarlı bir gösterişle belirtmek için ayaklarına, tabanları çok yüksek iskarpinler giyecektir.

Müstakbel kadının tel göz kirpikleri, ve elbisesine uygun lake bir peruku bulunacaktır. Suda erimez dudak boyası haftalarca dayanacak. Teni şeffaf ve erimez bir yağ tabakasiyle örtülecektir.

Şapka yerine başa kanatları şapkayı andırmak üzere dışarıya doğru kıvrılan bir çiçek kondurulacaktır.

Saçını, rüzgârdan ve toz topraktan korumak için, Yunan mitolojisinin ilâhları gibi başına bir seluloyd miğfer geçirecektir

Bugünkü Amerika Kızları

Amerika güzel kızlara malik olmak bakımından dünyanın en zengin memleketidir. Dünyanın en ileri gelen ressamlarının fikrince Amerika kızları bugün her zamankinden daha güzeldir.

Amerika kızı bugün elli yıl önceye nazaran altı santimetre daha boyludur. Ayni zamanda sikleti de fazladır.

Kasıkları ve kalçaları daha ince ve mevzun, göğüs daha geniş ve bacakları daha uzundur. Burada Luisiana Darülfünununun en güzel kız mezunlarının ve yirmi sene müddetle güzellik kraliçesi seçilmiş kızların resimlerini görüyoruz. Bu resimlerden yirmi sene evvel kulakların artık gizlenmemeğe başlanıldığı, ve 1937 de saçların alınlardan kaldırıldığı, ve yüzlerdeki o eski cici kukla işmizazı yerine, gözlerde muvazeneli ve düpe düz bir bakışın parladığı görülüyor.

Türk Safosunun Hayatı

TEFRİKA No. 94

Kadife Hediyeler

Safo, Venedik Elçisinden Kadife Hediyeler Almış Ve Ana Diliyle Bir Teşekkür Mektubu Yazmıştı

Evet; oğlundan, o dokuz yaşındaki çocuktan iğrenir gibi olmuştu. Bu duygunun sebebini anlamamakla beraber, tahlile de lüzum görmüyordu. Yalnız dünkü Mahmutla, bugünkü Mahmut arasında bir fark vardı: O fark, bir tiksinti halinde ruhuna kadar nüfuz ediyordu.

Sultan Mehmet, uzunca bir müddet, bu hissî halet içinde dönüp dolaştı, sonra dairesine çıktı, Safonun yanına gitti. Valde sultan muhteşem odasında yahudi Kira ve Raziye kalfayla başbaşa vermişti, malî işler üzerine münakaşalar yürütüyor ve Kiranın getirdiği hesapları — kılı kırk yararcasına — inceliyordu.

Padişahın habersizce odaya girişi, Kirayı sevindirdi, Raziyeyi telâşa düşürdü, Safoyu ise meraklandırdı. Raziyenin telâşı, Safonun merakı izah istemez. Fakat Kiranın sevincindeki sebepleri izah edelim: Safo, o gün — Kiranın delâletiyle — Venedik elçisinden bir kaç top kadife almış ve bu hediyeden son derece memnun olduğu için — ana diliyle — balyoza bir tezkere yazmıştı. Kira, bu tezkereyi padişahın huzurunda valde sultandan aldığını söylemek, yani Venedik elçisini kendine yüz kat fazla minnettar bırakmak imkânını bulduğu, ayni zamanda bütün musevî âlemine karşı övünmeğe hak kazandığı için seviniyordu.

Gerçi o, yıllardanberi saraya girip çıkıyordu, Nuru Banûların ve Safoların himayesiyle hazineler düzüyordu. Fakat padişahların yüzünü görmesi, görebilmesi rüyamsı bir şey oluyordu. Lâkin şimdi şevketpenah ile yanyana bulunmak fırsatına kavuşmuştu. Nefesini duyacak kadar, kendisine yakındı (1).

Sultan Mehmet, kadınların birbirine uymıyan düşünceleriyle ve duygulariyle ilgilenmedi, Kira ile Raziyenin yüzüne bile bakmadı, hızlı hızlı yürüyerek annesinin yanına yaklaştı:

— Sizinle, dedi, biraz görüşmek isterim!

Safo, öbür kadınalra parmağiyle kapıyı gösterdi ve Raziye kalfa hemen yer öpüp, çekildi. Fakat Kira, o hümayun işarete rağmen, ayrılmakta acele etmedi, bir fino şaklabanlığiyle, halılara kapandı, sürünmekle koşmak arasında garip bir yürüyüşle hünkâra doğru ilerledi, iki ayağına birden sarıldı:

— Ne Musa, dedi, bu nimete erdi, ne Harun, ne Davut bu ikbali gördü, ne Süleyman. Ulu Tanrı işte mübarek cemalini görmekliğimi, mübarek ayaklarına yüz sürmekliğimi nasip etti. Ben, ceddin büyük Süleyman hazretlerinin, deden rahmetli Selim Sultanın, cennetmekân pederiniz Murat Hanın dahi ayaklarına yüz sürmüşüm, iltifatlarını görmüşüm. Fakat bu günedek, cenabınızın didarını yakından görmek, ayağını öz ağzımla öpmek müyesser olmamıştı. Allaha şükür olsun, şu ihtiyar yaşımda, bu nimete erdim. Artık ölsem de gam yemem. Fânî dünyada hiç bir muradım kalmadı, yalnız bir niyazım var: Cenabınızın dünya durdukça var olmanıza dua ede ede gözümü kapadığım, toprağın altına göçtüğüm gün, üç büyük padişahın bana ihsan ettikleri fermanların — ahrette de hayırlarını görmekliğim için — atlas keseler içinde göğsüme konmasını vasiyet etmişimdir. Cenabınız da merhamet buyurun, rahmetli babanızın ve dedelerinizin fermanları gibi bir ferman ihsan edin.

Canı sıkıntılı olan hünkâr, kaşlarını çattı, homurdandı:

— Ne ister bu fâcire benden valde?

Safo, "Kalk Kira, arslanımı rahatsız etme,, dedikten sonra anlattı:

— Cennetmekân Sultan Süleyman Han buna bir ferman vermiş, kendisini haraçtan, cizyeden affeylemiş. Dedenle, baban da ayrı ayrı fermanlarla o affı perçinlemiş. Şimdi arslanımdan ayni ihsanı istiyor.

— Peki, peki, dediği yapılsın!

Münasebet düştüğü için, söyliyelim: Kira denilen bu yahudi kadının daha Sultan Süleyman zamanında saraya hulûl ettiği ve baş haraçtan, bağ, bahçe, otlak, sekban, hisar yapma, koşucu, azap, naip, subaşı salgınlarından, saray bekleme ve süpürme, aygır tutma, orduya sürülme gibi angaryalardan ve bütün vergilerden istisna edildiğine dair bir ferman aldığı sabit olmuştur. Kanunînin bu istisnayı tazammun eden (1548) tarihli fermanı İkinci Sultan Osmana kadar bütün oğulları, torunları tarafından yenilenmiş ve (1617) tarihli son ferman Rus müzesinde bulunarak neşrolunmuştur. Yine bu Kira kadının Fransa - İspanya arasında — Cathérine de Médicis ve İkinci Filip devirlerinde — açılan harbe bile burun soktuğu, Fransa lehine Türklerin yardımını temine çalıştığı ve bu baptaki muhabere safhalarından Venedik elçisini haberdar etmek suretiyle de casusluk yaptığı muhakkaktır. Cathérine de Médicis, Safo ile mektuplaşıyor, Kira bu muhabereye tavassut ediyordu. Fakat iKranin sıkı surette bağlı bulunduğu hükûmet, Venedikti.

(Devamı var)

(1) Aslı Venedik hazinei evrakında saklı olan ve Safo tarafından Venedik lisanile elçiye yazılmış bulunan tezkerenin Hammer tarihinde görülen metni ve tercümesi şudur:

"La sapra come estata riceputa la presa de raso che ci havete mandato per la chiera nostra schiava, del che la imperatiamo, e piacendo a dio non sara persa."

La Madre del' imperator et conservatore della fede Sultano Moamet Kan

Tercümesi: "Malûmunuz olsun ki Kira cariyemiz ile gönderdiğiniz kadife vasıl olmuştur. Bundan dolayı size müteşekkiriz. İnşallah bu hediyeniz zayi olmıyacaktır."

Şehinşah ve Hâfızı din Sultan Mehmet Hânın validesi

BULMACA

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

BUGÜNKÜ BULMACA

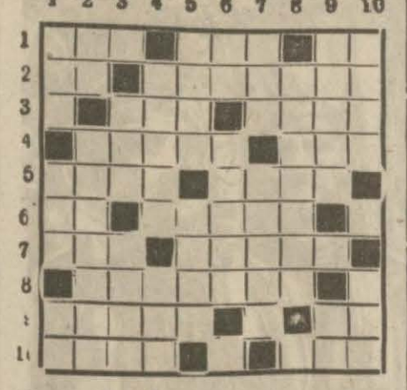

SOLDAN SAĞA VE YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir balık ● Bir köpek cinsi ● Bir nota.
2 — Eski bir harp âleti ● Bir hayvan.
3 — Bir harf ● Emtia ● Bir çiçek.
4 — Kıymet ● Bir sayı.
5 — Mecnun ● Pay.
6 — Olmaktan emir ● Dördüncü mânasına gelen bir kız ismi ● Bir zamir.
7 — Saçsız ● Bir nehir.
8 — Ankara caddesi ● Bir harf.
9 — Bir Osmanlı Padişahı ● Bir harf ● Bir nota.
10 — Esnasında ● Bir zamir ● Yemeğe konur.

Sömikokun Parça Evsafı

Ankara, 5 (A.A.) — Iktısat Vekâletinden:

Tonunun satış fiyatı Zonguldakta vasıta üzerinde teslim 15 lira olarak tesbit ve ilân olunan sömikokun parça evsafı yüzde 5 nisbetinde 0 - 10, yüzde 25 nisbetinde 10 - 30, yüzde 70 nisbetinde 30 - 120 dir.

Azamî rütubet yüzde 3 olacaktır.

İzmirde Arkeolojik Tetkikat

Izmir, 5 (A.A.) — Amerikalı Prof. Dondor ile iki arkadaşı arkeolojik tetkiklerde bulunmak ve Izmir civarındaki antikite sitelerini gezmek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Kızılay Üsküdar şubesinden:

Çubuklu gazinosu müsteciri Bay Mustafa Cebeci tarafından şubemize 50 lira teberrü edilmiştir. Bu suretle Kızılaya karşı göstermiş olduğu alâkadan dolayı alenen teşekkürlerimizi sunarız.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Bozuk Makineye Elimi Kaptırdım

938 senesi Mayıs ayında Eyüpteki Çizlâvet lâstik fabrikasına amele olarak girmiştim, kısa bir müddet sonra mezkûr fabrikada amele olmaklığıma rağmen 180 kuruş yevmiye alan ve mütehassıs bir makinist tarafından idare edilen tehlikeli bir silindire gece servisine verildim, o gece bu cihazda çalışırken parmağımı silindire kaptırdım, haddi zatında tehlikeli olduğu için imdat tertibatı bulunan bu makineyi stop etmek istedimse de, tesisatın bozukluğundan silindir durmadı, feryadım üzerine etraftan yetişen diğer işçilerin ana deponun cereyanı kesmeleri sayesinde makine durdu. Ve mutlak bir ölümden kurtuldum, fakat sağ elimi makine tamamen kesti. Mezkûr şirket, bu hâdisden sonra kanun yollarına müracaat etmeme mâni olmak kasdiyle ve beni oyalamak arzusiyle bana her ay cüz'i bir miktar para verdi. Şimdi onu da kesti. Hayatım mahvoldu, hiç bir işle meşgul olamıyorum, bu şirkette çalışan beş yüz amele, benim maruz kaldığım akıbete maruzdur. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederim.

Rami - Küçükköy Mehmet Celâlettin Yılmaz

Saz ve caz gürültüsü

Taksimde Mete caddesindeki apartımanlardan birinde oturan bir kariimiz gönderdiği mektupta diyor ki:

"Taksim kışlası arkasında Mete caddesindeki apartımanlardan birisinde oturuyorum. Bu caddenin her iki tarafında da sazlı, cazlı bahçeler var. Bu yüzden bu apartımanlarda gürültüden, saz, caz yaygarasından oturmak, uyumak mümkün olamıyor. Mete caddesi sakinleri huzur ve rahatlarını kaybetmiş vaziyette bulunuyorlar. Bildiğimize göre mahalle aralarında böyle çalgılı, içkili yerlere bazı kayıt ve şartlarla müsaade edilir. Saz ve caz gürültüsünün civar sakinlerini rahatsız etmemesi şart konulur. Bu civar halkının da bu gürültülerden kurtarılması imkânı bulunamaz mı?,,

İşine iade edilmek istiyor

Ben, iki senedenberi Şişhane yokuşunda bir demir fabrikasında çalışıyordum. Burada küçük sanatlar kanununa muhalif olarak ecnebi işçiler de çalışıyordu. Zabıtaya haber verdim, bu işçiler çıkarıldılar. Benim bu hareketime kızan patronum uzak kazalardan birinde resmi bir makam işgal eden bir sivil arkadaşı ile birleşerek fabrikada beni dövdü ve işimden çıkardı. Polise müracaat ettim, dayak hâdisesi raporla tesbit edildi. Fakat şimdi bu rapor da ortadan kalktı. Alâkadar makamların vaziyetimi nazarı dikkate almalarını ve işime iade edilmemi rica diyorum.

Tomtom mahallesinde Kaymakam Reşatbey sokağında 9 numarada Mahmut ERTEKİN

Bir vapur yolcusunun mülâhazası

Bazı pazar ve bayram günleri vapur iskelelerindeki gişelerden her bilet için Kızılay pullarından verilmektedir. Kızılaya yardım etmek her vatandaşın mukaddes bir vazifesidir. Fakat bazı gişelerde bilet ile birlikte verilmesi lâzım gelen pullar aceleye gelerek verilmemekte, fakat bilet ücreti alınırken pul parası da alınmaktadır. Yolcularda bazan Kızılayın hakkı ziyaa uğruyor gibi bir kanaat hasıl olabilir. Onun için biletle beraber pulun da verilmesi lâzımdır. Ya pulları biletlerin üzerine yapıştırmalı, yahut Kızılay pulu verileceği günler gişelerin üzerine - Kızılay yardım pulunu istemeği unutmayınız - yazılı birer levha asılmalıdır.

İnönü Kız Lisesinin İlk Mezunları

İnönü Kız Lisesi bu sene ilk mezunlarını vermiştir. Bu resimde genç mezunları muallimleri ile bir arada görüyoruz. Kızlarımıza hayatta muvaffak olmalarını temenni ederiz.

BODRUM PALAS

TEFRİKA No. 20

Doktor, lâkayt görünmeğe çalışarak:

"— Evet... Dedi..

Ve biraz evvelki cevabını tekrarladı:

"— Anasını, kardeşlerini ben tedavi etmiştim.

"— Biz bu zavallıyı, anasının elinden zor aldık. Eğer o zindan gibi bodrumda kalsaydı, harcanıp gidecekti. Siz o mezar gibi yeri gördünüz değil mi?

"— Evet...

"— Orada insanın, bir gün içinde, gözü, gönlü kararır.. Ben, bu kızcağızın nasıl verem olmadığına şaşıyorum doğrusu...

Bu son cümle, Memduh Şerife, Mürüvvetin vücudünü hatırlattı. Hâlâ devam eden dalgınlıkla cevap verdi:

"— Evet... Bünyesi çok sağlam!..

Fitil Kadri, fırsatı kaçırmıyarak gülümsedi:

"— Bebek gibi de kız maşallah?...,,

Doktor bu söze cevap vermedi. Bir meyhaneci parçasiyle lâyübalî olmak istemiyordu. Hattâ, orada oturup kahve içmeyi kabul ettiğine bile pişman olmuştu. Küçük fincandaki sıcak kahveyi, ağzının yanmasını göze alarak azalttı. Ve yerinden doğrularak, Fitil Kadriye, sadaka verir gibi elini uzattı. Ve kapıya doğru yürürken, tıpkı az evvelki gibi, yine Çakırdan bahis açtı:

"— Söylediğim gibi... Çok iyi bakmanız lâzım... Yoksa karışmam ha!,, Dedi, ve, kendisine biraz daha oturması, dinlenmesi için ısrar eden Fitilin sözlerine kulak bile vermeden kapıdan çıktı. Fitil, verdiği kararı tatbik etmek ümidinden büsbütün mahrum kalmak ve fırsatı büsbütün kaçırmak korkusiyle, süratli adımlarla uzaklaşan doktorun arkasından seslendi:

"— Bizi unutmayın doktor beyefendi.. Zehra kurtulursa, ancak sayenizde kurtulacak!...,,

Doktor, bu sahte ricaya da cevap vermedi.

O, köşeyi dönüp gözden kayboluncıya kadar sokak kapısında duran Fitil, içeriye girerken, kendi kendine söylendi:

"— Ulan moruk... Eğer sana kasındığın kazığı atmazsam, bana da Fitil demesinler!,,

Meyhanede, Melâhatle karşılaştı. Benli Melâhat, öğle uykusundan henüz kalkmış, meyhanenin ortasında, esneye esneye geriniyordu. Fitili görüce sordu:

"— Doktor gitti mi?

"— Evet...

"— Geldiğini, bana şimdi Mürüvvet söyledi. Beni neye uyandırmadın?

"— Uyanıp ta ne yapacaktın? Beraber mi muavene edecektiniz?

Melâhat, kaşlarını çattı:

"— Aman... Aksi musibet sen de.. Söylesene, nasıl buldu Zehrayı?

"— Yukarıya çıkıp buldu!

"— Soğukluğu bırak dedim ya? Nasılmış kadın?

"— Nasıl? Diye sordum: "Fazla zayıf. Ben sıska kadından hoşlanmam!,, Dedi.

Melâhat:

"— Seni namussuz seni... Sen benimle alay mı ediyorsun?,, Diyerek, Fitilin üzerine yürüdü. Fitil, bir kahkaha savurarak, kaçtı. Fakat, sokağa çıkılan kapının önünde, yakayı ele vermişti. Benli Melâhat, bir eliyle onun saçlarına yapışmış, öteki eliyle göğsünü yumrukluyor:

"— Dayak düşmanı herif!,, Diye, bir taraftan da ha bre küfür savuruyordu.

Fitil.

"— Yeter... Tövbe... Bırak ta söyliyeceğim!...,, Diye yalvarıyordu.

Fakat, bu dayağı yemekten hoşlandığı âşikârdı. Biçare Zehrayı insafsızca dövmekten yabanî bir keyif duyan Fitil, Melâhatten dayak yemekten acaip bir zevk almıya başlamıştı. Bu lezzetli dayağa süsadıkça, onun damarına basıp, muradına eriyordu. Zaten, Melâhat te, Fitilin kendisi tarafından dövülmekten hoşlandığının farkındaydı. Fitil, bu garip arzusunu izhar ettikçe, Melâhat te fırsatı kaçırmıyor, onu elinden geldiği kadar pataklıyarak, biçare Zehranın öcünü çıkarmağa çalışıyordu.

Fitil, gıdasını alıp rahatlayınca ciddileşti ve:

"— Ne şom ağızlı herif bu moruk be? Dedi. Her gelişinde, kaşlarını çatıp:

"— Fena, diyor, bugün yarın yolcu..

Bu sefer de öyle söyledi: Döşekte yatmalı, kılı kıpırdamamalı, eli sıcak sudan soğuk suya girmemeli, günde üç öğün, kuş sütü içmeli,, kilosu 18 papelliğinden Moskof havyarı yemeliymiş: Yoksa, hali dumanmış!

Halbuki, kaltağın bir şeyciği yok.. Moloya çekilmiş manda gibi, ha bre yatıyor!..

Bu sözler, Melâhatin ayaklandırılmış olan hiddetini büsbütün arttırmıştı:

"— Alçak herif... Dedi.. Adamcağızın hakkı var.. Sen öldüreceksin o kadını!

Sonra, Zehranın yanına çıkmak üzere merdivene doğru yürüdü. Fitil:

"— Bana bak... Dedi, buraya gel de, hikâyeyi dinle.. Karının hastalığını sonra konuşuruz. Şimdi şuraya otur da, sana olup bitenleri anlatayım: Numaranın daniskası başlıyor... Ortalıkta azrailin tahsildarı gibi dolaşan o moruğa, öyle bir oyun oynıyacağım ki, senin de parmağın ağzında kalacak!,,

Fitilin bu sözleri, Benli Melâhati meraklandırmıştı.

Yukarıya çıkmaktan vaz geçerek geri döndü. Fitil ona, biraz evvel şahit olduğu sahneleri ballandıra banllandıra anlattı. Fitilin anlattıkları, Melâhate, Çakır Zehrayı unutturmuştu. Kadriyi dinlerken bazan kendisini tutamayıp gülüyor, bazan da şaşarak:

"Vay canına!.. Diyordu. Meğer, pimpon, sayılı kapalı kutulardanmış!,,

Onlar, bu bahse dalmışlarken, Mürüvvet, hâlâ pompayı çekiyor, bahçedeki sebzelere, çiçeklere, saksılara su yetiştirmeğe çalışıyordu. O sırada, aralık duran bahçe kapısı açıldı. Ve içeriye, Mürüvvetin ihtiyar ninesi girdi. Ihtiyar kadın, torununa yaklaşıp:

"— Mürüvvet!,, Diye seslenince, kız, uykuda dürtülmüş gibi, korkuyla sıçradı: Zira pompanın gürültüsünden, onun ayaklarının sesini duymamıştı. Mürüvvet ona:

"— Hoş geldin nine!,, Dedi. Fakat işini yarıda bırakıp ta, daha fazla alâka göstermek lüzumunu duymadı.

Bu lâkaydî, ihtiyar kadını gücendirmişti.

"— Bu ne hamaratlık böyle, dedi, maşallah, gözün dünyayı görmüyor... Ayol, koskoca ninen, kalkıp tâ bilmem nereden ayağına kadar gelmiş. Koşup boynuna sarılmak yok mu?

Mürüvvet, pompayı çekmeğe devam ederek, masum bir edayla cevap verdi:

"— Şu işi bitireyim de sarılırım nine..

(Devamı var)

İŞGAL ALTINDA

Tefrika No. 96

Mustafa Kemalin Telgrafı

Damat Ferit, Telgrafı Üstüste Birkaç Defa Okutmuş ve Büyük Bir Asabiyete Kapılmıştı

"Devleti Osmaniyenin maruz bulunduğu müthiş tehlike karşısında son ümit, Paris sulh konferansında icra kılınacak teşebbüsat ve müdafaatı makuleden ibarettir. Hukukumuzun yoliyle müdafaası heyeti murahhasanın emniyeti şahane ve itimadı umumiye mazhar ve siyaseti hazırai cihanı müdrik bulunmasına mütevakkıftır. Halbuki, heyeti murahhasa, ekseriyet âzasının bu meziyet ve kabiliyeti haiz olmadığı hakkındaki kanaati umumiye milleti derin bir yeis ve nevmidiye düşürmüştür. Evvelce bir kaç mütegallibin hodserane hareketleri yüzünden devletimizin duçar olduğu musibet bu defa da cabeca tezahür eden iradei milliyeyi nazarı itibara almıyan bir kaç nazırın hodserane ve anudane hareketleriyle daha elîm bir neticeye müncer olması muhtemeldir. Binaenaleyh zatı hazreti padişahînin hukuku milliyenin müdafaası vazifei mukaddesesini umumun itimadına lâyık bir heyeti murahhasaya tevdi buyurmaları hakkındaki istirhamımızla beraber, aksi takdirde memlekette husule gelebilecek galeyanın hâdisatı mühimme tevlidine bâis olacağının atebei seniyyei mülûkâneye arzını istirham eyleriz.,,

Bu telgraf, gösterdiği arzu üzerine mabeyin başkâtibi tarafından bir kaç defa okunmuş ve her defasını damat Ferit, büyük bir asabiyet ve dikkatle dinlemişti. Dahiliye nazırı Ali Kemal bey de, cümle cümle tahlil etmiş ve nihayet, memlekette husule gelebilecek galeyanın hâdisatı mühimme tevlidine bâis olacağının, cümlesi üzerinde ehemmiyetle durmuştu. Bu telgrafı çekenlerin, açıkça padişahı isyan tehdidiyle ihafe etmekte olduklarına işaret ettikten sonra da susmuş ve somurtmuştu.

Damat Ferit, hırslı hırslı soluyor, nazarlarını muhatapları üzerinde ayrı ayrı gezdiriyordu. Belli ki, çok sıkılmıştı. Bir aralık gözlerini İzzet Fuat paşaya çevirdi ve:

— Paşa hazretleri, dedi. Mütaleanız cidden çok musip. Evet, istifa etmekten sarfınazar ettim. Fakat, tavsiyeniz hilâfına şiddetli bir mücadele de pek lâzım. Ali Kemal beyefendi hazretleri bu hususdaki noktai nazarlarında çok haklıdır.

Ali Kemal bey, sinirli bir tavırla gülerek damat Feride baktı ve:

— Evet paşam, bâde harabülbasra, dedi. Esefle arzedeyim ki, zamanı geçmiştir bunun. Şimdi gösterilecek şiddet te, arzu ettiğimiz gibi müsmir olamaz. Bugün için, şu vaziyette Mustafa Kemal Paşayı İstanbula getirtmekten, sulhün akdine kadar Yıldız sarayında, nezaret altında bulundurmaktan başka çarei hal yoktur. Bence, Ahmet Rıza ve Lûtfi Simavi beylerle diğerlerinin tevkifleri maksadı temine hiç te kâfi değildir. Bu, her hangi bir maslahatta esası bırakıp, teferruat ile meşgul olmak gibi bir hareket olur.

Damat Ferit, ümitsiz bir tavırla, önüne baktı ve:

— Öyle, dedi. Fakat, Mustafa Kemal Paşanın vâki olacak davete icabeti bence çok meşkûktur.

— O halde davet değil, avdeti lüzumu harbiye nezareti tarafından emrolunur.

— Ya emre de itaat etmezse.

Ali Kemal, titiz bir hareketle ayağa kalktı. Ve yüksek bir sada, âmirane bir eda ile:

— İmkân mı var buna, paşa hazretleri? Dedi. Zatı devletiniz meseleyi fevkalâde îzam buyuruyorsunuz. Rica ederim, bu zat asker değil mi?.. Elbette emre itaat mecburiyetindedir. Etmediği takdirde, âsî addolunur ve vazifesinden azil ile divanıharbe sevkedilir.

Bahis çok uzamıştı. Damat Ferit, Mustafa Kemal Paşa hakkında yapılacak, şiddetli harekete pek taraftar görünmüyor. Böyle bir teşebbüsün memleketin başına bir gaile açmasından korktuğunu açıkça söylüyordu. Hattâ, Paşaya azledildiğinin tebliğini de tehlikeli buluyordu.

Kısacası, bir entrika ile tevkifi ve olamadığı takdirde izalei vücudü lüzumundan bahsediyordu. Bu tasavvurunun şüyuundan da çok korkuyor ve:

— Tavsiye ve ihtarı bilüzum addediyorum, diyordu. Çünkü, bu bahsin son derecede mektum tutulması icap edeceğini hüzzarı kiram, tabiidir ki, takdir buyururlar.

Ali Kemal bey bu ihtarın lüzum ve vücubundan uzun uzadıya bahsettikten sonra, hafif bir sesle ve çekine çekine:

— Şu cihete katiyetle emin bulunuyorum ki, dedi. Meclisi hası vükelâ mukarreratı, ait olduğu devaire tebliğ ve işar edilmeden evvel, bazı gizli el ve ağızlar tarafından Mustafa Kemal Paşaya yahut ta, İstanbuldaki mutemetlerine işar ve ihbar edilmektedir. Çok şayanı nazardır bu.

Hariciye müsteşarı İzzet Fuat paşa, birden kızdı ve kızardı. Ali Kemal beyin bu beyanatını pek müphem ve imalı bulduğundan bahisle, keyfiyeti tavzih etmesini rica etti ve damat paşaya hitap ile:

— Âciziniz, dedi. Zatı mesele kadar, Ali Kemal beyefendinin bu sözlerini de pek ziyade şayanı nazar buluyorum. Kulunuz, şahsan böyle bir tavsiye ve ihtara muhatap olmayı esasen zül telâkki ederim. Bilhassa, bunun lüzum ve vücubunu tasdik ve tekrarı da bilüzum ve hattâ burada hazır bulunan bizlere karşı yapılmış bir hakaret addeylerim. Ali Kemal beyefendinin bu hususu biraz tenvir ve izah etmelerini talebimiz, her halde çok görülmez, değil mi paşa hazretleri?.. Lûtfen irade buyurunuz da, imaları kime matûf ise açıkça söylesinler.

İzzet Fuat paşa, bu sözlerini sert bir tavırla söylemişti. Ali Kemal bey de, kırdığı potu anladı. Yine uzun bir hitabe iradına başladı. Ve nihayet, hazır bulunanların namus ve şereflerine olan itimat ve hürmetinden bahis ile:

— Burada, dedi. Huzurlariyle şerefyap olduğum zevatı kiramı, bu gibi şaibelerden tenzih ediyorum. Maruzatım sui telâkkiye uğradı. Maksadım, geçende sadrazam paşa hazretlerinin, meclisi vükelâya memur zevatı aliyeden birinin biraderi hakkında izhar buyurdukları şüpheyi ima etmekti.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

DALAK YERİNDEN OYNAR MI?

Bizim gazete sual ve cevap sütunlarını açtığındanberi, okuyucularımızın çok defa pek tuhaf şeyler sorduklarını, tabii, okuyorsunuz. Aralarında, benden de hayli ce garip şeyler soranlar oluyor. Fakat, bilgilerim hepsini memnun edecek kadar geniş olmadığından, çoğuna cevap veremiyorum. Bilmediğimi sık sık tekrar etmekten, ben utanmasam da, sizin içiniz sıkılacağından bilemediğim şeyleri hiç tınmadan geçiyorum.

Bu sefer de, Konyalı bir okuyucumuz dalak yerinden oynar mı, diye soruyor.

Midenin yerinden indiğini, böbreklerin kaydığını, dalağın da — hele sıtmadan — büyüdüğünü işitmiş ama, dalağın yerinden oynadığını hiç duymamış. Halbuki, kendisinin tanıdığı bir bayan için hekimler, dalağı yerinden oynamış demişler. Oukuyucumuz da, kendisi böyle şey duymamış olduğu için:

— Buna inanalım mı?

Diye soruyor.. Elbette inanacak zâhir! Hem de dalağı yerinden oynıyan o bayanı bilgili ve usta hekimlere muayene edilidiğinden dolayı tebrik etmesi lâzım.

Kendisinin bu işi şimdiye kadar duymamış olması onun pek nadir olmasındandır. Dalağın yerinden oynaması, şüphesiz, böbreklerin kaymaları kadar çok değildir. Dalağın yerinden oynaması, yürek kayması gibi en ziyade bayanlarda olursa da çokluk bakımından ikisinin arasında pek büyük fark vardır.

Dalağın yerinden oynaması kadınlarda daha ziyade görülmesine sebep olarak üstüste gebe kalmayı gösterirler. Fakat sık sık gebe kalmak ta, mutlaka dalağın kaymasına sebep olmaz. Sık sık gebelikten — bazılarında da belkemiğinin bükülmesinden — dolayı yerinden kayan dalak, daha önceden hastalıktan şişmiş bir dalaktır, belki sıtmadan..

Dalak yerinden oynayınca, arkadayken, öne ve aşağıya doğru iner. Bazısı karının ortasında kalır,fakat tâ aşağıya, çocuk yatağının bulunduğu yere kadar inenler de vardır. Sol taraftan sağa geçtiği bile olur.

Kimisinde dalağın yerinden oynaması hiç bir rahatsızlık vermez. Hekim, dalağı yerinden oynamış bayanı başka bir hastalık için muayene ederken, dalağın yerinde olmadığını anlar ve sahibine haber verir... Kimisinde de dalak yerinden oynayınca, şiddetli karın ağrıları verir, bulantı ve daha sonra şey getirir... Ağrısız olunca, yerinden oynıyan dalak, kendi yerine götürülür ve uygun bir kemerle orada tutulur. Ağrılar olunca da, operatörler dalağı yerine dikerler, yahut büsbütün çıkarırlar.. Okuyucumuzun tanıdığı bayana da hekimleri elbette en münasip olan şeyi söylemişlerdir.

Dalağın büsbütün çıkarılabileceğini okuyunca, bu zat şimdi de insan dalaksız yaşıyabilir mi? Diye düşünecektir... Dalağın vücudümüzde lüzumlu bir çok işleri bulunmakla beraber, dalağı çıkarılmış insan yaşıyabilir, hattâ midesi tarafından rahatsızlık hissetmeden. Yalnız daha önce yediğinden yüzde otuz fazla yemesi lâzımdır. Operatörler dalağı türlü türlü hastalık sebeplerinden dolayı çıkarırlar.

Bu meraklı zata ve onun gibi başka okuyuculara haber vereyim ki, dalak yerinden oynadıktan ve büsbütün çıkarabildikten başka onun — Nasrettin hocanın meşhur tenceresi gibi — çoğaldığı da olur. Bir adamda iki, üç, dört dalak bulunması bir şey değil, dört yüz tane dalaklı adam da görülmüştür. Fakat bu dört yüz dalak bir dalağın parçalanması demek olduğundan her biri — artık Nasrettin hocanın tencereleri gibi değil, yenicerinin barataları gibi — mini mini, bir darı tanesinden ceviz büyüklüğüne kadar parçalardır.

Yerinde bulunan asıl dalaktan başka, karaciğerin ortasında ikinci bir dalak bile görülmüştür.

HİKÂYE

BALAYI

Yazan: Jozefin Conson

Bu vaka, teşrinisani de cereyan etmişti. O sene kış erken bastırmış, tabiat vaktinden çok evel soyunmuş, çırçıplak bir hale gelmişti.

Evimiz, kasabanın kenarında bulunuyordu. Evimizin dört bir tarafında sonsuz tarlalar uzanıyordu.

Kar çok erken yağmıştı. O gün de, küçük, yakıcı taneler halinde yağıyor, âdeta toprağa demir çiviler gibi saplanıyordu. Artık ağaçlar, ovalarda ıslık çalan rüzgâra en ufak bir mâni oile teşkil etmiyordu. Arazi dümdüzdü. Gerek garpta, gerek şarkta yol boyunca uzanan telgraf direklerini çok uzak mesafelere kadar görebiliyorduk. Yolun her iki tarafına serpilmiş olan evler, devrilmiş birer kutuyu andırıyordu.

Biraz daha ilerde Müllerin eski kısımlarında, beyaz klisenin çan kulesi görünüyordu. Belediye dairesi ile dans salonu orada idi. Fakat barlarla kumar salonları mevcut değildi.

Karl Şosser:

— Bizim kasabamız, cok asil, çok namusludur, diyordu. Bizde burada ne bir serseri, ne de bir yankesiciye rastlıyamazsınız!

Müller de hiçbir zaman, tek bir zencinin bile gecelediği de hiç görülmemiştir. Hizmetçi veya işçi olarak zencilerden şu veya bu şekilde istifade etmek istiyenler, onları, yedi mil mesafede bulunan Stilvilden getirtirler ve akşam olunca da gerisin geriye yine yerlerine iade ederlerdi.

Bir defasında biz, nasılsa bir zenci kızını gecelemek üzere evimizde alıkoymuştuk. Hiç unutmam, müthiş bir enflüenza salgınının hüküm sürdüğü bir kıştı. Annem bile bu hastalığa yakalanarak yatağa düşmüştü. İşte biz, kimsenin farketmiyeceğini zannederek, bize hizmet eden zenci kızını evimizde alıkoymuştuk. Fakat geceleyin bir takım adamlar evimize geldiler. Anna Bebs'i evimizden alarak şehrin bir mil kadar dışına götürdüler ve onu orada tek başına bıraktılar. Vakit gecenin on ikisini çoktan geçmişti.

Müller, fena bir kasaba değildi. Bu kasabada hemen hemen hiç bir zaman fevkalâde bir hâdisenin cereyan ettiğini hatırlamıyorum. Ara sıra seyyahlar geçer ve Şosserin evinde yemek yerlerdi. Babam da evimizin kapısına seyyahlar için bir levha asmış, iki odacık ile küçük bir sundurma vücude getirmişti. Bazan seyyah otomobillerinin evimizin kapısı önünde de durdukları vâkiydi.

Yolcular ekseriya bir gece için bizde kalırlar, ve geceliğine ancak elli sent verirlerdi.

Kapımızın önündeki levha güneşten solmuş ve boyaları da kısmen dökülmüştü. Annem, artık bu mevsimden sonra herhangi bir yolcunun gelmesi ihtimali olmadığını ileri sürerek bu levhayı indirmek istiyordu. Babamsa buna itiraz etti:

— Sana bunun hiçbir zararı yok, dedi, varsın bir kaç gün daha dursun. Bir tek yolcuyu bile kaçırmak bizim hiç işimize gelmez!

Yeni evlilerin kapımıza geldikleri günü çok iyi hatırlıyorum. Vakit akşamdı. Ortalık kararmıya başlamıştı. Onlar, eski model açık bir Ford otomobilile gelmişlerdi. Insanı donduran, cam gibi kesen bir soğuk vardı. Rüzgâr, ovaların istikametinden hiç durmadan esiyor ve mütemadiyen kar artıyordu.

Annem herkesten önce otomobilin sesini duymuştu:

— Galiba birisi geldi? Dedi.

Halbuki babam, gelenleri ondan önce görmüştü.

— Ford otomobili içinde bir takım zenciler geldi, diye cevap verdi.

— Aman yarabbi! Şu otomobilin haline bak!

Biz hepimiz pencerelere üşüşerek bu harap otomobili seyretmiye koyulduk. Otomobilin plâkası yanına asılmış olan kirli bir kartonun üzerinde: "Balayı,, yazısı okunuyordu. Bu yazının yanı başında beyaz bir atlas parçası sallanıp duruyordu. Radyatör su kaçırıyor, buharlar, âdeta bir kazandan çıkıyormuş gibi etrafa uçuşuyordu. Otomobilin üzerinde, sunî çiçeklerden, güllerden yapılmış çelenkler vardı

Karı koca bir arada ve rüzgârdan korunmak için âdeta iki büklüm bir halde otomobilden indiler. Kızın gözleri kıpkırmızı idi. Zavallı hiç durmadan habire burnunu uğuşturuyordu. Erkek kapıyı çaldı. Fakat hareketleri ürkek ve düşünceli idi.

Babam sokak kapısını aralıyarak başını rüzgâra uzattı ve sert bir sesle:

— Ne istiyorsunuz? diye sordu.

Annem, babama hiytap ederek:

— Herman, dedi, bütün evi donduracaksın, şunları içeri al!

Onlar, âdeta siyah birer hayalet gibi içeri girdiler. Kız hiç durmadan titriyordu. Incecik ayaklarında beyaz balo ayakkapları vardı.

Erkek:

— Biz Meppis'ten geliyoruz, dedi. Balayı seyahatine çıktık. Şarka, Nevyorka doğru gidiyoruz. Bir çok yerlere daha uğramamız lâzımdı. Fakat artık bugün otomobili idare edecek bir vaziyette değilim.

Delikanlının gözleri fena halde içeri batmıştı. Bu gözler, gözden ziyade, âdeta bir iskeletin göz çukurlarını andırıyorlardı.

Babam, her hangi bir mukademeye lüzum görmeden:

— Siz burada geceliyemezsiniz, dedi.

O bu sözleri, âdeta bir sağıra duyurmak ister gibi bağıra bağıra söylemişti.

Zenci erkek:

— Niçin? Neden? Diye sordu. Sizin eviniz otel değil mi?

Babam:

— Hayır, diye tekrarladı, siz burada geceliyemezsiniz! Burada, bizde, Müllerde zencilerin gecelemesi yasaktır.

Zenci erkek âdeta afallamıştı... Ne yapacağını bilmiyor, ellerile dizlerine vuruyordu, Eldivenlerinin delik yerlerinden, beyaz avuçları görünüyordu. Hareketlerinde, âdeta babam ona büsbütün başka bir şey söylemiş gibi bir hal vardı. Bir müddet daha böyle durduktan sonra:

— Kapınızda levha var. Biz burada gecelemek istiyoruz. Biz balayı seyahatine çıktık. Meppis'te evlendik, fakat orada iş yok.

Babam, ayni sakin eda ile tekrarladı:

— Siz burada geceliyemezsiniz! Müllerde zencilerin gecelemesi yasaktır. Belki Stilvil'de geceleyecek bir yer bulabilirsiniz!

Zenci delikanlı:

— Peki, şu Stilvil dediğiniz yer nerede? dedi.

Karısı, nerede ise ağlamak üzere idi. Bir yanı şiş olan boyun bir tavuk boynu kadar ipincecikti.

Babam:

— Buradan Stilvil'e yedi mil kadar bir mesafe var. Gece bastırmadan gitmeniz lâzım.

Zenci erkek şimdi artık susmuştu. Elindeki şapkayı evirip çeviriyor ve babamın yüzüne bakıyordu.

Nihayet ikisi birlikte evden çıkarak yine Fordlarına bindiler.

Bu sırada anem de lâfa karıştı. Babama hitaben:

— Onlar Stivil'de de geceliyecek bir yer bulamıyacaklar, dedi. Çünkü hiçbir otele onları almazlar.

Babam:

— Canım, ben onu biliyorum, dedi.

Biz hepimiz pencereye toplanmış onların nasıl uzaklaştıklarını seyrediyorduk. Bu sırada şiddetli bir kar fırtınası, müthiş bir tipi başladı. Biz daha bir müddet, otomobilin arkasındaki "balayı,, yazılı levhayı seyretmek istedik. Fakat kar o kadar şiddetlenmişti ki, otomobilin üzerindeki kırmızı suni güller bile bembeyaz oldular.

Iğdıra Su Getiriliyor

Iğdır, 5 (A.A.) — Belediye meclisi, 15 kilometre uzakta ve Ağrı dağı eteklerindeki Arkef suyunun Iğdıra akıtılmasına ve bunun için belediyeler bankasından 100 bin lira istikraz yapılmasına karar vermiştir.

Iğdırın en büyük binası olan hükûmet konağının inşaatı bitmiştir. 50 bin liraya mal olan bu güzel binanın açılış töreni yakında yapılacaktır. Belediyece şehrin bazı ana yollarına parke döşetilmesi hususunda alınmış olan kararın tatbikatına devam edilmektedir. Ilk olarak parke döşenmiye başlanan Şehit Mehmet çavuş caddesinin parke ferşiyatı bitmek üzeredir.

Zirai vaziyete gelince, gerek kaza ve gerek nahiye ve köylerde her senekilerden fazla bir feyzübereket vardır. Pamuk, buğday, pirinç ve bostan mahsulleri fevkalâdedir.

Nafıa işlerimize gelince, Aras nehri üzerinde Serdarabad barajında yapılmakta olan su tesisatının 50 bin liralık kısmının inşaâtı da bitmek üzeredir.

İzmir Fuarında Polonya Pavyonu

Izmir, 5 (A.A.) — Izmir fuarında Polonya devlet pavyonunun inşaatına nezaret etmek üzere Polonya elçiliği ticaret ataşesi Sunanski şehrimize gelmiş, fuar komitesi ile temas ederek derhal işe başlanılmasına karar vermiştir.

Polonya pavyonu devlet pavyonlarının en güzellerinden biri olacak ve burada Polonyanın bize satması mümkün görülen sanayi maddeleri teşhir edilecektir.

Yıldırım Harbi

(Başı 1 incide)

nin şartları içinde geçti.

Bugün devir değişti ve bu devrin kendine göre şartları da ortaya çıktı. Değişen bu şartlar hiçbir zaman bir taraflı olarak değişmiş değildir. Her taraflı olarak değişmiştir. Bunu nazarı dikkate almak gerektir. Bugünkü Balkan, dünkü Balkan olmadığı gibi Habeşistan hiç değildir.

Zagreb istikametinde açılacak bir yıldırım harbinin manasız ve hedefsiz olacağı bir yana, böyle bir hareketten sonra Hırvat ülkesinin bir daha geri verilmiyeceğini kati bilenler bu yıldırımı parçalamıya otomatik olarak girişeceklerdir. Ve bundan Umumî Harp kopar.

Tiran — Uhri — Gevkili — Köstendil — Sofya istikametinde gelecek bir yıldırım yürüyüş, hayali bir yürüyüştür. Yıldırım harbi yalnız bir tarafın keyfine ve inhisarına bırakılmamıştır ki, başkaları da hemen yıldırımlaşabilirler. Ve bundan umumî harp patlar.

Tiran — Selânik — Meriç yolunu tenha Libya çölü ortasında hususi tenezzüh için yapılmış bir Otoştrat sayanları asker saymamak icap eder, askerî teknikler ve taktikler bakımından. Ve bundan Umumî Harp doğar.

Bütün bunlar da bir yana. Ve sulh cephesi de şöyle dursun.

Ne kadar modern olursa olsun ve kendini nederecede bomboş steplerde sanırsa sansın, yüz yirmi binlik bir ordu - bırakalım yıldırımlaşmasını - akının uçluğunu, öncülüğünü bile beceremez. Yüz yirmi binlik bir ordu - bugün var olsaydı - eski Karadağ krallığına bile az gelirdi.

Böyle bir yıldırım harbine - gerçekten olmak şartile - girişmek istiyenlerin yalnız piştar kolu vazifesini şöyle böyle yapabilmesi için arınazı bir milyon iki yüz binlik bir büyük cüzütama ihtiyacı vardır. Kısmı küllinin ne şartlarla ve ne kadar olması lâzım geldiğini biz düşünecek değiliz.

Herhangi bir zayıf yürekli bedbin şu sualleri sorabilir:

— Ya Yugoslavya ses çıkarmazsa?

Balkan Antantından ayrılmıyacağını her vesilede temin eden ve çok müşkül şartlar içinde bulunduğu takdir olunan değerli müttefikimizi bir an için böyle farzedelim. O takdirde sualin cevabı kendiliğinden çıkar:

— Öbür Balkanlılar onun hesabına da ses çıkarırlar.

— Ya iltihak ederse.

— Mihverci telâkki olunur.

— Ya Bulgaristan —velev zoraki— iltihak ederse.

— Balkan Paktının sarih hükümleri icabınca hareket olunur.

Hulâsa vaziyetin ve işin hakiki mahiyeti şudur: Bu yıldırım harbı bir fantasmagoridir ve kararsızlığa, yeise düşmek üzere bulunan bazı efkârı umumiyeleri avutmak için ihtira edilmiştir. Bunu da çok görmiyelim.

Fransız Gazetecisi İtalyadan Çıkarıldı

Paris, 5 (A. A.) — Guyonun İtalyadan çıkarılması hakkında "Le Journal" şunları yazıyor:

"23 haziranda Guyon, Paristeki haftalık bir mecmuanın istihbarat şefi tarafından Paristen telefonla çağrılmıştı. Bu mecmuanın muhabiri başka bir yerde bulunduğundan istihbarat şefi Guyon'dan mareşal Badoglio hakkında dolaşan şayialar hakkında malûmat vermesini meslekdaşlık namına rica etmişti. Guyon İtalyayı alâkadar eden bütün işlerde yaptığı gibi bu malûmatı da ihtiyatlı ve ölçülü bir lisanla bildirmişti. Fakat muhabir, ertesi günü matbuat nezaretine davet edilmiştir.

Telefon muhaveresi nezaretçe dinlenmiş ve Stenografi ile de zaptedilmişti.

x

Guyon "Le Journal" gazetesinde intişar eden yazısından fazla hiç bir şey söylememişti. Mumaileyh, hakkında verilen tard kararını protesto etmiştir. Sefir, Francois - Poncet'nin teşebbüsü de hiç bir fayda verme - miş olduğu için Guyon, dün İtalyadan ayrılmak mecburiyetinde kal - mıştır."

Ingiliz - Fransız - Sovyet Müzakereleri

Lord Halifax sulh cephesi müzakereleri için Fransaya yaptığı son ziyaretinde

(Başı 1 incide)

Paris ve Londra hükûmetleri, müteaddit devletleri doğrudan doğruya alâkadar ettiği için büyük bir mudillik gösteren müzakereye devam için Moskovadaki mümessillerine pek yakında yeni talimat göndereceklerdir.

Müzakerenin düğüm noktaları

Siyasi mahafil tarafından verilen malûmata göre, Moskova konuşmalarında Ingiltere Fransa ve Rusyadan başka on memleket bahis mevzuu olmuştur. Rusyanın Finlandiya, Estonya ve Letonyaya teminat vermesi bahsi hallolunmuş, Ingiltere ile Fransanın karşılıklı teminat verdikleri, Türkiye ve Holanda meseleleri kolaylıkla tesviye olunmuş, daha sonra tek taraflı teminat alan Romanya ve Yunanistan meselesi üzerinde anlaşma hasıl olmuş, nihayet Ingiltere ile Fransanın istiklâllerini korumayı çok lüzumlu gördükleri Isviçre, Holanda ve Lüksemburga teminat verilmesi meselesi bahis mevzuu olmuş ve burada durulmuştur. Şimdilik en mühim mesele budur. Ingiliz mahafiline göre bu mesele de hallolunacak, fakat müzakereleri bir müddet daha uzatacaktır.

Taymis gazetesinin mütaleaları

Times gazetesi, Ingiliz — Fransız — Sovyet paktı müzakerelerine tahsis ettiği başmakalesinde diyor ki:

"Son üç ay içinde, müzakereler, tam hakiki bir terakki kaydedilmesi beklendiği anlarda, altı kere mânilerle karşılaştı. Şöyle denebilir ki, on hafta süren mütemadi müşavere-lerden sonra, ne ilerlenmiş, ne de gerilenmiştir.

Bugün bir kere daha, müzakereciler, ufka endişe ile bakmaktadır. Fakat, hiç olmazsa, her üç memleket te yanyana bulunmaktadır. Ve bunlardan herhangi birisi, diğerine, karşılıklı herhangi yeni teklifleri müzakereden imtina edeceği hissini vermemiştir. Sovyetler, Ingilizler ve Fransızlar arasındaki şahsi münasebetler, mükemmel gözüküyor. Her üç millet ve bunların hükûmetleri, tecavüze mukavemet azminde müttefiktirler ve tecavüze, kendi hesaplarına değil, fakat Almanya tarafından tehdit edildiklerini hisseden ve düşmeleri bizzat sulh cephesinin en kuvvetli taraftarlarını dahi tehlikeye koyacak olan küçük milletler hesabına mukavemet arzusundadırlar.

Her ne olursa olsun bugün bir taraftan Sovyetler birliği, diğer taraftan Ingiltere ve Fransa, bu üç devletten herhangi birine hücum edildiği takdirde derhal silâhlı yardıma koşmıya hazırdırlar ve bu üç büyük devlet, ayni zamanda, arkadaşlarından herhangi birinin menfaatlerini alâkadar eden herhangi bir Avrupa devletine karşı yapılacak tecavüze mukavemet için kuvvetlerini birleştirmekte de mutabıktırlar.

İngiliz Harbiye Nazırının mühim sözleri

Paris, 5 (A.A.) — Fransa — Büyük Britanya cemiyetinin dün akşam verdiği ziyafetinde Sir Hore — Belisha'dan sonra söz alan B. Bonnet, mantık icabı olarak teessüs etmiş ve zaruretin icabile takviye edilmiş olan İngiliz — Fransız dostluğunun geçirdiği imtihanlarla pekişmiş ve tecrübe ile teeyyüt eylemiş olduğunu kaydetmiş ve artık hariçte kimsenin bu dostluğa şüphe ile bakarken samimî olamıyacağına kani bulunduğunu bildirerek demiştir ki:

"Birleşen iki imparatorluk geniş toprakları ve muazzam insan kütlelerini ihtiva etmektedir ve bu vaziyet kendilerine tamamen müdrik bulundukları mesuliyetler tahmil eylemektedir. İki imparatorluk, milletlerin şeref ve istiklâllerini temin ile mükelleftirler ve Avrupanın her hangi bir devlet veya devlet grupunun tahakkümü altında kalmasını kabul edemezler. Esasen tarihin de gösterdiği veçhile böyle bir tahakküm imkânsızdır. İki imparatorluk dünya emniyetini öyle muayyen bir seviyede tutmak mecburiyetindedirler ki bu seviyenin altında hayat insanlar için müsamahası imkânsız bir şekil alır. Zira insanların her sabah bir taarruz ve bir harp korkusu ile uyanmaları ebediyen devam edemez. İşte İngiltere ve Fransa barışı takviye içindir ki bu kadar hareketle ve elbirliği ile askerî kuvvetlerini arttırmağa çalışmaktadırlar. İngiliz milleti, ananelerine rağmen, mecburî askerlik usulünü kabul etmiştir. Fransa ise hiç bir zaman şimdiki kadar çalışkan, bu kadar müttehit olmamıştır. Dünya bu imparatorlukların neler yapabileceğini ve sarfettikleri gayretin milletlerin emniyetini muhafazadan başka bir gayeye matuf olmadığını nihayet anlamıştır.,,

İngilterede Şiddetli Bir Fırtına

Londra, 5 (A.A.) — Bu gün öğleden sonra Weymouth'da misli görülmemiş derecede şiddetli bir fırtına olmuştur. Şiddetli bir dalga silsilesi, bütün limanı altüst etmiştir. Palarmalarını koparan bir çok yat, fırtınanın ve dalgaların şiddetinden havaya kalkmış ve bilâhare plâj üzerine karmakarışık düşerek harap olmuştur.

Roosevelt Vaşingtonda

Hydepark, 5 (A.A.)— Rooselvelt, saat 4 te Vaşingtona hareket etmiştir. Reisicümhurun bu sabah hükûmet merkezine gelmesi beklenmektedir.

Amerikadaki Alman Cemiyetinin Âzası Azalıyor

Nevyork, 5 (A. A.) — Long - Island'da kâin "Siegfried,, kampında Fritz Kuhn Alman — Amerikan cemiyetinin askerî teşekküllerini teftiş etmiştir.

Cemiyet mensupları Amerikan bayraklarile birlikte gamalı haçlı bayraklarla teftişe iştirak etmişlerdir.

Teftişe 1938 de 10.000 kişi iştirak etmişken bu sene 2.000 kişi iştirak etmiştir.

Macar Âyan ve Mebusan Meclisleri

Budapeşte, 5 (A.A.) — Ayan ve mebusan meclisleri üç haftalık bir tatil devresine girmişlerdir. Bu meclisler, 28 temmuzda tekrar işe başlıyacaklardır.

Yozgat Dahilinde Birçok Köylerimiz Selden Zarar Gördü

Ankara, (TAN Muhabirinden) — Şehrimize gelen malûmata göre son yağan yağmurlardan hasıl olan seller Yozgat merkez kazasile Sorgun kazasında tahribat yapmıştır. Selden Sorgun kazasının Fakılı, Boğos ve Cumafakılı köylerinin bağ, tarla ve sebze bahçeleri esaslı zarar görmüştür. Cumafakılı köyünde sel 2 merkep ve 8 sığır, inek ve danayı götürmüştür. Şahmuratlı köyünde 10 koyun telef olmuş, buğday mahsulü mahvolmuş ve sel 3000 kavak ve söğüt ağacını götürmüştür.

Eğriörs ve Delibaş çayları taşmış Sorgun kenarındaki tarla ve bahçelerdeki mahsulleri tahrip etmiştir. Merkez kazanın Sarayköyü bahçeleri selden az zarar görmüş. Yerköye bağlı Hüyükaptalı, Karaosmanoğlu, Cancak köylerinin tarlaları kısmen harap olmuştur. Mahal karakoluna bağlı köylerde 17 söğüt devrilmiş, 25 dönüm sebze bahçesi. 9 dönüm ekin tarlası, 5 dönüm kendir tarlası hasara uğramıştır. Musabatı köyünde 145 dönüm buğday. 200 dönüm arpa, 150 dönüm bağ hasara uğramış, bir merkep ve iki buzağıyı sel götürmüştür.

Gâvurali, Köçegen, Divanlı, Bazlar köylerinin bir kısmı, Recepli, Fakıbinli köylerinin ise bütün tarlaları hasara uğramıştır. Deremullu köyünde otuz koyun telef olmuş, diğer köylerde ise iki bin kavağı sel götürmüş, 300 dönüm ekin, 200 dönüm bostan, 100 dönüm kendir tarlası hasar görmüştür.

Ordu Malûller Birliği Kongresi Sona Erdi

Ankara, (TAN) — Beş gündenberi devam etmekte olan ordu malûller birliği kongresi umumî merkez idare heyeti ile haysiyet divanını ve murakabe heyetlerinin intihabını yaptıktan sonra dün çalışmasını sona erdirmiştir. Kongre umumî merkez idare heyetine Malatya Mebusu B. Mahmut Nedim Zapçı, İş Bankası idare meclisi âzasından Bursa murahhası Hüseyin Avni Aktulga, Sabık idare heyetinden Hayri Antayı C. H. P. Üsküdar merkez nahiyesi reis Nazmi Madanoğlu, İş Bankası Ankara şubesi memurlarından Fahri Onursal, Edirne murahhası İnhisarlar Ankara Başımüdürlüğü sicil memuru Hakkı Özakı, Petrol Arama enstitüsünden Zeki Akmen, Gaziantep murahhası ve C. H. P. genel sekreterlik bürosundan Hâmit Gürgüç ve İzmir murahhası Rasih Tuna'yı seçmiştir.

Haysiyet divanı ve murakabe heyetine de Kars mebusu Şerefettin Karacan, Belediyeler Bankası umuru hukukiye müdürü Asım Ersan, Istanbul sıhhiye mücadele heyeti reisi Dr. Mithat Süyev, C. H. P. genel sekreterlik bürosuna Sadi Oren ve sabık birlik reisi Rifat Conksan seçilmişlerdir.

Köseivanof Hitlerle Görüştü

(Başı 1 incide)

bul etmiştir. Söylendiğine göre, normal görüşmeler çerçevesi içinde cereyan eden bu mülâkatta hususî bir mesele bahis mevzuu edilmemiştir.

Macar erkânı görüşüyorlar

Budapeşte, 5 (A. A.) — Kont Teleki, bugün öğleden sonra, kral naibi Horty tarafından kabul edilmiş ve kral naibine, günün muhtelif siyasî meseleleri etrafında mufassal malûmat vermiştir. Görüşme, bir buçuk saat sürmüştür.

Bu görüşme hakkında başka bir malûmat verilmemiştir. Maamafih bu görüşmenin çok mühim olduğu bahsinde herkes müttefiktir.

İngiliz Askerî Heyeti İstanbula Hareket Etti

Ankara, 5 (A.A.) — Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan Tuğgeneral O. M. Lund'un riyasetindeki İngiliz askeri heyeti refakatlerinde mihmandarları yüzbaşı Orhan Türkkan bulunduğu halde bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Millet Meclisinin Dünkü İçtiması

(Başı 1 incide)

Dahiliye Vekâletince köylere ve belediyelere parasız olarak verilmesi, devlet daireleri kırtasiye stoku için verilmiş bulunan bir buçuk milyon liralık mütedavil sermayenin iki milyona iblâğı, Türkiye ile Yugoslavya arasında Belgratta imza edilen afyon anlaşması tasvip olunmuştur.

Meclis yarın tekrar toplanacaktır.

Müstakil grupun harici vaziyetimiz hakkında sual takriri

Ankara, 5 (Tan Muhabirinden) — Müstakil grup reisi vekili, İstanbul mebusu Ali Râna Tarhan, bugün Meclise iki sual takriri vererek hükûmetten harici vaziyet ve harici ticaretimiz hakkında izahat istemiştir. Hariciye ve Ticaret Vekillerinin bu takrirlere Meclisin cuma günkü toplantısında cevaplar vermeleri kuvvetle muhtemeldir.

Tiyatro, sinema ve konserlerden alınan resimlere ait lâyiha

Ankara, 5 (Tan Muhabirinden) — 1- Tiyatro ve sinemalarla konserlerden alınmakta olan damga, tayyare ve belediye resimleriyle Darülâceze hissesinin yüzde on nispetinde birleştirilmesine dair kanun lâyihası, 2 — Tapo ve kadastro umum müdürlüğünün Adliye Vekâletine bağlanması hakkındaki lâyiha, 3 — Amasra dalgakıranının tamiri ve yeniden bir dalgakıran inşası için gelecek senelere sari taahhüdat icrası hakkındaki lâyiha, 4 — Bursa ve müttehit elektrik Türk Anonim şirketi hisse senetlerinden bir kısmının satın alınmasına dair mukavelenin tasdiki ve bu müesseselerin işletmeleri hakkında kanun lâyihası, 5 — Ankara elektrik ve hava gazı ve Adana elektrik Türk Anonim şirketleri hisse senetleri ile üç Alman şirketinin bu üç şirketten matlûplarının satın alınmasına dair kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır.

Bira fabrikaları İnhisarlara geçiyor

Ankara Orman Çiftliğindeki bira fabrikasıyle tesisat ve müştemilâtının ve arpa silolarının İnhisarlar umum müdürlüğüne devri hakkındaki lâyiha ruznameye alınmıştır. Lâyiha esaslarına göre fabrikanın işletilmesi için lâzım olan ve hususî şahıslara ait bulunan su kaynaklarını ve kaynakların çıktığı ve muhafazaları için muktezi yerleri veya su bulunduğu umulan araziyi İnhisarlar umum müdürlüğü, umumî istimlâk hükümlerine göre istimlâk edebilecektir.

Hakkındaki kanunlarla 30 milyon lira olarak tespit edilmiş olan İnhisarlar umum müdürlüğünün mütedavil sermayesi 31 milyon 500 bin liraya çıkarılacaktır.

Devir tarihi 31 temmuz 939 olarak tespit edilmiştir.

Tuncelinin idaresi

Tunceli vilâyetinin idaresi hakkındaki kanunla verilmiş salâhiyetler müddetinin 31 birincikânun 942 tarihine kadar uzatılması hakkındaki lâyiha meclis ruznamesine alınmıştır. Adliye encümeni mazbatasın da azcümle denmektedir ki:

"Tunceli bölgesinde tatbik edilmekte olan kanunun meriyet müddeti 940 tarihinde nihayet bulacaktır. Halbuki şimdiye kadar tatbikatta güven ve imar bakımlarından pek çok faydalı neticeler ve muvaffakıyetler temin eden bu kanunun bir müddet daha, devam vazına âmil olan düşüncelere göre lüzumlu olduğuna esbabı mucibe lâyihasıyle Vekillerin şifahî izahlarında beyan olunan esbaba mebni encümenimizce de kanaat hasıl olmakla lâyihanın teklif veçhile aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir.

Ankara Belediye Meclisi toplantısı

Ankara, 5 (Tan Muhabirinden) — Belediye Meclisi belediye reisi Nevzat Tandoğanın reisliğinde fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Ankara elektrik ve havagazı şirketi aksiyonlarının belediyece mübayaası için Belediyeler Bankasından 300 bin liralık istikraz akdi hususunda reisliğe mezuniyet verilmesi hususu görüşülürken belediye reisi geniş izahat vermiş ve bu işin tahakkuku için yüksek mesai sarfeden Nafıa Vekili Ali Fuat Cebesoyun adını hürmetle anmıştır. Meclis te, Nafıa Vekiline şehrin hürmetlerini ve şükranlarını arza belediye reisini memur etmiştir.

Vali ve belediye reisi meclisin kararını telgrafla Nafıa Vekiline bildirmiştir.

Valiler ve Parti Başkanlığı

(Başı 1 incide)

de genel başkanlık divanınca yeniden alınmış olan karar sureti bağlı olarak gönderilmiştir.

Valilerimizin parti başkanı sıfatile 3 senedenberi yurdumuza ve partimize yaptıkları hizmetlerin şükranını eda ederken bundan böyle de partiye ve teşkilâtımıza karşı yakın alâka ve samimi müzaheretlerini esirgemiyecekleri hakkındaki ümidimi samimiyetle izhar etmek isterim. Yeni nizamnamę parti genel sekreterinin devlet vekili olarak icra vekilleri heyetine girmesini temin etmiş ve bu suretle parti ve hükûmet beraberliği esasını mahfuz tutmuş olduğundan esasen parti hükûmetinin yüksek birer memuru bulunan vali arkadaşlarımın şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da teşkilâtımıza azamî yardım ve himayede bulunmalarını tabiî buluyorum.

Yeni nizamnameye göre bütün vilâyetlere daimî parti müfettişi gönderileceğinden parti başkanlığından çekilecek olan valilerin şimdilik idare heyeti azalarından birisini kendilerine vekil tayin etmeleri ve asıl idare reisi intihabının müfettişler mahallerinde işe başladıktan sonra yapılması muvafık görülmüştür. Bu sebeple şimdilik başkanlık vekâletine vilâyet idare heyeti azasından münasip göreceğiniz bir arkadaşı getirerek vazifeyi kendisine teslim etmenizi ve bu tamimi bütün teşkilâtımıza tebliğ etmenizi rica eder, sevgi ve saygı ile gözlerinizden öperim.

C. H. P. Genel Sekreteri
Erzurum Mebusu
Dr. A. F. Tuzer

Polonyanın Protestosu

(Başı 1 incide)

bu şayiaları uydurduğunu ve bu şekilde ihata siyasetini ileri götürmek ve Şarkî Avrpada istediğini yapmak fikrinde olduğunu anlatıyor.

Alman tahşidatı devam ediyor

Fakat Londraya gelen haberlere göre, Almanlar Danzige silâh göndermiye ve tahkimat yapmıya devam ediyorlar. Hattâ, tahkimat inşasına iştirak eden ameleden bir kısmı istendiği derecede ketum davranmadıkları için bugün tevkif edilmişlerdir.

Danzig bankası istikraz faizlerini ödemiyor

Varşova, 5 (A.A.) — Danzig bankası, büyük bir kısmı Ingiltere, Holanda ve Amerikadan yapılan istikrazların faizlerini ödememiye karar vermiştir.

Ecnebi müşahitler hali hazırda serbest şehirde yapılan askeri masrafları karşılayabilmek için bankanın böyle bir tedbir ittihaz etmek mecburiyetinde kaldığını söylemektedirler.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre, yüksek fen mektebi talebesinin tatil devresi ileri alınmıştır. Mektep, bu günden itibaren tatil devresine girmiştir. Talebeler gitmeden evvel sıhhî bir muayeneden geçirileceklerdir.

Roma Sergisinde Daimî Japon Pavyonu

Tokyo, 5 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre 1942 senesinde Romada açılacak olan beynelmilel sergideki Japon pavyonu daimî olacak ve eski ve yeni Japonyayı temsil edecektir.

Pavyon beş milyon yene inşa edilecektir.

SATIŞ İLÂNI

Üsküdar İcra Memurluğundan:

Battal Ömer ve Behiye tarafından Vakıf Paralar idaresinden 23193 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yeminli üç ehlivukuf tarafından 700 lira kıymet takdir edilmiş olan Üsküdarda Valdei atik mahallesinin eski Bağlarbaşında yeni Osman Paşa sokağında eski 39 mükerrer yeni 20/1 numaralı sağ tarafı merhum Âdil Ağa veresesinin hane ve bahçesi sol tarafı kasapların arsası, arkası binbaşı mütekaidi Kenan hane ve bahçesi, cephesi Osman Paşa sokağı ile çevrili nim kâgir evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Zemin Kat: Zemini çini bir taşlık üzerinde yükü olan bir oda, merdivenaltı, helâ zemini toprak ocağı havi mutfak ve camlı bahçe kapısı ve iki gömülü küpü olan camekânlı mahaldir.

Birinci Kat: Bir sofa üzerinde biri yüklü iki oda bir helâdan ibarettir.

Umumi Evsafı: Zemin kat duvarları kâgir birinci kat ahşap ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklı, ön kısım pencereleri kafesli olup üstü alaturka kiremitle örtülüdür. Binada elektrik tesisatı mevcuttur.

Mesahası: Tamamı 105 metre murabba ve 14 desimetre olup bunun 50 metre murabbaı bina bakiyesi bahçedir.

Yukarda hudut, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 16/8/939 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar Üsküdarda İhsaniyedeki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttıranın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit edilerek 31/8/939 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttıramada da arttırma bedeli muhammen kıymetin %75ini bulmazsa borç 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi taksitte ödenmek üzere tecil edilerek satış geri bırakılacaktır.

Satış peşindir. Taliplerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmıya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

Birikmiş vergilerle belediyeye ait tenviriye, tanzifiye ve tellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesinin 4 üncü fıkrasınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 17/7/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 939/855 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (4919)

Dr. HAFIZ CEMAL

Pazardan maada saat (14.30 dan 13 e Salı, Cumartesi 12 ye kadar fıkaraya. Divanyolu No. 104.

Dr. Hayri Ömer

Zührevi ve cilt hastalıkları mütehassısı
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacam karşısında No. 133 Telefon 4358

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir Kuralar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kızılay Alemdar Nahiyesinin

Büyük Sünnet Töreni

5. Ağustos 1939 Cumartesi Akşamı

Dünyanın en güzel bir yeri olan Sarayburnu gazinosunda, zengin program, mehtap safası.

Çocuklarını sünnet ettireceklerin Nahiyemizin Gülhane Alayköşkündeki merkezine müracaatları.

Program ayrıca ilân edilecektir.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 7675 lira olan 500 litre parex, Detmolin w. veya bu evsaf ve kuvvette haşerat öldürücü mayi 21 - 7 - 939 cuma günü saat 11 on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 575 lira 63 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat 10 ona kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız dağtılmaktadır. (4616)

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermiyen ve adresi idaremizce bilinmiyen (İSHAK PAŞA KERİMESİ RUKİYE HANIM) Vakfının mütevellisi ADVİYE'nin İdaremize müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmesi için ilânen vâki tebligata icabet etmediğinden kendisine ilân tarihinden itibaren 15 gün daha mehil verilmiştir.

Bu müddet zarfnda da gelmediği takdirde hakkında kanuni muamele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (4931)

İstanbul Ankara Caddesi N°. 102 TEL: 24310

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden: Halen Bakırköy emrazı akliye ve asabiye hastanesinde tedavi altında bulunan Hüseyin oğlu Mehmet Mesut Saymanın hacrile kendisine şifayap olunciya kadar kendisine Kasımpaşa Sipahi fırın sokak 41 sayıda oturan karısı Yaşar Saymanın vasi tayin edildiği ilân olunur.

DABKOVİÇ

ve Ski.

Vapur Acentalığı

«SCHULDT - ORİENT - LİNE»

Eşyayi ticariye nakli için seri posta: ŞARK - GARP HATTI (Hamburg, Bremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye, Bulgaristan, Romanya) ve avdet.

Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar:
Duburg vapuru 10 Temmuza doğru.
Gluksburg vapuru 25 Temmuza doğru.
Donau vapuru 12 Temmuza doğru.
Duburg vapuru 22 Temmuza doğru.

H. PAJKURİÇ

Vapur Acentası

«ZETSKA PLOVİDBA A. D.» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enterbalkanik hat. Büyük lüks modern

"LOVCEN"

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahili, Triyeste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşyayi ticariye alır.
Tenezzüh ve zevk seyahati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 11 Temmuz saat 13 te. PİRE, KORFU, Arnavutluk, Dalmaçya sahilleri, Venedik ve Triyesteye ilk posta 14 Temmuz saat 15 te.

Her nevi tafsilât için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumi acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün seyahat idarehanelerine müracaat.

YENİ MECMUA

Bugün çıkan fevkalâde sayısında

REİSİ CÜMHURUMUZ İNÖNÜ'nün Çocuklarile

Yalovada yaptığı çok kıymetli bir röportaj neşretmektedir.

- Bu sayıda, en tanınmış muharrirlerin çok kıymetli ve cazip yazılarını bulacaksınız.
- Yeni Mecmuanın bu sayısı rekabet edilmez bir şaheser nümunesidir.
- Bu sayı, bir tablo nefasetini haiz dört renkli bir kapakla süslenmiştir.

HER HAFTA

36 sahife 10 kuruş

Nafıa Vekâletinden:

15 - 8 - 939 Salı günü saat 16 da Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda "2300,, lira muhammen bedelli 1 adet Santrifüj Tulumba ve 1 adet elektrik gurubunun Çumra istasyonunda vagonda teslim montaj masrafı Vekâlete, montajı müteahhide aid olmak şartile kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 172 lira elli kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. "2666,, "4766,,

GECELİ — GÜNDÜZLÜ

ÜSKÜDAR AMERİKAN KIZ LİSESİ

Mektep eylûlün 19 uncu SALI günü açılacaktır. Kayıt için PAZARTESİ ve PERŞEMBE günleri saat 9 - 12 ye kadar, ayrıca da mektupla müracaat kabul edilir. Eski talebeler yerlerini muhafaza edebilmeleri için erken müracaat etmelidirler.

Adres: Bağlarbaşı, Telefon: 60474

Liseler Alımsatım Komisyonu Başkanlığından:

Nev'i	Mikdarı	Muhammen fiyatı Lira	Kr.	İlk teminatı Lira	Kr.
Odun Meşe ve Gürgen	Çeki 910	00	250		
Mangal kömürü	kilo 29100	00	4	701	25
Kriple maden kömürü	ton 348	15	0		
Tüvenan maden kömürü	ton 60	11	50		

İstanbulda 40 adet gündüzlü okulun 1939 mali yılına ait ihtiyaçları olan mikdar ve muhammen fiyatlarile ilk teminatı yukarda yazılı yakacakların 24 Temmuz 1939 Pazartesi günü saat 14,30 da Beyoğlu İstiklâl Caddesi 349 numarada Liseler Alım Satım Komisyonunda kapalı zarf eksiltmesi yapılacaktır.

İsteklilerin yeni yıl Ticaret Odası vesikası ve ilk teminat makbuz ve ticarethane namına hareket edenlerin Noterlikten tasdikli vekâletnamelerile birlikte 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar sözü geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri, şartnameyi görmek ve Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırılacak teminat tezkeresini almak için Galatasaray Lisesine müracaatları. "4909,,

TÜRKİYE CÜMHURİYET MERKEZ BANKASI

1 TEMMUZ 1939 VAZİYETİ

AKTİF

KASA:		
Altın: Safi kilogram	17.179.881	24.164.876.45
BANKNOT		15. 869.617.—
UFAKLIK		1.410.951.41
Dahildeki Muhabirler:		
Türk lirası		591.761.51
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	9.058.321	12.741.252.48
Altına tahvili kabil serbest dövizler		7.160.84
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri		4.001.534.18
Hazine Tahvilleri:		
Deruhde edilen evraki nakdiye karşılığı		158.748.563.—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat		17.228.027.—
Senedat Cüzdanı:		
TİCARÎ SENEDAT		129.304.982.20
Esham ve Tahvilât Cüzdanı		
A — (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı Esham ve (Tahvilât (itibarî kıymetle)		43.686.373.47
B — Serbest esham ve tahvilât		7.517.080.97
Avanslar:		
Hazineye kısa vâdeli avans		6.309.000.—
Altın ve Döviz üzerine		27.133.93
Tahvilât üzerine		7.808.794.15
Hissedarlar:		
Muhtelif:		
	Yekûn	

PASİF

Lira			Lira
	Sermaye:		15.000.000.—
	İhtiyat Akçesi:		
41.445.444.86	Adî ve fevkalâde	4.217.134.25	
	Hususî	6.000.000.—	10.217.134.25
591. 761.51	**Tedavüldeki Banknotlar:**		
	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563.—	
	Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	17.228.027.—	
16.749.947.50	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	141.520.536.—	
	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000.—	
	Reeskont mukabili ilâveten teda. vazed.	69.000.000.—	229.520.536.—
141.520.536.—	**Türk Lirası Mevduatı:**		31.069.303.68
	Döviz Taahhüdatı:		
	Altına tahvili kabil dövizler	3.332.20	
	Diğr dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	33.619.326.35	33.622.658.55
	Muhtelif:		95.381.638.74
51.203.454.44			
14.144.928.08			
4.500.000.—			
15.350.216.63			
414.811.271.22		**Yekûn**	414.811.271.22

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4, altın üzerine avans % 3.

Otuz senedenberi dünya sergilerine mutlaka iştirak ederek 350 den fazla altın madalya, büyük mükâfat ve zafer nişanları kazanan, daima ve muhakkâk birincilik elde eden ve diplomdonör ve Horkonkurla tasdik edilen

HASAN MUSTAHZARATI

ÜSKÜDAR. KADIKÖY Altıyol - İZMİR Kemeraltı Şubelerini de Muvaffakiyetle Açtı.

Beyoğlu, Karaköy, Ankara ve Anadoluda açtığı satış yerlerinde fiat birdir. Limon çiçekleri kolonyaları, bilhassa Fujer, Bahar, Şipr losyonları, lavantaları, kremleri, briyantinleri, sürme, rimel, allık, ruj; tırnak cilâları, saç losyanları, çiçek ve gül su ve esansiarı, traş bıçağı sabunları, Dantos diş macunile diş fırçaları, zeytin, fıstık ve badem yağları, glüten mamulâtı, özlü unları, Fayda, Far ile kuvvet şurupları, öksürük pastilleri ve muhtelif ıtriyat ve müstahzaratı ısrarla isfeyiniz.

DEPOSU: HASAN DEPOSU, SİRKECİ LİMAN HANI ALTINDADIR.

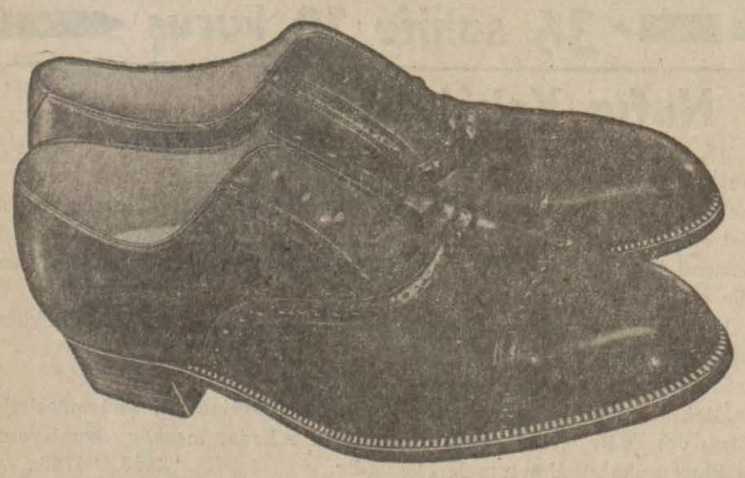

HER MEVSİM İÇİN:

ZARİF

SAĞLAM

UCUZ

BEYKOZ kunduralarını

tercih ediniz.

Fiatlar: 370 - 410 - 510 kuruştur.

SÜMER BANK YERLİ MALLAR Pazarları

Müessesesi şubeleri:

İstanbul, Beyoğlu, Galata, Kadıköy, İzmir, Ankara, Mersin, Adana

---

Yarın Akşam: KADIKÖYÜNDE

İNCİ GAZİNOSUNDA

Bestekâr Bursalı KADRİ ŞENÇALAR ve FAHRİ GÜLER gecesi

EMSALSİZ SAZ ZİYAFETİ

Tanburî SALÂHATTİN PINAR ve Kemanî NOBAR ve arkadaşları

Kemanî NECATİ TOKYAY ve arkadaşları

BELVÜ BAHÇESİ SAZ HEYETİ

Mutad seanslarından sonra iştirak edeceklerdir.

Memleketimizin tanınmış umum okuyucu bayan ve bayların iştirakile

GÖRÜLMEMİŞ BİR GECE

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

TESİS TARİHİ 1919

Merkezi: ANKARA

HER NEVİ **BANKA** MUAMELELERİ

Dahilde ve Hariçte Muhabirleri Vardır.

Telgraf Adresi:

Umum Müdürlük: TÜRKBANK - Şubeler: TİCARET

Bankamızın İstanbul Şubesinde tesis edilen

"GECE KASASI"

Çok müsaid şartlarla sayın müşterilerimizin emrine âmâde bulundurulmaktadır.

İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması.

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâçtır.

KAYIP — Fatih Askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. — Fener Kâtipmuslihettin mahallesi Medrese arkası 11 sayıda Mehmet oğlu Rüstem Göksan.

İ L Â N

Binalarınız için en sağlam en kolay en ucuz

Alabastone

Boyasıdır.

Deposu 4 üncü Vakıf han asma kat 19

KAYIP — Istanbul üniversitesi Tıp fakültesinden aldığım 1642 numarada 3.11.936 tarihli hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. — Ismail Topuz.

KELEPİR

Satılık Arsalar

Kalamış deniz kıyısında, müracaat Kızıltoprak, Rüştiye sokak 47 No. da Miço dalâletile.

KAYIP — Ziraat Bankasından almış olduğum (14046) numaralı hesabı carî cüzdanını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. — Ahmet Esin

---

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

İstanbul Defterdarlığından:

Bronzdan mamul beş kuruşluklarla yüz paralıkların ve nikel kuruşların 1 / Kânunusani / 939 dan itibaren tedavülden kaldırılmış olmasına rağmen yine bazı yerlerde mübadele vasıtası olarak kabul ve istimal edildiği haber alınmıştır.

Bu paraların nihayet 1 / K. sani / 1940 tarihine kadar vergi vesair borçlar mukabilinde malsandıklarınca kabulü mümkün olup ahar bir şekil ve surette tedavülüne imkân yoktur. Binaenaleyh halkın zarar görmemesi ve tebliğ hilâfına hareketle kanuni takibata duçar olmaması için keyfiyet ilân olunur. (4818)

Marelli

Vantilâtörlerinin

Meziyeti: Az cereyan sarfederler, bozulmazlar

Diğerlerinden daha ucuzdur.

Toptan ve perakende satış yeri: Galata Voyvoda caddesi 84 Karaköy Palas karşısında

OSMAN TAŞÇIOĞLU

L. A. R. E. S.

Hükûmetin iştirakile işletilen Rumen Hava Postaları

EMNİYET - SÜR'AT - İSTİRAHAT

Dünyanın en Modern, Ticarî Tayyarelerile

İSTANBUL - BÜKREŞ Hava Postası Seferleri

İstanbuldan: Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 8,15 te hareketle: Saat 10,30 da Bükreşe muvasalat.

Ayni mahallere ayni gün muvasalat eden Budapeşte, Viyana, Berlin, Belgrad, Zagreb, Venedik, Milâno, Turin, Amisterdam, Varşova ve Parise hareket eden tayyarelerle hemen aktarma yapılır.

Biletler: VAGONLİ, NATTA, İTTA ve Galatada Tahir hanında SERVİS MARİTİM RUMEN acentalığı bürosunda satılır.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası